

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 239 (13.470)

Trst, torek, 17. oktobra 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Po izredno napetem in poslovno težavnem dnevu na borznih središčih v svetu

Wall Street si je že opomogel ni pa potegnil za seboj tržišča

V Milanu zabeležili rekord v trajanju poslovanja - Kljub odlašanju zaprtja
je italijanski indeks MIB zabeležil padec v vrednosti 7,11 odstotka

BSR	↓	3020	SAES	↓	1505L
END	↓	2940L	SAESR	↓	1505L
ENBR	↓	2940L	CSBW10	↓	2940L
C	↓	2940L	TA	↓	2940L
CR	↓	2940L	TAR	↓	2940L
RD	↓	2940L	TR	↓	2940L
URD	↓	2940L	TRIR	↓	2940L
ET	↓	2940L	CSB	↓	2940L
GIR	↓	2940L	AZA	↓	2940L
GRIDA	↓	2940L	AZP	↓	2940L
C	↓	2940L	AZR	↓	2940L
CSBW10	↓	2940L	ANT	↓	2940L
TA	↓	2940L	AU	↓	2940L
TAR	↓	2940L	CCR	↓	2940L
TR	↓	2940L			
TRIR	↓	2940L			
CSB	↓	2940L			
AZA	↓	2940L			
AZP	↓	2940L			
AZR	↓	2940L			
ANT	↓	2940L			
AU	↓	2940L			
CCR	↓	2940L			

MILAN — S strahom pričakovanega »črnega ponedeljka« na evropskih borzah ni bilo, posledice občutnega padca newyorške borze pa so kljub temu povzročile nekaj častnih žrtev. Med temi izstopata predvsem milanska borza, ki je po zgodovinskem maratonu v poslovanju, izgubila 7,11 odstotka, ter borza v Frankfurtu, kjer je indeks padel za 12,8 odstotka vrednosti. Kritično je bilo tudi poslovanje v Atenah in Zürichu, saj je bila v obeh primerih izguba zaznavna (10 odstotkov na grški borzi, 10,5 odstotka pa na švicarski).

V Milanu se bodo vsekakor še dolgo spominjali včerajšnjega »najdaljšega dne«. Borzni agenti so namreč preživeli v njim namenjenem prostoru sredi borzne palače, ki mu pravimo tudi corbeille, kar deset ur. Dan po krizi iz leta 1987 so pogajanja trajala sedem ur, tokrat pa so odprli pogajanja na borzi ob 10. uri, zaključili pa so jih ob 20. uri.

Na poslovanje na milanski borzi je vplivala odločitev varnostnega organa CONSOB, ki je poskrbel za zamrzitev nekaterih vrednotnic, ki so beležile največ izgub. Poseg CONSOB pa je

bil kljub vsemu premalo učinkovit, saj je milanska borza reagirala na ameriški petek veliko slabše, kot pred dveh letoma, ko je po krahu v Wall Streetu izgubila 6,26 točk.

V svetu so zabeležili precej nasprotujoče si reakcije na petkov padec v Wall Streetu. Prvi razpoložljivi podatki so prihajali iz Tokia, ki je sicer zaprl svoja pogajanja z negativnim predznakom, vendar je borznim operaterjem uspelo preprečiti morebitne posledice emotivne reakcije na vesti iz ZDA. Tokio je torej zaključil poslovni dan z izgubo 1,84 odstotka na vrednosti indeksa, kar je rahlo opogumilo nekatere evropske borze, saj je po krizi izpred dveh let tokijska borza zaprla na -23 odstotkov. Že nekaj ur kasneje pa so bili na razpolago podatki iz Hongkonga, kjer je borza zabeležila zaskrbljujoč padec v vrednosti 6,4 odstotka.

Medtem so se po svetu pričele širiti tudi informacije o poteku borznega poslovanja v Wall Streetu. Ob odprtju pogajanj so borzne kupčije potrdile petkov negativni trend, kar je povzročilo veliko zmede na evropskih bor-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Iz NDR v ZRN preko Poljske: na pot še 1.300 beguncev

VARŠAVA — Drugih 1.300 vzhodnonemških beguncev, ki so se zatekli na sedež ambasade ZRN v Varšavi, bo lahko šlo na pot. Poljske oblasti so namreč določile, da jim bodo pomagale legalno čez mejo in so jim že pripravile vse potrebne vizume. Da bi se na Poljskem izognili morebitnim navalom novih beguncev, je vlada določila tudi, da bodo Vzhodni Nemci zapustili državo v manjših skupinah.

Prvih 60 je menda že dobilo vsa ustrezna dovoljenja, v ZRN pa bodo najbrž potovali z letalom, ker so vzhodnonemške oblasti strogo prepovedale sleherno potovanje beguncev po ozemlju, ki ga prostovoljno zapuščajo. Gre vsekakor za osebe, ki so se morale odreči vzhodnonemškemu državljanstvu, sicer ne bi prejele zahodnonemškega vizuma.

Z vprašanjem beguncev se morajo ukvarjati tudi na Madžarskem. O usodi beguncev pa bo odločal posebni vladni urad, ki bo deloval po predpisih ženevskega sporazuma. Preko Madžarske je v nekaj mesecih potovalo več kot 35 tisoč beguncev iz NDR, občutno pa je upadlo število beguncev iz Češkoslovaške.

Ob madžarskem izzivu po razpustitvi komunistične partije Occhetto v Budimpešti o bodočnosti evrokomunizma in odnosov na levici

BUDIMPEŠTA — »Zelo pomembne in zadovoljive za obe strani,« je ocenil generalni sekretar KPI Occhetto včerajšnje pogovore s predsednikom nove Socialistične stranke Madžarske Rezsöm Nyersom.

Occhetto je v madžarsko glavno mesto prispel na krajši obisk v spremstvu poslanca Napolitana, da bi z madžarskimi voditelji razpravljali o problemih in izgledih za evrokomunizem tudi v luči razpustitve madžarske partije in ustanovitve socialistične stranke kot njene naslednice. Napovedali so ustanovitev študijske skupine obeh strank, ki naj se spoprime z vprašanji odnosov med strankami leve in vzhodni Evropi in v evropski skupnosti. Voditelj italijanske partije je tudi navedel, »da je KPI že dalj časa opustila povsem preživele in občasno zgrešene pozicije, kot sta koncepcija diktature proletariata in toge marksistično-leninistične ideologije za pluralizem in demokratično opozicijo«. Glede spremembe imena italijanske partije pa je Occhetto opozoril, da bo to možno šele ko bo tudi v Italiji prišlo do »pomembnih in resnih« sprememb, kot so bile na Madžarskem. »Nenadna sprememba,« bi bila po Occhettovih besedah, »neresna«.

Italijanski partijski voditelj je omenil tudi odnose s PSI, navedel je, da sta v Italiji dve socialistični stranki, ena v vladi druga v opoziciji, to pa jih ne moti, da bi se zavzeli za alternativo.

Najdaljši dan na milanski borzi

(Telefoto AP)

Delne volitve v južni Italiji

BARI, NEAPELJ — V Apuliji in v Kampaniji so bile v nedeljo in včeraj občinske volitve v nekaterih manjših občinah. Največji kraj, v katerem so volili, je bila Barletta, kjer so demokristjani po 40 letih nadvlade morali prepustiti prvo mesto socialistom. Obe stranki imata po 13 svetovalcev, medtem ko je KPI izgubila 3 od prejšnjih 8 sedežev. Ta trend je opaziti povsod: KD v glavnem ohranja ali krepi svoje pozicije, socialisti so močno pridobili v vseh občinah, medtem ko mora KPI beležiti nazadovanje v vseh občinah razen v kraju Montalbano Jonico, kjer je pridobila en sedež in ima sedaj 5 svetovalcev kot KD. V vseh teh občinah preseneča odsotnost zelenih list, ki se niso predstavile, če pa so se niso izvolile nobenega svetovalca.

Prvo srečanje med Mubarakom in Gadafijem

KAIRO — Po 12 letih jedkih polemik, medsebojnih obtoževanj, občasnih obmejnih spopadov in prekinjenih diplomatskih odnosov se egiptovsko-libijski odnosi postopoma normalizirajo. Egiptovski predsednik Hosni Mubarak se je namreč včeraj v egiptovskem letoviščarskem kraju Marsa Matruh nedaleč od libijske meje sestel z »neotesanim gobeždalom«, kot je še pred slabim letom imenoval libijskega voditelja Muammarja el Gadafija. Po vsem sodeč sta voditelja pozabila na žalitve in pragmatično ugotovila, da bi zblizžanje koristilo obema, saj so se zanj zavzeli bogati Savdijci.

Prve znake odjuge v odnosih med obema državama je bilo zaznati že na konferenci Arabske lige maja meseca v Casablanci, ki se jo je prvič od podpisu campdavidskega sporazuma med Sadatom in Beginom udeležil tudi egiptovski predsednik. Prav Gadafi je bil leta 1977 glavni pobudnik

osamitve Egipta »zaradi podle kapitulacije pred Izraelom«, maja meseca pa je tiho sedel za isto mizo z Mubarakom, »strahopetnim izdajalcem«.

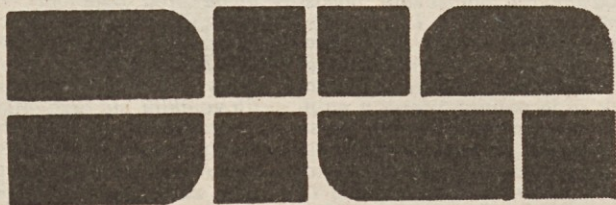
V Marsa Matruhu, kamor je Gadafi prispel kar v avtu in v spremstvu svojih vojakov, sta državnika spregovorila predvsem o bližnjem vzhodnem vprašanju. Mubarak je Gadafiju pojasnil značilnosti njegovega mirovnega načrta za zasedena arabska ozemlja. Danes bosta Mubarak in Gadafi v libijskem Tobruku nadaljevala pogovore predvsem o dvostranskih odnosih. Poleg obnovitve diplomatskih odnosov morata državi urediti tudi vprašanje egiptovskih strokovnjakov in delavcev v Libiji. Egipčani pa so vseeno previdni. Časopisje ni dalo srečanju večjega poudarka, saj je Gadafijeva nepredvidljivost postala že pregovor.

Na sliki (telefoto AP): Mubarak in Gadafi v Marsa Matruhu

Pri Codroipu dvakratni polom tolpe roparjev

A black and white photograph showing a group of men in suits standing behind a table. In the background, a sign is visible with the text "LONG LIVE ANCI". The men are looking towards the camera, and some are holding small objects, possibly microphones or glasses. The setting appears to be an indoor event or conference.

Vlak bratstva bo torej še vozil, ponovno bo odpeljal čez dve leti, ko bo jubilejni dvajseti vlak pripeljal srbske goste v Slovenijo. (B. S.)

IMPORT - EXPORT

MEDNARODNA DISTRIBUCIJA LESA IN LESNIH PROIZVODOV S. r. l.

34132 TRST - Ul. Ghega 3 - Tel. (040) 62088/64310/64677

Tlx 460442 DILATS - Fax (040) 362595 - P.I. in C.F. 00519540322

Seja Glavnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je bila še pred poletnim premorom v Čedadu, je bila posvečena pregledu stanja naše narodnostne skupnosti in vloge SKGZ v njej. Glavni odbor je sklenil, naj bi razpravo v jesenskih mesecih razširili na čim širšo javnost s povabilom k sodelovanju vsem razmišljajočim ljudem, ki jim je pri srcu usoda naše narodnostne skupnosti.

To bo prav gotovo, če se bo razprava dobro razvila, pomemben prispevek k razjasnjevanju našega položaja - jasnejšemu pregledu naših težav - boljše razumevanju časa in okolja, v katerem živimo.

Slovenski kulturno-gospodarski zvezi pa naj bi to razmišljanje bilo v spodbudo za oblikovanje njenih stališč - za delo, ki si ga bo morala zastaviti na bližnjem obnem zboru, da bo njena odprtost - njena laičnost - še krepkeje poudarjena, da bo v njej v bodoče še bolje izražen "skupni prostor", v katerem se bo lahko oblikovala sinteza - osnovna skupna korist in temeljni splošni interesi Slovencev v Italiji.

Vprašanja, ki smo si jih postavili na našem Glavnem odboru in ki jih sedaj posredujemo naši širši javnosti, so v prvi vrsti usmerjena v razumevanje našega sedanjega narodnostnega trenutka: kje smo, kot manjšina, na poti uveljavljanja naše prisotnosti v tej državi?

V prvi vrsti nas seveda zanima, kaj je z našim zaščitnim zakonom, glede na vse dosedanje napore naše skupnosti v to smer. Kako nadaljevati boj zanj oz. ali smo res vsi prepričani, da je to še vedno naša prvenstvena skrb in naloga?

Kaj je z našimi "že uveljavljenimi" pravicami? Kaj pomeni zaostrovanje stališč do našega jezika in sploh do naše skupnosti v zadnjih časih? Kaj pomenijo ti napadi? Ali moramo Slovenci v Italiji v njih razbrati načrt za "razrešitev posebne sorte" našega vprašanja? Kaj je torej z vizijo manjšine kot subjekta ob vsem tem? Katere so politične sile, s katerimi moramo voditi račune pri uveljavljanju naših interesov? Na kakšen način z vsako izmed njih? Ob vseh teh vprašanjih je življenjske važnosti trdnost naše manjšinske strukturiranosti: kulturne, gospodarske, politične. Prav zato je važno, kakšni so odnosi znotraj same manjšine. Kako se uresničijo naš "pluralizem"? Katere so spremembe zadnjih časov in katere so konstante našega političnega obnašanja?

SKGZ se mora ob tem vprašati, kako bo izvrševala svoje nadaljnje povezovalno poslanstvo. Kolikšno vrednost ima prav ta njena vloga v našem manjšinskem kontekstu in če jo je potrebno okrepiti, kako to doseči? Prav gotovo se to vprašanje povezuje tudi z novostmi, ki se odvijajo v osrednji Sloveniji in Jugoslaviji ob porajanju političnega pluralizma. Kakšni bodo odnosi v skupnem slovenskem kulturnem prostoru v kontekstu vse večje politične razdrobljenosti? Ali bo možno opredeliti in ohranjati neki "narodni program slovenske narodnostne skupnosti v Italiji", ki bo še nadalje jamčil obstoj in razvoj vseh tistih narodnostnih "atributov", ki nas določajo in dajejo življenjskosti naši skupnosti? Kako učinkovito omogočati vse to?

Kaj pa nova nastajajoča Evropa? Kolikšne možnosti se odpirajo naši skupnosti za boljše uveljavljanje vsega, kar

Klavdij Palčič

nam ni doslej uspelo samo v okviru italijanske republike? Ali se ne skrivajo morda v večjih dimenzijah tržne-gospodarske Evrope po letu 1992 tudi večje nevarnosti za majhno skupnost s tako specifičnimi (malimi) interesi kot je naša? Kako se moramo, ob že doslej storjenih potezah, še bolje opremiti, da bomo kos novostim, da ne bomo v novi stvarnosti še celo šibkejši kot doslej, ampak okrepjeni kot si to dejansko želimo in pričakujemo? Za tako zastavljeno razpravo se nismo odločili zgolj slučajno: v zadnjih mesecih se je zgodilo marsikaj, kar nas sili v to.

Najprej moramo omeniti "Maccanicov osnutek" našega zaščitnega zakona in reakcije in stališča (in tudi instrumentalizacije), ki jih je ta osnutek izzval pri strankah, organizacijah in posameznikih. Iz te splošne debate smo potem prešli kar naravnost v predvolilno obdobje in kampanjo, ki je bila pri nas, na narodnostno mešanem ozemlju, zaznamovana z od nacionalistov vsiljeno dilemo "Slovenecem pravice da ali ne?"

Pri tem je treba omeniti, da se že več kot leto dni pojavljajo nova, ostra restriktivna stališča in napadi na slovenske pravice: na naš jezik (zavračanje slovensko napisanih prošelj) in prizivov, prepoved rabe slovenščine v rajonskih sosesvah, in znake in znamenja naše prihodnosti (npr. table s slovenskimi napisi naših krajev v Benečiji in na Tržaškem, na teritorij, s katerim se istovetimo (npr. sinhrotron pri Bazovici in sploh razlastitve) - nadaljuje se že dobro znana brezbriznost in omalovaževanje, ko gre za naše organizacije in institucije (glej npr. šolo in vrtec v Špetru, SSG, GM, itd.), brezbriznost in omalovaževanje, ko gre v glavnem za vse izraze našega narodnostnega življenja, Ni čudno torej, če se Slovenci v Italiji v tem istem času že spet sprašujemo, koliko so iskrene vse lepe besede, ki smo jih slišali npr. ob visokih uradnih srečanjih ob meji ali ob svečanih izjavah o manjšinah - povezovalkah različnih stvarnosti, kultur, ekonomij, sistemov, itd... Seveda tudi samo verjame-mo v vse te stvari in vemo, da je treba

graditi tudi naše življenje ob meji na osnovi sodelovanja in prijateljstva. Ob besedah bi si pa želeli tudi dejanj, še posebno ko gre za pojme kot so enakopravnost, sožitje, demokracija, itd...

Ker vidnih rezultatov v tem smislu žal ni, celo nasprotno - naš položaj se je celo poslabšal, ni čudno, da se tu pa tam med nami pojavlja dvom: kakšen smisel ima siliti v zaščitni zakon, iztrošiti se v Sizi-fovem delu, ki nas v toliko letih ni privledlo nikamor?!

Ne smemo se seveda prenageliti s takšnim zaključkom. Prav gotovo je dvom upravičen, če stvar ocenjujemo s stališča naše globoke narodnostne užaljenosti, da se v italijanski republiki, porojeni na ideji svobode in enakopravnosti vseh ljudi, zavlada v nedogled vse, kar se tiče naše manjšinske skupnosti: vse se mora vedno znova začeti, ko gre za naše pravice zato, da se vse ponovno zatakne in obtiči!

To je prav gotovo sramotna farsa, v kateri se še vedno dopušča, ali celo še slabše, vsiljuje prikazovanje Slovencev kot ekstremistov - maksimalistov, nasproti katerim se postavlja drugi ekstrem, italijanskega nepopravljivega šovinizma. Torej igra nasprotujočih si ekstremizmov, ki sta, prav zato, ker sta pač skrajnosti, enako zgrešena. V takšnem prikazu, v takšni poenostavljeni oceni narodnostnega in političnega položaja pri nas, ki ga razglašajo sredinske sile predvsem pa KD in nekateri veljaki PSI naj bi torej zablestela "zlata sredina" oz. takozvana "uravnovešenost". V tej psevdofilozofiji seveda ni prostora za resno razmišljanje, kaj so pravice, ki si jih želimo kot manjšina, zakaj so za nas tako neobhodno potrebne, kako to, da govorijo o teh pravicah mednarodni dokumenti, da se je do njih opredelil evropski parlament, papež Janez Pavel II., da so zapopadana v sami ustavi italijanske republike... itd. Salomonova modrost, ki se Slovincem nenaklonjenih politikov očitno ni prijala, se ni izkazala s presekanjem otroka na dvoje, ampak v spoznanju, kateri strani gre priznati pravico. Malodušje zaradi vsedoselej neuspešnega

dopovedovanja, kaj je pravzaprav ta pravica, ki nam jo je italijanska republika že po svojem ustavnem zakonu dolžna priznati, lahko ohromi našo skupnost predvsem, če si hočemo kar sami naprtiti krivdo za to neuspešnost. Žal slišimo med nami tudi ocene, da nismo Slovenci dosegli svojih pravic, ker smo ubrali napačno politiko, ker smo pač nesposobni izboljševati bitko v naš prid, kot da gre za boj - za boksarski "match" - v katerem lahko pritisnemo nasprotnika k tlom. Takšno razmišljanje, kakor je navidez bojevito in korajžno, tako je v resnici navno, demagoško in odvajajoče.

Po drugi strani slišimo od svojih najhujših nasprotnikov, da je sožitje med Italijani in Slovenci krasno in odlično - takšno, kakršno je - in da so samo nekateri slovenski politiki tisti, ki umetno ustvarjajo nezadovoljstvo, češ, Slovenci v Italiji niso zadostno zaščiteni. S tem torej ščuvajo ljudi. Torej spet napad na slovensko zamejsko politiko. Takšni napadi sicer ne čudijo in so celo spodbudni glede na to, odkod prihajajo, močno pa obžalujemo, da je še vedno toliko italijanskih ljudi pripravljenih nasedati takšnim razlagam in ohranjati celo vrsto neverjetnih - absurdnih predsodkov o Slovencih. Včasih slišimo tudi očitek, da smo Slovenci v Italiji politično-strankarsko preveč razkosani in da je v poenotenju ključ za razreševanje naših problemov.

Hipoteza naj bi se Slovenci v Italiji politično-strankarsko "poenostavili", nikakor ne gre v korak z dogajanjem okrog nas, tudi z dogajanjem v Sloveniji ne, in je že zato zelo nestvarna; predvsem pa ni združljiva s celotno našo povojno zamejsko izkušnjo. In k temu še to: naša "pluralistična" stvarnost ne onemogoča (čeprav ni vedno lahko) - skupnega opredeljevanja in nastopanja, ko gre za bistvene pravice in interese naše manjšinske skupnosti. To sposobnost moramo očuvati; SKGZ si je vseskozi prizadevala za to in mislim, da mora ta njena naloga ostati nespremenjena tudi v bodoče.

Vladna kriza, politični razgovori za oblikovanje nove vlade in vsi spremljajoči dolgotrajni politični procesi, so zaus-

tavili vsakršno nadaljnje odvijanje postopka za naš zakon. Maccanicov osnutek je bil v svoji prvi verziji nesprejemljiv. Že sama delitev tržaških in gorških Slovencev od "prebivalcev slovenskega izvora" videmske pokrajine je za nas pravi kulturni, zgodovinski, znanstveni absurd. Prav tako nesprejemljiva je bila vodilna misel celotnega osnutka, ki hoče Slovincem določati območja, na katerih bi smeli imeti nekaj narodnostnih pravic, ne zaradi zgodovinske prisotnosti na teh območjih, pač pa na osnovi preštevavanja. Tako bi v mestih Trst in Gorica ne imeli nobenih pravic. Gostota Slovencev bi se morala občasno preverjati in na tej osnovi naj bi se ohranjale ali črtale njihove pravice - v teoriji seveda tudi razširjale... da je slednja možnost samo abstraktna in sklicevanje nanjo torej pravo farizejstvo, ni treba posebej razlagati. Ta Maccanicov zakon nas je želel torej porazdeliti na kategorije, nas stisniti v "gete", znižati raven zaščite, ki je predvidena v Osimskem sporazumu (oz. posebnem statutu Londonskega memoranduma) in ga torej kršiti, zato ni mogel nikakor biti za nas sprejemljiv. Takšen bi postal šele tedaj, ko bi bil toliko spremenjen in izboljšán, da bi zadoščal potrebam naše skupnosti.

Ali se bo to zgodilo ali ne, ne vemo predvsem zaradi nejasnosti politične volje vodilnih strank in močnega pogojevanja lokalnih nacionalističnih krogov, ki nečesto pristati na nikakršno priznanje pravic Slovincem. Vsaj nekaj je ta trenutek gotovo: Maccanicov osnutek je v nekaj mesecih, že zaradi srečanja Andreotti-Marković in resolucije proti preštevavanju manjšin, ki je bila izglasovana ob sprejetju novega deželnega programa Furlanije-Juljske krajine, postal pravi anahronizem!

Kaj si torej lahko pričakujemo? Ali raje: kaj nam je storiti?

Prav gotovo bomo boj za naše narodnostne pravice vodili kot doslej na politični in drugih ravneh, prav tako kot si bomo prizadevali za naš obstoj in razvoj na kulturnem, gospodarskem in vsakršnem drugem področju. Delati bomo morali tudi v smeri razširitve okvirov demokracijskih dosežkov - splošne civilne ravni - celotne družbe. Seveda je to možno le z veliko mero vztrajnosti, in predvsem ne samo naša. Kljub vsem težavam pa se tudi tej nalogi ne smemo odpovedati. Da čas ne dela za nas, ki smo kot manjšina šibkejši del družbe, izpostavljeni pritiskom in asimilaciji, ne sme postati naša hromeča misel! Ne smemo je sprejeti kot našo dokončno usodo. Spoznanje, da se bomo lahko ohranili in razvijali samo, če bomo znali biti v korak s splošnim razvojem, če bomo znali pravočasno višati kvaliteto našega narodnostnega življenja na vseh področjih, nas sili v sprejemanje novih nalog. In to celo ob težki ugotovitvi, da nimamo nikakršnega zagotovila, da bomo v doglednem času prišli do zadovoljivega zaščitnega zakona. Naša bitka za zakon nam ne sme jemati volje do življenja in dela - nasprotno: prav želja po nadaljnjem razvoju naše skupnosti nas mora spodbujati, da bomo istočasno zasledovali rast naše skupnosti in priznanje pravičnega zakona, ki se mu nikakor ne odpovedujemo. Vemo pa že sedaj, da se po njem začenja nova faza naših prizadevanj, nič manj težkih in zahtevnih.

Naša odprta tribuna

Že na začetku letošnjega leta, takrat ko smo pripravili načrt za povečanje Primorskega dnevnika z uvedbo novih rubrik in posebnih strani, smo bili mnenja, da bi v našem dnevniku moral biti tudi prostor namenjen članom različnih sodelavcev, v katerem bi ti povedali svoje mnenje o najrazličnejših dogodkih. Kriza, v katero je zabredla naša založniška hiša s Primorskim dnevnikom vred, nam je takrat preprečila uresničitev celotnega projekta, s tem v zvezi tudi tako odprto tribuno. Kriza naše založniške krize ni mimo. Temu navkljub pa odmerjamo nekaj prostora tudi nekaterim novostim, kakršna je v prvi vrsti odprta tribuna.

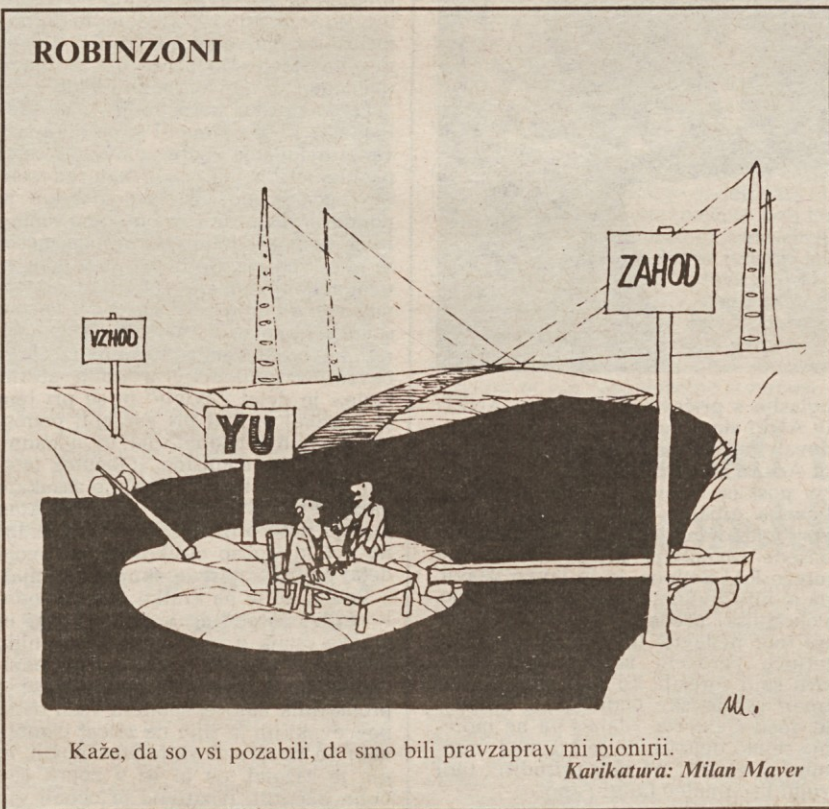
Potreba po odkritem soočanju in izmenjavi misli ni le naša. Potrebo čuti vsa naša narodnostna skupnost. Našo odprto tribuno pričenjamo danes s prispevkom predsednika SKGZ Klavdija Palčiča. Pred občnim zborom Slovenske kulturno gospodarske zveze smo. Jasno je, da bodo na tem obnem zboru prišla na dan tudi številna nova vprašanja. Zaradi tega bo čisto naravno, da bomo k sodelovanju v naši odprti tribuni povabili ljudi, ki so aktivno prisotni v naši manjšinski stvarnosti. K sodelovanju bomo povabili ljudi iz raznih pokrajin naše dežele, ljudi različnega političnega mišljenja, ljudi, ki nam bodo povedali svoje mnenje o naši politiki, o naši kulturi, o našem gospodarstvu, o tem kar marsikdaj ne pride v javnost, kar ostaja v ozadiju. K sodelovanju bomo povabili tudi sodržavljane italijanske narodnosti, tudi naše prijatelje živeče v Sloveniji, tudi pripadnike italijanske narodnostne skupnosti, ki žive v Jugoslaviji.

Sprva, tja do občnega zbora SKGZ, bomo v tej naši odprti tribuni govorili predvsem o naši manjšinski problematiki. S tako odprto tribuno pa na-

meravamo nadaljevati. V njej bomo našim sodelavcem dali prostor, da povedo svoje mnenje tudi o drugih domačih, evropskih ter svetovnih vprašanjih.

Prepričani smo, da bomo s tem ustregli našim bralcem in vsej slovenski javnosti na tej in na drugi strani meje.

MARKO WALTRITSCH

— Kaže, da so vsi pozabili, da smo bili pravzaprav mi pionirji.

Karikatura: Milan Maver

Iz ljubljanskega Dela izposojena karikatura

V Bocnu Union für Südtirol

V Bocnu so tri nemške politične skupine ustanovile novo zvezo Union für Südtirol. V novi zvezi so odpadniki Südtiroler Volkspartei, skrajno desničarska Südtiroler Heimatbund in liberalna Freie Partei Südtirols.

Prvo skupino vodi Alfons Benedikter, ki je na letošnjem kongresu SVP v začetku leta bil v tej stranki potisnjen v manjšino, in na evropskih volitvah sodeloval na listi Evropski federali-

zem, na kateri so kandidirali zastopniki nekaterih manjšinskih in avtonomističnih strank in skupin (med temi tudi Slovenska skupnost). Po teh volitvah se je Benedikter dokončno ločil od SVP, v kateri je sodeloval vso povojno dobo in v njej imel tudi odločilno besedo, pa čeprav je bil skoro vedno v sporu z voditeljem stranke Silviusom Magnagom. Na letošnjih evropskih volitvah je SVP odvezl nekaj glasov. Ni pa dosegel volivnega uspeha, saj je verjel v večji priliv glasov tako na Južnem Tirolskem kot drugod, in ni bil izvoljen v evropski parlament.

Alfons Benedikter obtožuje vodstvo SVP, da je to sprejelo paket, ki so ga izdelali skupno z rimsko vlado, in da to pomeni odstopanje od zahtev nemške narodnostne skupnosti na Južnem Tirolskem. Očitno pa je velika večina nemških prebivalcev bocenske pokrajine drugačnega mnenja, saj so na kongresu in raznih volitvah v ogromni večini podprli politiko in kandidate SVP.

Z Benedikterjem je v novi Zvezi (ta zasedaj še ne pomeni strankarske združitve) tudi Eva Klotz, voditeljica skrajno desničarskega Südtiroler Heimatbunda, ki odklanja vsako sodelovanje z rimsko vlado. Eva Klotz je hči nekdanjega voditelja južnotirolskih teroristov. V tej Zvezi pa je tudi vodja južnotirolskih liberalcev Gerold Meraner. Vse tri skupine novonastale Zveze imajo svoje zastopstvo v pokrajinskem in istočasno deželnem svetu. Njihovo nastopanje bo vnaprej enotno, uperjeno še zlasti proti politiki Südtiroler Volksparteia.

Za bolj odkrito politiko sodelovanja z italijanskim prebivalstvom pa se zavzemajo zeleni Alternativne liste, ki jih vodi evropski poslanec Aleksander Langer. Med zelenimi je največ mladih, ramo ob rami sodelujejo ljudje nemške in italijanske narodnosti, so proti vsaki etnični zaprtosti.

Novi list o avtocesti

V včerajšnji številki reškega dnevnika Novi list je objavljen intervju novinarja tega lista z dipl. inž. Marjanom Kranjcem, pomočnikom direktorja Skupnosti za ceste SR Slovenije o gradnji prometnice Trst — Reka.

Znano je, da v takoimenovane osimske ceste, ki jih bo Jugoslavija gradila z italijansko pomočjo, sodi, poleg dveh avtocestenih odsekov Razdrto — Nova Gorica in Radzdrto — Sezana tudi avtocesta Trst — Reka. Trasa za to hitro prometnico je že izbrana. Delno teče po ozemlju republike Slovenije, delno pa seveda po ozemlju republike Hrvaške.

Iz prej omenjenega intervjuja izhaja, da se v Sloveniji sedaj prvenstveno zanimajo za gradnjo predora pod Karavankami, za avtocestno povezavo med predorom in Bledom, torej s preostalim slovenskim in jugoslovanskim avtocestnim omrežjem, za gradnjo dveh osimskih cest iz Radzdrtega proti italijanski meji, in tudi za uresničitev avtocestne povezave med Šentiljem, Mariborom in Zagrebom, torej za podaljšek avstrijske avtoceste, ki jo uporabljajo vsi tisti, ki so iz Nemčije ter Avstrije namenjeni na Balkan in še dlje v Turčijo.

Hrvati pa so sedaj zelo zavzeti za gradnjo Jadranske avtoceste. Tudi to bodo gradili z italijansko denarno pomočjo. Jadranska avtocesta pa seveda ne bo popolna in ne bo dala zaželenih rezultatov, če ne bo prej ali istočasno zgrajen tudi njen začetni del, vstop v državo, od Trsta do Reke. Zaradi tega je čisto razumljivo, da Hrvate v tem trenutku zelo skrbi, kako bo z gradnjo te avtoceste. Slovenija pa je v tem trenutku finančno angažirana z gradnjo svojih cest, zato bo težko odrinila denar za gradnjo odseka od Rdečega potoka do Rupe.

Včeraj je Občina predala objekt podjetju Italimpa Čez poldrugi mesec naj bi končno odprli parkirišče v bivšem silosu

Čez približno poldrugi mesec bi morali končno odpreti veliko pokrito parkirišče v bivšem silosu pri železniški oziroma avtobusni postaji. Tako je včeraj zagotovil pooblaščen upravitelj podjetja Italimpa Massimo Pastorelli, kateremu je Občina Trst uradno predala objekt v upravo.

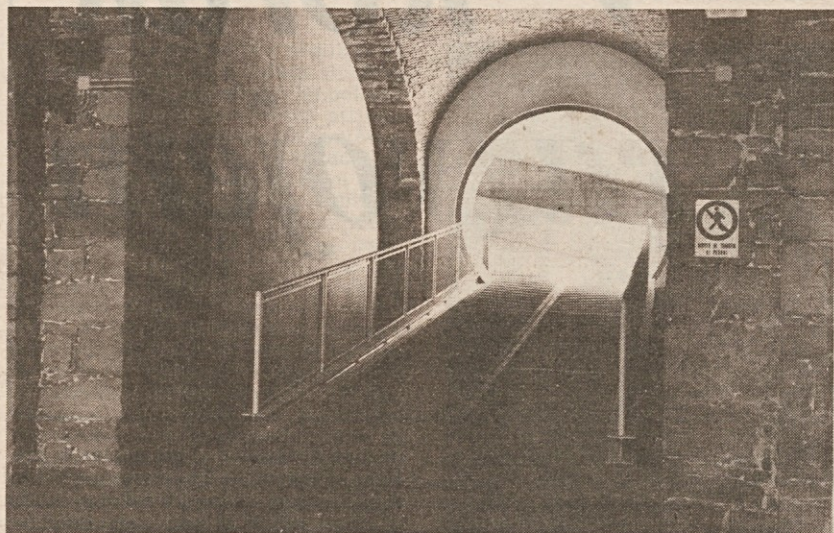
Precej hitrega ogleda estetsko lepo preurejenega silosa, za kar gre zasluga v prvi vrsti projektantki arh. Gigetti Tamaro Semerani, se je v imenu tržaške občinske uprave poleg zadolženih funkcionarjev udeležil samo župan Richetti, kar je med novinarji izvalo nekoliko začudenja. Parkirišča so namreč vse bolj tako pereče vprašanje, da se ga odborništa in seveda odborniki kaj radi otepa.

Na tem področju se še zlasti dolgo časa razpravlja prav o silosu, ki bi bil moral po zagotovilih raznih odgovornih odbornikov biti narejen že pred meseci. Podjetje Italimpa, ki bo upravljalo parkirišče pa sedaj zagotavlja, da ne bi smelo preteči več kot 40 dni, ko bo parkirišče začelo delovati po standardnem sistemu. Naknadno, vsekakor ne pred februarjem naslednjega leta, pa bodo parkirišče opremili z najsodobnejšimi napravami, kar bo zagotovilo boljše ureditev in ustrežnejši način plačevanja pristojbin.

Takšno postopno urejanje parkirišča narekujejo tehnični problemi, so dejali predstavniki podjetja Italimpa, ki sodi v sklop družbe IRI-Italstat. Nakup ter postavitve kontrolnih ter plačilnih sistemov sta precej komplicirana, ker so se odločili za kombinacijo različnih obstoječih sistemov. Istočasno pa načrtujejo vzpostavitev raznih načinov plačevanja, med katerimi je še najzanimivejša povezava z družbo Autovie Venete, da bi lahko z isto kreditno kartico plačevali cestnino na avtocestah in tudi parkirnino v silosu.

Zanimiv je tudi načrt, da bi parkirišče, ki je glede na število možnih uporabnikov precej obsežno, povežemo z mestnim središčem z redno službo mini busov. O tem se mora izreči še Občina, ki mora izdati ustrezno dovoljenje, medtem ko bi tudi ta servis prevzelo rimsko podjetje. Za uporabnike parkirišča naj bi bil prevoz brezplačen, mali avtobusi pa naj bi opravljali nekakšno krožno pot s približno šestimi postajami. Predstavniki podjetja so nadalje izjavili, da bi bili pripravljeni poskrbeti tudi za postajališča in še za marsikaj, vendar je to stvar naknadnih dogovorov.

V najbližji prihodnosti naj bi torej le zagotovili, da bi parkirišče, dasi s standardnimi, se pravi tradicionalnimi načini plačevanja, začelo delovati. V silosu bo - porazdeljenih v štiri nadstropja - na razpolago nekaj več kot 800 mest. Občasni uporabnik bo moral za uro parkiranja v prometnih konicah plačati 1.200 lir, zelo verjetno pa se

bodo s podjetji ali posamezniki dogovorili za posebne pogoje. Kot je poudaril pooblaščen upravitelj Pastorelli, bo Italimpa potem ko bo opremilo parkirišča, opravilo večji del svoje naloge, za čimboljše izkoriščanje prepotrebne objekta pa bi se morali zavzeti vsi, v prvi vrsti Občina in tudi prebivalstvo. V zvezi s parkirišči na

splošno in s silosom posebej pa velja ob koncu vsaj opomniti, da bi morala Občina izpeljati še vrsto zanimivih zamisli ter že odobrenih načrtov. (bip)

Na sliki (foto Križmančič) detajl iz prenovljenega silosa, kjer se, tako kot na fasadi, stari elementi lepo skladajo z neobhodnimi prenovitvenimi posegi.

Včeraj in danes na Proseku Izpopolnjevalni tečaj za profesorje nižjih šol

Na proseški nižji srednji šoli Fran Levstik se je včeraj dopoldne s predavanji prof. Giovannija Tesora (ravnatelja Raziskovalnega inštituta za družbeno organizacijo iz Milana) in Franca Matignona (šolskega inšpektorja iz Padove) začel dvodnevni izpopolnjevalni tečaj za profesorje slovenskih nižjih srednjih šol s Tržaškega in Goriškega. To je prvi skupni tečaj za profesorje iz obeh pokrajin, ki ga prirejuje v sodelovanju z deželnim zavodom IRRSAE. Včeraj in danes je za naše srednješolce tako pouka prost dan.

Na sliki (foto Magajna) udeleženci včerajšnjega uvodnega dela tečaja v telovadnici nižje srednje šole na Proseku.

CGIL: Jasna opredelitev vloge subjektov osnovni pogoj za relansiranje pristanišča

Šest mesecev po podpisu dogovora med tržaško Pristaniško ustanovo in Enotno družbo pristaniških delavcev, ki je sledil Prandinijevim odlokom, je sindikat FILT-CGIL sklical včeraj tiskovno konferenco, s katero je želel opozoriti na dejstvo, da poslovanje tržaškega pristanišča vse bolj peša in da so ogrožena tudi številna delovna mesta. Prandinijevi odloki, zaradi katerih so se znatno povišali stroški za raztovarjanje tradicionalnega blaga, so imeli namreč negativne posledice za promet konvencionalnega blaga, pa čeprav je v teh mesecih šlo skozi tržaško pristanišče več kontejnerjev kot v prejšnjih obdobjih. Odloki imajo po drugi strani negativne posledice tudi na zaposlitveno raven, saj bi po njih moralo delati v pristanišču 413 delavcev manj kot doslej (na skupnih 840), poleg tega pa učinkujejo negativno tudi na druge dejavnosti, ki so povezane s pristaniščem (tvrdka Schenker je npr. odpustila devet delavcev).

Ta nespodbudna slika bo po mnenju sindikata jasna, ko bo Pristaniška ustanova zaključila obračun s pasivom 15 milijard lir. Tako veliki številki naj bi po eni strani botrovalo dejstvo, da ustanova ni predčasno upokojila in poslala v dopolnilno blagajno svojih uslužbencev, kar naj bi povečalo pasiv za povprečno 30 odstotkov, prave vzroke za tako negativni obračun pa je po mnenju sindikata treba iskati v nezadostnih prizadevanjih Pristaniške ustanove, da bi si pridobila nove stranke (pri čemer naj bi jo vsekakor oviralo dejstvo, da italijanska vlada z dogovori z drugimi državami že omejuje možnosti poslovanja). Vzroke za neučinkovitost vodstva EAPT gre pripisati njegovi premajhni podjetnosti: uprava naj bi bila še močno birokratska, reorganizacija dela, informatizacija upravnega in tehničnega oddelka ter operativno decentralizacija pa naj bi ujavljali po logiki fragmentacije, tako da ostaja razkorak med načrti in dejstvi.

Glede na negativen trend pristaniškega poslovanja je CGIL predlagal torej vrsto rešitev, v prvi vrsti jasno določitev pristojnosti raznih subjektov, ki delujejo v pristanišču. Pristaniška ustanova ne more - po mnenju sindikata - imeti še naprej dvojno vlogo upravitelja pristanišča in pristaniškega podjetja, pač pa bi morala imeti samo pristojnosti javne ustanove, pravzaprav pomorske oblasti, ki načrtuje delovanje na teritoriju in investicije za pristaniške strukture (kot je med drugim določeval dogovor, ki so ga podpisali aprila). Zato je treba najprej izvesti zakonske predpise o reformi upravljanja pristanišča.

Glede zasebnikov pa sindikat meni, da bi morali aktivneje sodelovati pri pridobivanju novih strank. K temu pa bi jih lahko spodbudili z ustanavljanjem mešanih (javnih in zasebnih) družb za upravljanje specializiranih terminalov. S tem v zvezi sindikat ne nasprotuje morebitnim koncesijam novim podjetjem, ki bi delovala v pristanišču, a zahteva od Pristaniške ustanove, da jasno določi njihovo vlogo. Prav s tem predlogom pa sindikat poudarja svoje prepričanje, da je tržna konkurenčnost možna samo z racionalnim integriranjem dejavnosti raznih gospodarskih in podjetniških subjektov. V ta namen naj bi okrepili Center za trgovske storitve, ki bi moral postati neke vrste center za raziskave tržišča in prometnih tokov, medtem ko bo Družba pristaniških delavcev postopno postala samostojno podjetje.

Nazadnje pa je sindikat izrazil svojo zaskrbljenost nad politiko Tržaškega Lloydja, ki vse bolj zanemara Jadransko morje kljub dejstvu, da se na Vzhodu odpirajo nova zanimiva tržišča in da italijanska vlada ter IRI težita za tem, da bi ponovno privilegirali medjadrske odnose in promet s Srednjo Evropo (v ta namen krepijo tudi cestne povezave).

Danes se začne prodajni sejem antikvariata

Danes ob 12. uri bodo na Pomorski postaji odprli sedmo prodajno razstavo starinskih predmetov, ki je v Trstu postala že tradicionalna orientacijska točka za ljubitelje starinarstva in za zbiratelje vsakovrstnih starih dragocenosti. Razstavni sejem, ki bo na ogled do 23. oktobra, bo kot vsa leta doslej nudil predvsem dragocenosti z začetka stoletja, v libertinskem in bidermajerskem slogu. V Trstu, ki do pred kratkim ni bolehal za to zbirateljsko boleznijo, je namreč težko najti starejše predmete (iz 17. in 18. stoletja na primer), zato pa je za italijansko tržišče zanimiv, saj je drugod po Italiji težko najti toliko »dunajskih poslastic«.

Na letošnjem sejmu bo razstavljalo 40 starinarjev, ki bodo razstavljali preproge, nakit in ure, slike, ikone, knjige in tiskovine ter pohištvo.

V petek, 20. oktobra, bo ob 20.30 dražba, katere izkupiček bo namenjen Italijanskemu združenju za raziskovanje rakastih obolenj. Razstavo si bo moglo ogledati danes dopoldne od 15.30 do 19.30, v sredo in četrtek od 10. do 13. ure in od 15.30 do 19.30, v petek in soboto od 10. do 13. ure in od 15.30 do 23. ure, v nedeljo od 10. ure do 19.30 in v ponedeljek od 10. do 13. ure ter od 15.30 do 19.30.

Z nedeljskega kongresa tržaške zveze ANPPA

Borčevske organizacije z združenimi močmi proti postopnemu upadanju števila članov

V Trstu je bil v nedeljo dopoldne pokrajinski kongres Vsedržavne zveze političnih preganjancev (ANPPA), ki je kljub precej skromni udeležbi potrdil važno vlogo te organizacije v sklopu borčevskih združenj. Nedeljska skupščina je vsekakor jasno pokazala, da je skoraj 45 let po koncu vojne vendarle napočil čas za večjo koordinacijo in morda tudi za združitve ANPPA, ANED (Zveza deportirancev v nacističnih taboriščih) in Zveze partizanov ANPI, ki bodo lahko le s skupnimi močmi kljubovali po eni strani upadanju števila članov, po drugi pa novim izzivom, ki prihajajo iz sodobne družbe. Tega se zavedata tudi odbora Združenja aktivistov NOB in Zveze vojnih invalidov, ki sta konkretno ubrala pot združitve.

Predsednik Srečko Colja je v svojem poročilu obžaloval, da smo v Italiji priče raznim poskusom ponarejanja sodobne zgodovine, posebno dobe fašizma, ki jo hočejo nekateri prikazati v lepi luči, medtem ko je šlo za zatiralno diktaturo. Velike odgovornosti nosijo pri tem šola in javna občila. Nekdanji preganjenci so zelo občutljivi tudi za probleme slovenske manjšine in opozarjajo, da se nacionalizem nevarno širi tudi v strankah, »ki smo jih do včeraj imeli za napredne«. Colja je izrazil zaskrbljenost, ker so tudi nekatere do včeraj napredne italijanske stranke padle pod vpliv protislovenske miselnosti. Predsednik je pri tem pohvalil stališča ANPI, ki je na vsedržavnem kongresu podprlo boj Slovencev, medtem ko kongres ANPPA v Bologni žal ni sprejel resolucije tržaške sekcije o moralni podpori boju slovenske manjšine za uzakonitev ustavnih pravic. Glede položaja v Jugoslaviji in v Sloveniji pa je Colja pozdra-

vil prizadevanja za reforme in za demokratični razvoj družbe, nedavne ustavne spremembe v sosednji republiki pa bodo koristile tudi Slovincem zunaj meja matične domovine.

Blagajniško poročilo je prebral Mario Kocman, v razpravi pa so se oglasili predvsem predstavniki sorodnih organizacij ANED, ANPI in Združenja aktivistov NOB. Iz Kopra sta se nedeljskega kongresa udeležila predstavnik Zveze združenj borcev NOV in organizacije političnih zapornikov in internirancev obalnih občin Jože Sedmak in Vid Vremec, naš openski rojak, ki se že dolgo časa ukvarja z zgodovino antifašističnega gibanja v naših krajih. Povedal je, da so se v Kopru lotili raziskav o delovanju zloglasne Collottijeve bande in pozval bivše preganjance s Tržaškega, da se

oglasijo s pričevanji. V imenu ANED in ANPI sta kongres, ki mu je predsedoval Ferdi Zidar, pozdravila Gorjup in Arturo Calabria. Slednji je opozoril na poskuse razvrednotenja antifašističnega gibanja, ki prihajajo iz vrst zgodovinarjev in ostro ožigosel besede ravnatelja druge televizijske mreže RAI Sodana, ki je javno izjavil, da je bilo življenje pod fašizmom lepo. Pokrajinski predsednik ANPI je omenil tudi nedavno tržaško proslavo 35-letnice združenj istrskih beguncev. »Mi smo zgrešili, ko smo pred 40 leti imeli vse istrske begunce za fašiste,« je dejal Calabria, »danes pa ne moremo mimo dejstva, da je bil med uradnimi govorniki na tisti prireditvi tudi vojni kriminallec Luigi Papo.«

Na sliki (foto Magajna) Srečko Colja govori na kongresu ANPPA.

Z občnega zbora TPPZ Pinko Tomažič

Velika pozornost pripravam na 45-letnico osvoboditve

Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič je imel v nedeljo v Partizanskem domu v Bazovici redni občni zbor, ki je obsegal poročila predsednika, tajnika in blagajnika, razpravo, pregled in popravke statuta in izvolitev novega odbora. Bila je to hkrati priložnost, da so se udeleženci seznanili z dejavnostjo zbora od zadnjega občnega zbora in z novimi načrti.

Predsedniško poročilo je imel Igor Pavletič, ki se ni omejil le na obravnavanje delovanja zbora, temveč je zajel problematiko, ki zadeva predvsem Slovence, a tudi tiste, ki so - kot je poudaril govornik - za omikano sožitje in za demokratično rast našega mesta in ki so vedno v prvih vrstah v boju za uveljavljanje idealov NOB in odporiškega gibanja. »V tem boju nismo sami, saj imamo na naši strani demokratične organizacije, stranke ter borčevske organizacije z obeh strani meje,« je dejal Pavletič in se pri tem še posebej ustavil pri vse bolj pogostih pojavih nacionalizma in napadov na slovensko manjšino. »Občutek imamo, kot bi se kolo zgodovine zasukalo nazaj. Proti vsem tem nasprotnikom morajo naše organizacije ubrati skupno pot in složno oblikovati vse svoje dejavnosti za doseg skupnega cilja.«

Potem ko je na kratko omenil sodelovanje s sorodnimi organizacijami in pojave razlik v medsebojnih mnenjih, kot tudi negativen pojav slabega odziva občinstva v matični domovini, se je predsednik najprej spomnil vseh tistih pevcev, ki jih je zbor na žalost izgubil, nato pa pozdravil vključitev novih, ki jim je zaželel, da bi se v zboru čim boljše počutili. Pozitivno je ocenil delovanje Mladinske skupine Pinko Tomažič, katere člani so s prostovoljnimi

delom uredili prostor za vaje. »Želim,« je dodal, »da bi zbor prebrodil težave na začetku sezone in da bi nadaljeval svojo pomembno dejavnost. Omenil je še pereč problem prenovitve društvenih prostorov, potrebo po nadaljevanju kreativne dejavnosti za člane in njihove družine, glavni del govora pa je posvetil pripravam za proslavo 45-letnice osvoboditve Trsta. »Želimo biti pobudniki te proslave, h kateri pa hočemo pritegniti čim več ustanov in organizacij. Pripravam na nanjo bo namenjeno tudi največ dela, ki ga bo moral opraviti novi odbor.«

Tajnik Miran Pečenik je v zgoščenih oblikah podal poročilo, iz katerega je razvidno, da je imel zbor od zadnjega občnega zbora do danes kar 40 zelo uspešnih nastopov: 16 v Jugoslaviji, 12 v Trstu, tri interne nastope, po tri v Pordenonu in Gorici, enega v Vidmu in dva v drugih italijanskih mestih.

Blagajniškemu poročilu, ki ga je podal Fabio Viola, je sledila zelo bogata diskusija, v kateri so se posamezniki lotili številnih problemov, kot na primer, da bo treba v prihodnje poskrbeti za boljše seznanjanje občinstva s pomenom imena, ki ga nosi zbor in z njegovimi pesmi, ki jih poje zbor v tujih jezikih, da bo treba obnoviti vsaj del pesmi, ki jih je zbor že našteval ter da bo treba predvsem vložiti vse sile, da bi proslava 45-letnice osvoboditve izžvenela kot proslava vseh, ki so se in še danes borijo za mir, prijateljstvo in enakopravnost.

Občni zbor so zaključile volitve novega 20-članskega izvršnega odbora in tričlanskega nadzornega odbora. (nl)

V nedeljo in v ponedeljek bodo v miljski občini predčasne upravne volitve

Lista Frausin vsestransko podpira boj naše manjšine

Miljska Lista Frausin vsestransko podpira zahteve slovenske manjšine za odobritev globalnega zaščitnega zakona s pravično in demokratično vsebino, ki ga bo treba dosledno izvajati na vseh ravneh javnega življenja. Lista Frausin je to zahtevo vključila v svoj politični program, ki sta ga na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila nosilec liste Claudio Mutton in občinski tajnik KPI Fulvio Vallon. Poglavje o Slovincih, ki je natiskano v italijanščini in v slovenščini, postavlja na drugo mesto prizadevanja, da se zagotovi Slovincem zastopstvo v vseh organizacijah in komisijah občinske uprave, tudi v tistih, kjer ni predpisana prisotnost izvoljenih občinskih svetovalcev. V skladu s predvidenim zaščitnim zakonom bo treba nekatera delovna mesta v upravi nameniti uslužbencem z znanjem slovensčine, posebno v anarhskemu uradu, šolskih strukturah in v socialnih službah. Istočasno bo treba uvesti simultano prevajalsko službo v občinskem svetu in torej v ta namen zaposliti uradnega prevajalca. Lista Frausin si bo v tem okviru še dalje prizadevala, da se zagotovi Slovincem popolna pravica do kulturnega, družbenega in gospodarskega razvoja, da se vključi v javne nagradne natečaje (npr. v pobudo Miljski lev) tudi izdelke v slovenščini in da se dodeli Slovincem uporabo ustreznih prostorov v kulturno-socialnih centrih v Miljah in v Žavljah-Štramaru.

Mutton in Vallon sta podčrtala, da bo treba zagotoviti tudi ustrezno zastopstvo slovenskega kmečkega prebivalstva v vseh telesih, ki so pristojna za gospodarsko in ekološko ureditev doline pri Orehu, krajevna manjšina pa mora še naprej igrati aktivno vlogo pri nadaljevanju in krepitvi stikov s sosednjima občinama Dolina in Koper. Končno pa bo morala

la Občina igrati spodbujevalno vlogo pri seznanjanju italijanskega javnega mnenja s preteklostjo, kulturnim življenjem in običaji Slovincov v Miljah. Program Liste Frausin govori tudi o potrebi po strokovni študiji za novo toponomastično ureditev, v kateri mora priti do izraza tudi slovenska navzočnost v teh krajih.

Komunisti in neodvisni levičarji, ki sestavljajo Listo Frausin, si prizadevajo za oblikovanje

Društvo Slovencev miljske občine prireja drevi v Miljah srečanje s komunističnim senatorjem Giuseppom Chiarantejem, članom stranke vsedržavne direktije in odgovornim za manjšinska vprašanja, ki bo govoril o predlogih KPI in o parlamentarnem postopku zakona za globalno zaščito naše manjšine. Srečanja, na katerega so vabljeni vsi miljski Slovenci, se bo udeležil tudi deželni svetovalec Miloš Budin. Zborovanje bo ob 20. uri v zadržni gostilni Baita-Primavera v Ul. D'Annunzio 52.

napredne ter stabilne občinske uprave, ki naj bi slonela na jasnih in konkretnih programih. Mutton, ki je med kandidati za župana, je vsekakor vnaprej izključil vsakršno sodelovanje, ne samo z MSI, ampak tudi s krajevnimi melonarji, posebno pozornost pa namenja komunisti odnosom z zelenimi in s socialisti, s katerimi je treba ustvariti nove pogoje političnega sodelovanja.

S. T.

SSk: Miljčani potrebujejo razvoj po meri človeka

"Razvoj miljske občine po meri človeka in njegovih realnih potreb" to je bil naslov sinočnje okrogle mize Slovenske skupnosti v okviru volilne kampanje za nedeljske upravne volitve, na katerih bo prvič v povojni zgodovini sodeloval tudi simbol lipove vejice. Na razpravi, ki sta jo uvedla nosilec kandidatne liste Danilo Savron in pokrajinski tajnik stranke Miro Oppelt, so sodelovali strokovnjaka Franc Pisani in Alojša Vesel ter devinsko-nabrežinski župan in deželni svetovalec Bojan Brezigar. Pokrajinski sekretar je uvodoma obžaloval, da ni prišlo do političnega in volilnega sporazuma z Listo Frausin, samostojno sodelovanje na volitvah je zato spričlo razvoja dogajanj postalo »institucionalna dolžnost, ki se ji stranka ni mogla v teh okoliščinah izneveriti«.

Vesel je namenil pozornost predvsem velikim spremembam, ki jih doživlja tržaški teritorij in gospodarskim novostim, ki se obetajo pokrajini. SSK ni proti industrijskemu razvoju, prizadeva pa si za ekološko čiste obrate, zato je bila ena prvih strank, ki je že pred leti odločno nastopila proti načrtovani gradnji termocentrale na premog v miljski občini. O teh kočljivih vprašanjih je razmišljal tudi Pisani, ki je bil skupno z Veselom med oblikovalci načrta SSK za gospodarski razvoj naše pokrajine. Govornik je dejal, da je ozemlje miljske občine postalo neke vrste smetišče za vso pokrajino, saj so tam osredotočeni vsi najbolj umazani in tudi nevarni industrijski obrati. Vesti, ki jih je posredovala milanska družba Monteschell (novi lastnik nekdanje rafinerije Aquile), niso najbolj spodbudne, saj načrtovana

velika skladišča tekočega plina ne dajejo (vsaj za sedaj) velikih jamstev za varnost. Ob tem se postavlja tudi problem varnosti plovbe v Tržaškem oziroma v Miljskem zalivu, ki je danes že zelo nasičen z ladjami, ki prevažajo petroleje za naftovod. Pisani je poudaril, da pristojna tržaška telese posvečajo premalo pozornosti dviganju kvalitete industrijskih dejavnosti, medtem ko marsikdo vztraja na škodljivih obratih, ki jih drugod nihče neče.

Brezigar je v svojem posegu izrazil »zaprepačenost nad stanjem nekaterih primarnih storitev v miljski občini kot sta vodovod in metanizacija«. Omenil je, da je šele sedanji vladni komisar zaprosil Sklad za Trst za finančno podporo za popravilo občinskega vodovoda, posebno pozornost pa je posvetil metanizaciji, pri čemer je izhajal iz izkušenj v devinsko-nabrežinski občini. Brezigar se je polemično vprašal, kako je s turističnim projektom Marina Muja, o katerem se danes praktično ne govori več. Priznal je Listi Frausin, da je v povojnem času marsikaj naredila za miljsko prebivalstvo slovenske narodnosti, »dalo pa bi se narediti še nekaj več«. O tem je uvodoma, kot rečeno, nekoliko obširneje govoril Oppelt, ki je med drugim dejal, da je sodelovanje na miljskih volitvah, ne glede na volilni uspeh, »opozorilni znak« tudi za občinske volitve v ostalih okoliških občinah, »ki bodo v vsakem primeru predstavljale za stranko veliko in zelo težko preizkušnjo«.

S. T.

Alarm med sindikati

Tržaški arzenal pred zaprtjem?

Tržaške sindikalne kroge je včeraj razburila vest, po kateri naj bi družba Fincantieri nameravala v prihodnjih dneh prodati zasebnikom ali celo zapreti Arzenal sv. Marka. Vest, ki sicer ni dobila uradne potrditve, je takoj sprožila reakcijo komunističnih deželnih svetovalcev Polija, Bratine in Padovana, ki so v zvezi z njo naslovili posebno interpelacijo na deželno vlado in poziv na predsednika skupščine Solimberga, naj poskrbi za takojšen odgovor pristojnega deželnega odbornika.

Sesljanski zaliv na seji konzulte

Devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da se bo rajonska konzulta za Sesljan, Vižovlje in Naselje sv. Maura sestala danes ob 20.30 v kongresni dvorani športnega igrišča v Vižovljah. Na dnevnem redu je razprava o podrobnostnem načrtu za razvoj Sesljanskega zaliva, ki so ga predstavili na petkovi seji občinskega sveta. Sestanek konzulte je javen.

Dobrodelni koncert velikega čelista Rostropovič v Verdiju

Svetovo znani sovjetski čelist in dirigent Mstislav Rostropovič je sinoči koncertiral v nabito polnem in praznično okrašenem gledališču Verdi. Na koncertu, ki ga je v dobrodelne namene priredila agencija Cpl., je s komornim orkestrom Paul Kuenz iz Pariza izvedel Mozartovo Simfonijo št. 41 Jupiter, Haydnov koncert v D-duru za violončelo in orkester in Schumannov Koncert za violončelo in orkester.

Na sliki (foto Križmančič) mojster na sinočnjem koncertu v Verdiju.

Razstava v muzeju Sartorio

Čarobne svetilke za vpogled v predfilmsko tehnologijo

Za današnje razvijane gledalce, navajene na spektakelske efekte znanstvenofantastičnih filmov, ki so stali milijarde lir, je vpogled v čarobni, a revni svet predkinematografske umetnosti pravo presenečenje. »Primitivni« aparati, s katerimi so se kratkočasili bogati meščani (uporabljali pa so jih tudi v znanosti) in ki so predstavljali prve gibajoče se like (gib je bil rezultat optične iluzije), so terjali namreč veliko mero domišljije, prav zaradi tega pa so bili v svoji preprostosti mnogo bolj avtentični kot nekatere današnje visokotehnološke mojstrovine.

Eden od teh aparatov je bila v poznem 18. in v 19. stoletju »čarobna svetilka« oziroma »laterna magica«, ki je »predvajala« najprej negibne in risane like, s časom pa je postala pravi predhodnik filmskega projektorja. Svetilka, ki so ji pravili čarobna, pa je to še veliko bolj za današnje gledalce, saj nas ponese v čas, ko je bilo tehnološke čudeže treba šele izumiti.

Izvirne čarobne svetilke si bomo od petka, 20. oktobra, lahko ogledali tudi v Trstu. V petek bodo v muzeju Sartorio - istočasno s festivalom nemega filma v Pordenonu - namreč odprli potujočo razstavo z naslovom »Pred kinema-

tografijo - Čarobne svetilke«, na kateri bodo dali na ogled zasebno zbirko zbirateljice in navdušenke Laure Minici Zotti. Pričujoča razstava bo odprta do 21. januarja 1990 in bo letošnja osrednja zimska prireditev tržaških Mestnih muzejev, ki bodo zbirko Minicijeve Zottijeve dopolnili z nekaterimi svetilkami in drugimi predmeti, ki so last tržaških muzejev. Po uspehu Tiepolove razstave namreč upajo, da bo tudi ta razstava, ki je neke vrste poklon 150-letnici fotografije, privabila tisoče gledalcev, zlasti pa šolarje in dijake. Razstava bo opremljena z audiovizualnim gradivom, s katerim bodo obiskovalcem orisali zgodovino gibajočega se lika. Razstava bo odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 9. do 13. ure in od 16. do 19. ure, šolske obiske pa je treba rezervirati po telefonu ob ponedeljkih od 8.30 do 10.30 (tel. št. 308686).

Prava poslastica za ljubitelje filma pa bodo »projekcije« z izvirnimi čarobnimi svetilkami, ki jih bosta priredila klub Rosselli in združenje L'Officina. Svetilke bo upravljala sama Laura Minici Zotti, ki bo prve podobe prikazala že jutri ob 20.30 v mali dvorani gledališča Verdi.

Expomodel od nedelje na Tržaškem velesejmu Veliko ljudi si je že ogledalo razstavljene modele in zbirke

Očitno je tudi v Trstu veliko ljubiteljev modelarstva in zbirateljstva: tako so lahko z zadovoljstvom ugotovili organizatorji 2. razstave teh dveh dne ogledalo lepo število obiskovalcev. Sicer pa je na razstavi, ki jo je Velesejmska ustanova v sodelovanju z Druženjem tržaških modelarjev in pod pokroviteljstvom Občine Trst organizirala na Tržaškem velesejmu, na ogled veliko zanimivih eksponatov. Razstava Expomodel je zadnja iz vrste pobud, ki jih je tržaška Velesejmska ustanova v letošnjem letu organizirala v prvi osebi. Po iniciativah, ki pa zasidrane v znanstveno-raziskovalni problematiki, so za zaključek izbrali nekoliko poljudnejšo temo, ki je takoj pritegnila širšo publiko.

Razstava bo odprta do nedelje, 22. t. m., in sicer ob delavnikih od 16. do 22. ure, v soboto in nedeljo pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.

Na sliki (foto Magajna) nedeljska gneča ob razstavljenih eksponatih.

Center za raziskave še brez imenovanj

Poslanec Bordon in tajnik tržaške federacije KPI Costa sta se včeraj sestala z vladnim komisarjem in mu naznanila hude navsečnost, ki jih povzroča že nekajletno zavlačevanje imenovanj v upravni svet konzorcija Centra za raziskave. Posl. Bordon je s tem v zvezi tudi formalno zahteval poseg pristojnega ministra, ki ima na tem področju nadzorovalno vlogo.

Nove možnosti za sodelovanje med sejmoma v Trstu in Vidmu

Odnosi med Trstom in Vidmom niso vedno dobri, čeprav sta mesti v isti deželi. Dejansko obstajajo razlike, vendar ne take, da bi dialog in sodelovanje ne bila mogoča. Zdi se, da se v tej smeri le marsikaj premika v boljše in da se odpirajo nove možnosti za sodelovanje.

Pred nedavnim je predsednik Videmske velesejmske ustanove Sante Biasutti obiskal sejem Spazio 6 in se srečal s predsednikom Tržaške velesejmske ustanove Giannijem Marchiom. Skupaj sta se razgovarjala o številnih odprtih vprašanjih, ki bremenijo posamezne velesejmske ustanove v naši deželi, saj je treba k Vidmu in Trstu dodati še Pordenon in Gorico, ki prirejata vrsto zanimivih in odmevnih prireditev. Skupnih problemov pa je več. Odprto je na primer vprašanje prostorov, saj so sejmšišča zvečine zastarela in vedno manj primerna za uspešne sejme. Potrebno bi bilo tudi usklajevati različne pobude.

Velesejmi niso namreč le razstavni saloni, ampak in predvsem nekaj, kar omogoča učinkovitejši prodor na tržišča. V tem smislu bi morali različni centri in ustanove FJK tesneje sodelovati in načrtovati skupen nastop na evropskem trgu, ki bo vedno zahtevnejši in bolj konkurenčen.

Predsednik videmskega velesejma je obiskal in pohvalil razstavo Spazio 6, ki je brez dvoma naglasila tržaško specifično, to je odprtost v svet znanosti in moderne tehnologije. V Vidmu prirejajo na primer velik sejem elektronike, ki si je pridobil velik ugled v sistemu modernih trgovskih izmenjav. Jasno je, da se pri tem odpira področje zelo konkretnega sodelovanja, saj je po svoje nesmisel, da bi se v marsičem sorodna velesejma ignorirala. Očitno je napočil čas, da se v duhu modernizacije pozabi na stare kampanistične težnje, kar bi bilo seveda koristno za vso našo deželno stvarnost.

Policisti razpravljali o zakonskih vprašanjih

Včeraj je bila v Trstu vsedržavna skupščina policijskih funkcionarjev, ki so razpravljali o pravnih vprašanjih, ki se tičejo prav javne varnosti in policije.

Na skupščini je bilo prisotnih 120 delegatov, ki so predstavljali 60 pokrajinskih in medpokrajinskih edinic. Na zborovanju so predvsem kritizirali težnjo, da se ustanavlja in podpira nove organizme, ki naj skrbijo za javno varnost. Težnja ima lahko negativne posledice, saj po eni strani zmanjšuje pristojnosti organov, ki jim to nalogo narekuje ustava, po drugi strani pa lahko privede do nevarnih interferenc in dvojnikov, skratka, do določene zmešnjave. Prav »križanje« pristojnosti šibi vse tiste sile, ki se borijo proti velikim centralam organiziranega kriminala, ki izkorišča vsakršno zmedo.

Na skupščini je bil govor tudi o problemu plač in o pravnih, saj se bodo sindikalni predstavniki policistov v kratkem pričeli pogajati za obnovo delovne pogodbe.

Tovarnar iz Percota napadel direktorja tednika Il Meridiano

V noči med soboto in nedeljo je bila kavarna Hary's Grill, ki deluje v hotelu Duchi d'Aosta, prizorišče obračunavanja, ki je vsekakor nenavadno za Trst in toliko bolj za gosposki lokal. Lastnik tovarne pohištva iz Percota Claudio Cadei je namreč z nožem in psovkami napadel direktorja tržaškega tednika Il Meridiano in komercialista Franca Paticchia.

Cadei se je besno zagnal v Paticchia, ki je sedel v kavarni z ženo in skupino prijateljev, in med napadom kričal, da ga bo ubil. Uspelo mu je zamahniti z nožem in raniti Paticchia v roko, k sreči pa so ga prisotni pravočasno zaustavili in preprečili, da bi komercialista huje ranil. Slednji je šel po pomoč v bolnišnico, kjer so mu zašili rano in ga poslali domov. Cadeia pa so policisti »pospremili« na kvesturo, nato pa še v koronjski zapor. Obdolžen je poskusa umora.

Vzroke napada bodo pojasnile pristojne oblasti, dejstvo pa je, da sta nekoč Paticchio in Cadei poslovno sodelovala. Tovarnar iz Percota je pozneje zabredel v finančno krizo, za svoj polom pa naj bi krivil, kot je povedal sam napadenec, prav Paticchia in msgr. Marcinkusa, ki je nekoč vodil vatikansko banko Ior. Napad bo očitno še dolgo buril radovednost tržaške javnosti, saj je tokrat tekla kri v »boljši« družbi in ne v kaki zakajeni periferi gostilni.

Plavalni klub Bor izreka odv. Borisu Sancinu iskreno sožalje ob smrti dragega očeta.

S predavanjem o naravnih parkih Poljske

Kulturno društvo Ivan Grbec je začelo novo delovno sezono

S predavanjem »Po narodnih parkih Poljske« prof. Marinke Pertot je kulturno društvo Ivan Grbec iz Šklednja začelo v soboto zvečer svojo letošnjo delovno sezono. Udeležence in predavateljico je pozdravila predsednica društva Devana Černic, ki je tudi orisala delovni načrt za tekočo sezono.

Poleg raznih družabnih prireditev, kot so martinovanje, miklavževanje, silvestrovanje, pustovanje in praznovanje 8. marca, namerava društvo prirediti glasbene večere z gostovanji glasbenih in pevskih skupin in zborov. V programu so predvidena še predavanja in razstave. Osrednja točka delovanja pa bo, kot je poudarila predsednica, priprava ženskega pevskega zbora, ki ga vodi Boža Hrvatič, na proslavo 10-letnice svojega delovanja. Do praznovanja, ki bo v mesecu marcu, je še nekaj časa, vendar ga bo potrebno izrabiti za intenzivne vaje, na katerih bodo pevke naštvirale program tudi z lepo noviteto.

V svojem nagovoru je Devana Černic še posebej poudarila začetek nove društvene dejavnosti, ki bo namenjena otrokom. Društvo namreč razpolaga z novimi prostori, ki jih namerava prepušiti otrokom in skupini animatorov za delovanje, pri katerem bi otroci lahko razvijali različne dejavnosti in bogatili svoje ustvarjalne sposobnosti in tudi tovarštvo in prijateljstvo. O tej novi pobudi so govorile tudi animatorka Neva Bak, Jasna Tomšič in Daria Samar, ki delujejo v okviru ZSKD

in ki bi to novo dejavnost v Šklednju, namenjeno otrokom tega predmestja, pa tudi sicer tržaškimi otrokom, vodile ob podpori in razumevanju društva, staršev in vsega prebivalstva. Udeleženci večera so to zamisel pozdravili z aplavzom in tako zaželeli pobudnikom in animatorom veliko uspeha. Pozdravili so tudi predlog za nabiralno akcijo, s katero bi krili stroške, ki jih je terjala prenova prostorov.

Drugi del večera je izpolnilo lepo, predvsem pa zelo zanimivo predavanje prof. Pertotove, ki je biologiji predana z vsem srcem ter ji zato ni težko predstaviti vsebine svojega izvajanja na način, da jo vsi razumejo, da tudi sodoživljajo lepote, ki jih je sama videla in doživljala, da jim - v tem primeru narodni parki Poljske - postanejo bližji in še privlačnejši.

Predavateljica, ki je obiskala Poljsko, predvsem narodne parke in bogastvo, ki ga v teh predstavljajo gozdno bogastvo, je svoje izvajanje popestrila z vrsto diapozitivov, ki so poleg gozdov in rastlinstva prikazali tudi delček lepote Krakova in Varšave.

Predavanju, ki so mu udeleženci zelo pozorno sledili, je sledila še kratka družabnost, ki je predstavljala tudi nekakšno spodbudo občinstva, naj društvo uspešno nadaljuje svojo dejavnost.

N. L.

Na sliki (foto Magajna) Marinka Pertot med predavanjem v Šklednju

GLASBENA
MATICA

GORICA

Koncertna abonmajska
sezona 1989-90

Jutri, 18. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Slovenski kvintet trobil

Na sporedu: Purcell, Händel, Holmes, Rathburn, J. S. Bach. Horowitz, Joplin.

Predprodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat. Vpisovanje abonmajev na GM od 10. do 12. ure.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Simfonična sezona 1989-90 - V četrtek, 19., v petek, 20. t. m., ob 20.30 (red A in B) ter v soboto, 21. t. m., ob 18. uri (red S) simfonični koncert pod vodstvom S. Argirisa, pianist H. Francesch.

V ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 izreden koncert italijanskega mladinskega orkestra. Dirigent C. Melles. Na sporedu bodo Schubertove, Beethovne in Brahmsove skladbe.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoy ob 20.30 ponovitev dela CO IERIMO PUTEI..., variete Carpinterija in Faragune.

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

razna obvestila

Godbeno društvo Nabrežina prireja v okviru Glasbene šole tečaj pihalnih instrumentov in tolkal. Vodili ga bodo prof. Sergio Gratton, Zoran Lupinc in Davide Sinigoi. Vpisovanje gojencev poteka ob torkih in četrkih od 20.30 dalje na sedežu društva v Nabrežini ali po tel. 200897.

ŠZ Bor sporoča, da se je pričela ženska rekreacija. Urniki so sledeči: sreda 10.30 - 11.30 ter sobota 9.30 - 10.30.

Godbeno društvo Prosek prireja glasbeni tečaj za mlade godbenike. Vpisovanje poteka na sedežu društva v Šoščevi hiši na Proseku ob torkih in sredah od 16. do 18. ure in ob petkih od 15. do 17. ure.

KD Kraški dom - Repentabor organizira začetniški tečaj standardnih in latinško-ameriških plesov, ki ga bo vodil David Poljšak. Začel se bo 20. t. m. in nadaljeval vsak petek od 20.30 do 22.30. Vpisuje Bogdan Ravbar, tel. 327171, od 13. do 16. ure.

SKD Vigred priredi 4-mesečni šiviljski tečaj z Adrijano Regent. Za vpisovanja in informacije tel. na št. 201102 od 18. do 20. ure.

50-letniki z Opčin, iz Banov in od Ferlugov ponovno sklicujejo sestanek v petek, 20. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in Dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu prireja zimovanje na Rogli od 27. decembra 1989 do 4. januarja 1990 za mladino od 12. do 17. leta. Vpisovanje na sedežih SKGZ v Trstu, Ul. sv. Franciška 20, III. nadstropje, tel. 744249 in v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 531644, vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 18. ure, razen ob sobotah.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom V četrtek, 19. oktobra 1989, ob 20. uri srečanje za dekleta in žene OB PLETENJU ŠE KAJ. Vljudno vabljeni.

KD Kraški dom obvešča, da bo v četrtek, ob 20.30 v Bubičevem domu v Repnu prvi informativni sestanek o tečaju angleščine.

KD Kraški dom obvešča, da se bo v torek, 24. t. m. pričel tečaj joge. Vodila ga bo Bruna Škabar, pri kateri poteka tudi vpisovanje in sicer do sobote, 21. t. m. (tel. 327488). Tečaj se bo odvijal v občinski telovadnici v Repnu s pričetkom ob 20. uri.

Osnovna šola M. Gregorič Stepančič pri Sv. Ani prireja tečaj slovenščine za odrasle. Tečaj bo v šoli ob torkih od 20.00 do 21.40. Zanimati naj telefonirajo na šolo od 8. do 16. ure na št. 812214.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1357,250	1355.—
Nemška marka	736,000	733.—
Francoski frank	216,500	214,50
Holandski florint ...	652,090	648.—
Belgijski frank	35,029	34,50
Funt šterling	2153,750	2125.—
Irski šterling	1958,000	1930.—
Danska krona	188,710	185.—
Grška dramma	8,255	7,80
Kanadski dolar	1153,500	1120.—

čestitke

Ptiček zjutraj prileti, na oknu obse-di, kljunček odpre in prepevati začne: »Poslušajte me vsi, PETER SANCIN sedmi rojstni dan slavi. Zato mu voščite vsi, ki radi ga imate vi.« Irina pa mu koš poljubčkov podari.

Danes praznuje X število let naš prijatelj P... (visok (približno 176 cm) predstavnik slovenske manjšine v Italiji). Iskreno vse najboljše (ma zares), torej potovanja v Odnak z Mexican Airlines, seje CK BLABLABLA, sestanke z JURICO AZTECOVO, karjolo dinarjev, avtobus delegacij, tovornjak goveda, podpisano opeko, kamen z Maldiv in sladko življenje na otočju Samoa mu želijo Marko, Tanja, Aleks, Mitja, Igor, Duško, Marjanka, Ivo, Nadja, Peter, Ivan, Viviana, Gianfranco, posebno pa Jeorgina, ki mu pošilja zvrhan koš poljubčkov (prosto po Radio Trst A).

P.S.: X = 5,9160797 x 5, 9160797. Za koga je račun pretežek, naj telefonira na tel. št. 55353, 306941 ali 7796600, urad za informacije, ob uradnih urah (24.00 - 2.00). Vabljeni!

DRUŠTVO
SLOVENCEV
MILJSKE
OBČINE
ZBOR
JADRAN

vabi na srečanje s senatorjem Chiarantem, odgovornim za manjšinska vprašanja KPI, na temo

POLOŽAJ SLOVENCEV
V MILJSKI OBČINI
IN PREDLOGI KPI
ZA ZAŠČITNI ZAKON

Srečanje bo danes, 17. t. m., ob 20. uri v zadržni gostilni Baita-Prima-vera v Miljah (Ul. D'Annunzio 52).

koncerti

Katedrala sv. Justa

Danes, 17. t. m., ob 20.30 bo v katedrali sv. Justa koncert v počastitev 5. obletnice smrti tržaškega skladatelja Giulia Viozzija, ki ga organizira Cappella Civica in sodelovanju z združenjem Promusica.

Glasbena matica Trst - Koncertna sezona 1989-90 - Vpisovanje abonmajev na GM, Ul. R. Manna 29, še jutri, 18. t. m., od 10. do 12. ure.

Verdi

V ponedeljak, 30. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Verdi koncert skupine THE MODERN JAZZ QUARTET v organizaciji tržaške pokrajine, odborništa za kulturo in javno vzgojo ter pod pokroviteljstvom predsednika deželne sveta Furlanije-Juljske krajine.

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil KVARTET BORODIN.

včeraj-danes

Danes, TOREK, 17. oktobra 1989
MIRA

Sonce vzide ob 6.24 in zatone ob 17.16 - Dolžina dneva 10.52 - Luna vzide ob 18.30 in zatone ob 10.00.

Jutri, SREDA, 18. oktobra 1989
TRAVICA

PLIMOVANJE DANES: ob 3.59 najnižja - 26 cm, ob 10.03 najvišja 54 cm, ob 16.52 najnižja - 58 cm, ob 23.17 najvišja 27 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,9 stopinje, zračni tlak 1027,2 mb narašč., veter severovzhodnik 4 km na uro, vlaga 39-odstotna, nebo skoraj jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Luca Benvenuti, Annalisa Novello, Carolina Stera, Chiara Martinelli, Edoardo Cargnelutti, Nicole Musich.

UMRLI SO: 86-letna Rosa Denich, 84-letna Lucia Chodorowski, 83-letni Giuseppe Vuc, 74-letni Vittorio Susmel, 89-letna Flora De Bosizio, 90-letna Romana Zuliani, 77-letni Vittorio Tedesco, 99-letni Nicola Lagattola, 84-letni Elviro Concilia, 75-letna Olga Giacomini, 75-letna Elvina Sambo, 85-letna Erminia Colaussi, 59-letna Anna Dubaz, 82-letna Giuseppe Succaglia, 94-letna Maria Modiz, 40-letna Tiziana Rossi, 72-letni Valerio Sergas, 68-letni Giuseppe Crisman, 20-letna Paola Bonvicini.

Darujte v sklad Mitje Čuka

16. 10. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,644	9,20
Švicarski frank	839,900	835.—
Avstrijski šiling	104,621	103,50
Norveška krona	197,850	195.—
Švedska krona	211,820	210.—
Portugalski eskudo .	8,588	8,10
Španska peseta	11,536	11.—
Avstralski dolar	1038,000	1000.—
Jugoslov. dinar	—	0,02
ECU	1507,100	—

Danes praznuje 45 let

ALESSIO ČOK

Najiskrenejše čestitke ter še mnogo zdravja in veselja mu želijo
mama Anica, sin Aljoša
in Mario

Ob rojstvu prvorojenca

ALEŠA

izrekata iskrene čestitke Damjani in Picotu

odbor in namiznoteniški odsek
SK Kras

Sekcija KPI z občine Zgonik iskreno čestita Damjani in Brunu ob rojstvu prvorojenca

ALEŠA

Damjani in Brunotu se je pridružil mali

ALEŠ

Srečnima staršema čestita, malemu Alešu pa želi mnogo sreče v življenju

kolektiv Indules-a

VERONIKE in GABRIJELA

jih je sedaj pri Brajkovih toliko, da se bodo morali prevažati s kombijem. Vso srečo na življenjski poti želimo lepi družini

kolegi TKB-jevci

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Franciška 20 - je na ogled razstava slikarjev FRANZA BERGERJA, VALENTINA OMANA, ROBERTA PRIMIGA in THOMASA WÖRGTTERJA.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - so na ogled dela avstrijskih slikarjev FRANCA BERGERJA in ROBERTA PRIMIGA.

V galeriji Tommaseo - Ul. del Monte 2/1 - je še jutri, 18. t. m., odprta antološka razstava slikarja LUCIANA CATTANIE.

V Kraški galeriji v Repnu razstavlja svoja dela slikar DEMETRIJ CEJ. Razstava je odprta vsak dan od 11.00 do 12.30 in od 14.00 do 18.00.

V sejni dvorani Bibliotece Statale del Popolo v Ul. Rosario 2 je na ogled razstava ilustracij za otroke pod naslovom ILUSTRACIJE FULVIA TESTE v organizaciji Studijskega centra za mladinsko literaturo A. Alberti.

Na Gradu sv. Justa je do 25. t. m. na ogled razstava nemškega slikarja M. MATHIASA PRECHTLA.

V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - razstavlja do 19. t. m. svoja dela slikar STEFANO COMELLI.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 12. novembra razstavljal JEAN-MICHEL FOLON. Razstava je odprta vsak delavnik od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius razstavlja do 26. t. m. svoje grafike tržaška umetnica ELETTRA METALLINO.

V galeriji Il Tribbio je na ogled do 27. t. m. razstava slikarja JORGEJA GARZOLINIJA.

V galeriji Malcanton je do 27. t. m. odprtarazstava ANNAMARIE D'ONOFRIO DI BIASE.

mali oglasi

PRODAM ford escort GL 1100, letnik 1980, za 600.000 lir, tel. 65474.

PRODAM campagnolo benzina, letnik 1981, odlično ohranjena. Tel. 211552 (urnik trgovin).

PRODAM BMW R 100 RS, l. 1984, prevoženih 35.000 km, rdeče barve. Tel. (0481) 882019 ob 20. uri.

PRODAM opel corsa 1000 po zelo ugodni ceni zaradi vojaških obveznosti. Tel. 51370.

PRODAM BMW 320, l. 1980, v dobrem stanju. Tel. 299726 ob urah obedov

PRODAM prodajalno sadja in zelenjave v centru mesta z licenco in opremo. Tel. 228390.

PRODAM alfo 33 QV, letnik 1986, v odličnem stanju. Tel. 327438.

PRODAM akacijeva in hrastova drva po ugodni ceni. Tel. v večernih urah na št. (0481) 884161.

PRODAJAMO licenco za obratovanje v gostinstvu in za tobakarno. Tel. na št. 232505 v večernih urah.

SAMOPOSTREŽNA trgovina išče vajenca. Tel. na št. 228729 v večernih urah.

PODJETJE s sedežem v Milanu išče mladega, energičnega elektrotehničnega inženirja s stanovanjem v Milanu za prodajo po Jugoslaviji. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Drevored 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Zamejec".

ZAPOSLOITEV, tudi part time, na reklamnem področju z možnostjo dobrega zaslužka nudimo osebam z lastnim avtomobilom. Najnižja starost 25 let. Interesenti naj se javijo v Ronkah, Ul. Roma 76, jutri, v ponedeljek, 16. t. m., ob 17. uri.

IŠČEM delo kot hišna pomočnica dvakrat tedensko. Tel. 327262.

DARUJEM pult še v dobrem stanju. Tel. 943388.

SLOVENSKO PODJETJE išče elektronskega tehnika z znanjem informatike. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Tehnik".

NEPREMIČNINSKA družba išče uradnico/uradnika z višješolsko izobrazbo. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Nepremičninska družba«.

DVA MILIJONA lir da tuj zbiratelj za lepak Radenske vode s tekačem. Tel. 572734.

tržno obvestilo

Iz Švice
prihaja novo upanje

Plešci proti usodi

MILAN — Pred dvema letoma je iz Združenih držav Amerike prišla znanstvena novica, ki je postavila na glavo dneve tistih, ki trpijo zaradi izpadanja las (v Italiji je več kot sedem milijonov plešatih). Slo je za zdravilo, ki je po dolgi uporabi spodbudilo rast dlak, te pa so se počasi krepile. Uspeh je bil velik, toda začetno navdušenje je kaj kmalu prepuštilo svoje mesto nekaterim bojaznim, ki so jih sprožili sami proizvajalci, ko so obvestili odjemalce o nekaterih ugotovljenih kontraindikacijah.

Iz Basla, prestolnice kemije, pa danes prihaja vest, ki utegne dati zagotovila tistim, ki jih je usoda zaznamovala s plešo in ki ne ugaša dolgo gojenega upanja. Laboratoriji družbe Labo iz okrilja neke znane multinacionalke so namreč izdelali preparat kozmetične vrste z 0,11-odstotno raztopino benzil nikotinata za zunanjo rabo. Gre za nov proizvod, katerega lokalna uporaba proti izpadanju las ponuja to prednost, da ne povzroča škodljivih stranskih učinkov. Edina nevšečnost bi bila enotna pordelost predela lasišča, na katerega je bil nanešen preparat.

S tem novim čudežem raziskovanja so že založene tudi nekatere italijanske lekarne, medtem ko ga širjenje vesti prenaša iz Švice v mnoge druge evropske države.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava
sezone 1989-90

FRIEDRICH SCHILLER

Spletke in ljubezen

REŽIJA ZVONE ŠEDLBAUER

PONOVITVE: v četrtek, 19. oktobra, ob 20.30 - RED E, v soboto, 21. oktobra, ob 20.30 - RED F in v nedeljo, 22. oktobra, ob 16. uri - RED G.

Prodaja abonmajev in vstopnic od 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstav, Kulturnem domu v Ul. Petronio 4, tel. 734265.

Novost sezone: po vsaki predstavi bo odprt bar KGB!

kino

ARISTON - 17.30, 22.15 Il barone di Munchausen, i. Oliver Reed, Valentina Cortese.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 Rito d'amore, i. Valerie Bosh, Larry Huckmann, □

EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 21.45 Storia di ragazzi e di ragazze, r. Pupi Avati.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Karate Kid III - La sfida finale.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Leviathan.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 Super maschio per mogli viziose, porn., □ □

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Cookie, kom., i. Peter Falk, Jerry Lewis.

GRATTACIELO - 17.30, 22.00 Indiana Jones - L'ultima crociata, i. Harrison Ford, Sean Connery.

MIGNON - 17.00, 22.15 La più bella del reame, i. Carol Alt, □

EDEN - 15.30, 22.00 Intimità bestiali di mia moglie, porn., □ □

Prijetni popoldnevi s prefinjeno Edwige

Pravzaprav je bilo tveganje karseda skromno, saj je bila formula nedeljske popoldanske oddaje *Domenica in...* na prvi državni mreži že preizkušena lani in predlanskim, gotovo pa ima prav tudi režiser Gianni Boncompagni, ko pravi, da ni na televiziji nič matematično gotovega: gledalci lahko v trenutku odklonijo, kar so ljubili, ali navdušeno sprejmejo, kar so odklanjali. Pri tem ne igrajo nobene vloge vaje in preverjanja, vsaka oddaja je pustolovščina zase. Okusi se pač iz leta v leto in iz sezone v sezono spremenjajo.

Edwige Fenech in Pupo (skupaj na sliki) sta torej opravila svoje: ona je tudi v vlogi »gospodinje« s svojo prefinjenostjo še enkrat očarala, njemu je očitno uspel podvig, da se je iz pevca prelevil v TV voditelja, kar je že dolgo sanjal. Fenechova je očitno premagala dvome in negotovosti, ki so jo plašili še pred kratkim, in suvereno vodila oddajo, ki sicer v presledkih traja kar pet ur. Spremljala nas bo za dolgih osem mesecev, tja do pozne pomladi. Letošnja »izdaja« nam je poleg voditeljice in nekaterih sodelavcev prinesla seveda še nekaj novosti. Dovolj prijeten je bil Sandro Mayer s svojo rubriko in klepetom z navadnimi smrtniki, prav tako dovolj zabaven je bil Maurizio Ferrini s svojimi škeči, kot vedno dovolj zanesljiv pa Bruno Vespa, ki je imel v gosteh Giulia Andreottija. Posebno svežino daje oddaji skupina 200 deklet, ki so jih letos očitno izbrali s posebno strogostjo. Kot je že običaj, bodo razdelili tudi nekaj milijonov: 65 milijonov na teden za prva dva meseca oddaje, skupno pa kar 570 milijonov, kar bo izbrance gotovo osrečilo.

V koreografiji Olega Danevskega bo spet zaživela seviljska Ciganka

Nova Carmen z Luciano Savignano

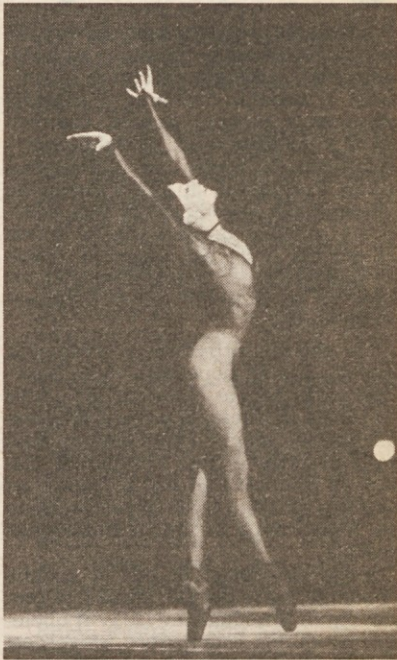
Luciana Savignano, po Carli Fracci verjetno najbolj priljubljena italijanska plesalka, se bo v kratkem predstavila v vlogi Carmen, kot si jo je zamislil koreograf Oleg Danovski. Njena partnerja bosta George Lancu kot Don Jose in Marco Pierin kot Escamillo.

Luciana Savignano (na sliki v baletu *The Marriage of Heaven and Hell*, ki ga je Roland Petit postavil z baletom milanske Scale leta 1984) je v svoji uspešni karieri sodelovala z največjimi svetovnimi koreografi. Slavna je njena »ženska verzija« Bejartovega Bolera (v moški varianti te koreografije nastopa Jorge Donn), da so jo dolgo označevali kot »Bejartovo plesalko«, čeprav je že zdavnaj zrasla v samostojno interpretko. Sicer se ni izogibala niti televizijskega medija in sodobnejših baletnih izrazov.

Pred nekaj dnevi je v Milanu predstavila sezono Baletne skupine Teatro nuovo iz Turina, kjer sedaj deluje. Ob tej priložnosti je tudi spregovorila o tej novi Carmen, ki bo doživela premiero 21. oktobra v Bergamu. Carmen Olega Danevskega bo seveda nekoliko različna od tiste, ki jo poznamo iz

filmov in drugih odrskih postavitvah, ali Carmen Antonia Gadesa. Danovski je seviljsko Ciganko pobral s ceste in jo naredil plemenitejšo, žensko, ki kloni ljubezni, a se vseskozi zaveda posledic svojih dejanj.

Ta uprizoritev Carmen je istočasno tudi poklon koreografu, kot je pojasnil George Lancu, ki mu je bil Danovski prvi učitelj. »Pred petnajstimi leti, ko je Danovski postavil koreografijo za *Opera* v Bukarešti, sem občudoval »genezo« baleta. Tedaj ni nihče mogel videti njegovega dela, tokrat mu bo lahko sledil ves svet.« Zdi se, da je Lancu prvi pomislil na Savignano, ki bo po njegovem mnenju čudovita Carmen, saj zahteva interpretacija tega lika neobičajno tehniko, istočasno pa tudi čustven naboj, s katerim Savignano nevarno razpolaga, kot je že večkrat dokazala. Lancu bo ob njej prav gotovo prepričljiv in očarljiv Don Jose, sodelovanje z Marcom Pierinom pa ne prinaša nobene neznanke, saj sta s Savignano pogosto nastopala v paru.

Cvetje za vsak kotichek, tudi za v labor

»Oh, cvetje je rahlo, čez noč se ospe!« Tak motto so izbrali prireditelji za prvi, pravkar zaključeni, cvetlični biale na Ljubljani: morda zato, ker je trajal te toliko kot nežna roža (od 12. do 16. oktobra), ki kmalu ovane, vendar pa se s svojo lepoto oblik in prelestnimi barvami za vedno vtisne v spomin. In kje bi lahko našli primernejši prostor za take razkošne in obenem skromne dragocenosti, če ne v Moderni galeriji, kjer je slikar Lojze Spacal 15.000 cvetov nanizal v mozaiku prostorskih likovnih kompozicij, ki so jih dopolnjevala dela slovenskih slikarjev in kiparjev, tako da je imel gledalec dvojno doživetje.

Že ob vstopu je dobil gledalec občutek, da vstopa v pravljico deželo, kjer se razodevajo neslutene skrivnosti vsakdanjih stvari. Kaj vse lahko ustvarijo roke in domišljija izkušene in nadarjene cvetličarja: nežen šopek za komaj rojeno ljubezen, drzna kompozicija z mesojedimi rastlinami za drzno ljubezen, nenavadna kombinacija orhidej in okrasnega ohrovt, nežno cvetje in skrivence gole

veje... Si želite še bolj izvirnih namigov, kako s cvetjem okrasiti dom? Takoj smo vam na razpolago: cvetlično kompozicijo seveda lahko postavite na mizo, a to je tako banalno! Zakaj je ne bi raje postavili k štedilniku ali pa napolnili s cvetjem lavor v kopalnici; morda bi lahko posteljo prekrili z lončki cveteče saintpaulije v prelivajočih otenkih. Pravite, da bi si radi kdaj tudi umili roke ali spali? Ne bodite vendar malenkostni!

Šalo na stran in raje vstopimo v druge prostore, potopimo se v morje vrtnic, gladiol, nageljnov, gerber, ciklam in lilij, uživajmo v občudovanju tajske orhideje, ki jih je Spacal pripel na dolge vrvi ob stenah, zamišljajmo si, kako bi ogromni kaktusi izgledali v naši delovni sobi. Umetniško nadarjeni bi se morda radi udeležili literarnega večera slovenskih pesnikov Koviča, Snoja, Svetine in Zajca z naslovom »Fant je videl rožo čudotvorno...«, ki je bil 13. oktobra, medtem ko bi se bolj svetovljanski raje zavrteli na cvetličnem plesu v Hotelu Lev večer prej. (bov)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nan.: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Dok.: Laurel & Hardy
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Rubrika: Fantastico Bis
14.10 Dok.: Kvarkov svet
15.00 Italijanske kronike
15.30 Dok.: Umetniki danes
16.00 Risanka: L'ispettore Gadget
16.30 Dok.: Wildside
17.35 Odprti prostor in Iz parlamenta
18.05 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Nanizanki: Santa Barbara, 19.10 E' proibito ballare
19.40 Almanah, dnevnik
20.30 TV film: Appuntamento a Trieste (krim., r. B. Mattei, zadnji del)
22.10 Film: Alba rossa (pust., ZDA 1984, r. John Milius, i. Patrick Swayze, Thomas Howell), vmes dnevnik
24.00 Dnevnik, nato Rubrika opolnoči
0.45 Petrarcoe poezije

RAI 2
7.00 Risanke
8.00 Film: Come inguaiamo l'esercito (kom., It. 1965, r. Lucio Fulci, i. Franchi, Ingrassia)
9.30 Tečaj angleščina in francoščina za otroke
10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik - gospodarstvo
14.15 Nanizanke: Capitol, 15.00 Tutti frutti, 15.45 Lessie
16.15 Iz parlamenta - vesti
16.25 Film: Nemici... per la pelle (kom., Fr. 1968, r. Dennys De La Patelliere, i. Jean Gabin)
18.00 Risanka in šport
18.45 Nanizanka: Miami Vice
19.30 Horoskop, dnevnik
20.30 Film: Lo squalo 3 (dram., ZDA 1983, r. Joe Alves, i. Dennis Quaid, Bess Armstrong)
22.10 Dnevnik - nocoj
22.25 Variete: Confidenzialmente Ave
23.25 Dnevnik in vreme
23.40 Odlomki iz DOC Cluba
0.15 Film: L'Infernale Quinlan (krim., ZDA 1958, r.-i. Orson Welles)

RAI 3
12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Passaggi
14.00 Deželne vesti
14.30 Dokumentarna oddaja: Block Notes - What's Jazz (3. del)
15.00 Dokumentarna oddaja: Ambientevivo
15.30 Šport: italijansko prvenstvo v rokometu, streljanje in polu
17.00 Risanke: Blob
17.15 Nanizanki: I mostri, 17.45 Vita da strega
18.15 Dokumentarna oddaja: Geo
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarna oddaja: Drobci - risanke
20.00 Variete: Blob - Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30 Variete: Uno su cento (vodi Pippo Baudo)
23.00 Dnevnik - nocoj
23.15 Aktualno: Pubblimania (vodi Paolo Hendel)
0.05 Dnevnik - v kiosku
0.10 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
10.00 Video strani
10.10 Mozaik. Šolska TV: Ko se korenin zavemo (2. del)
11.10 Tečaj angleščine
11.35 Video strani
15.50 Video strani
16.00 Mozaik. Šolska TV: Tečaj angleščine (pon.)
16.30 Dnevnik in poslovne informacije
16.50 Mozaik. Šolska TV (pon.): Ko se korenin zavemo (2. del)
17.50 Video strani
17.55 Spored za otroke in mlade: Povodni kos, 18.00 Periskop - Modelarji
19.05 Risanka
19.15 TV Okno, 19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nad.: Tuja kri (S. De Beauvoir, r. Claude Chabrol, i. Jodie Foster, Michael Ontkean, 5. del)
21.00 Omizje: Politika - Z oltarja na stojnico (vodi Mile Šetinc)
22.40 Dnevnik in vreme
22.55 Za goste iz tujine
23.00 Video strani

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Nogometno prvenstvo ZRN (pon.)
15.30 Športna oddaja: Juke Box (pon.)
16.00 TVD Novice
16.10 Rubrika: Pillole
16.30 Rugby: Francija-Nova Zelandija
18.00 Rubrika: Pillole
18.15 Wrestling Spotlight
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičiče
20.00 Športna oddaja: Juke Box
20.30 Nočni boks
22.00 TVD Novice
22.10 Nogomet - nizozemsko prvenstvo (posnetki)
23.55 Eurogolf - evropski turnirji

RTV Ljubljana 2
18.00 Beograjski TV program
19.00 Glasbena oddaja: Mladinski pevski festival Celje '89
19.30 Dnevnik, 19.55 Premor
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 SP v gimnastiki - ekipno (iz Stuttgarta)

CANALE 5
7.00 Nanizanki: Fantasiandia, 8.00 Hotel
9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro
10.00 Zdravniški pregled
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Aktualno: Canale 5 per voi
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.30 Film: Doppio taglio (krim., ZDA 1985, r. Richard Marquand, i. Jeff Bridges, Glenn Close)
22.35 Potovanje med skrivnostmi: Arcana
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.10 Rubrika: Sogni d'oro
1.20 Nanizanki: Petrocelli, 2.20 Lou Grant

RETE 4
8.30 Nanizanka: La grande vallata
9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.20 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: La piccola grande Nell
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.40 Nad.: Sentieri
14.40 Nanizanka: California
15.40 Nadaljevanke: La valle dei pini
16.30 Nanizanka: General Hospital
17.30 Nad.: Febbre d'amore
18.30 Kviz: Telecomando
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Quincy
20.30 Film: Il principe e la ballerina (kom., ZDA 1957, r. Laurence Olivier, i. Marilyn Monroe, Laurence Olivier)
22.40 Film: I duellanti (dram., VB 1977, r. Ridley Scott, i. Keith Carradine)
0.35 Nanizanke: Ironside, 1.35 Agente speciale, 2.35 Adam 12

ITALIA 1
7.00 Risanke
8.30 Nanizanke: Cannon, 9.30 Operazione ladro, 10.30 Agenzia Rockford, 11.30 Simon & Simon
12.30 Italijanske smešnice
12.35 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.25 Italijanske smešnice
15.30 Aktualno: So to Speak
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold
18.30 Italijanske smešnice
18.35 Nanizanki: A-Team, 19.30 I Robinson
20.00 Risanke
20.30 Variete: Roba da matti
22.00 Nanizanka: Caro John
22.30 Variete: Telegiugu
23.30 Nogometni tednik
0.30 Italijanske smešnice
0.40 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari
1.40 DeeJay Television

ODEON
10.30 Nadaljevanke: Signore e padrone, 11.30 Marcia nuziale

12.00 Nanizanka
13.00 Variete: Sugar cup
15.00 Nad.: Anche i ricchi piangono, 16.00 Pasioness, 17.00 Cuore di pietra, 18.00 Quattro donne in carriera
18.30 Dokumentarec: Beyond 2000
19.30 Risanke
20.00 Film: Crawlspace (srh., ZDA 1986, r. David Schmöller, i. Klaus Kinski, Sally Brown)
22.30 Na setu filma Batman
23.00 Film: Maria Walewska (dram., ZDA 1937, r. Clarence Brown, i. Greta Garbo)

TMC
8.30 Dok. o naravi
9.00 Nanizanka: Get Smart
9.30 Nadaljevanke: Adamo contro Eva
10.15 Nanizanka: Il giudice
10.45 Nad.: Terge sconfinate
11.30 Rubrika: Ženska TV
12.30 Nadaljevanke: La spiaggia dei giorni felici
13.30 Vesti in sport
14.30 Glasba: Clip clip
15.30 Kviz: Girogiromondo
16.00 Film: Fatti bella e taci (kom., Fr. 1958, r. M. Allegretti, i. A. Delon)
18.00 Rubrika: Ženska TV

19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 TV film: L'ultima frontiera (pust., ZDA 1987, r. Simon Wincer, i. Linda Evans, zadnji del)
21.30 Aktualno: V sodelovanju s CBS
22.20 Rubrika o motorjih
22.50 Vesti in sport
23.05 Šport: SP v gimnastiki (iz Stuttgarta)

TELEFRIULI
11.30 Nan.: Chopper One
12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
12.30 Dok.: Norseman
13.00 Vesti
13.30 Nanizanka: Gente di Hollywood
15.00 Music box
17.15 Nadaljevanke: Liszt, 18.00 Cristal
19.00 Vesti
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nanizanka: Il grande teatro del West
20.30 Variete: Buinesere Friul (z Dariom Zampo)
22.30 Sport in sport
23.30 Dnevnik, nato dražba
1.40 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledar in pravilica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Stari časi družabnosti; 8.50 Beatles; 9.10 Ljudski motivi; 9.40 Pot-puri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Italijanski kantavtorji; 12.00 Z gibanjem v zdravje; 12.25 Melodije; 12.40 Cecilijanka 88; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mi in glasba; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val - radio za vas; 19.00 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do štirinajstih; 14.02 Znanje za prihodnost; 14.20 Glasbena poslušalnica; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahka noč, otroci; 19.45 Z ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.40 Minute za; 21.05 Radijska igra; 21.42 Glasbeni intermezzo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis: dogodki in komentar; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualna oddaja: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.35 Mi in vi - glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinsko veselje; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 15.00 Ob treh popoldne; 16.45 Made in YU; 17.00 Govorni prispevek; 18.35 Mi in vi; 20.00 Nočni program in nočna glasba.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 14.30 Iskalci in pričevalci; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeš in glasba; 21.00 Nora leta, nato Nočna glasba.

Trideset let delovanja Združenja prostovoljnih krvodajalcev - ADVS

Združenje prostovoljnih krvodajalcev na Goriškem je nastalo pred tridesetimi leti. Okroglo obletnico so obeležili v nedeljo dopoldne z verskim obredom v stolnici, javnim zborovanjem v avditoriju in družabnostjo v avditoriju L. Fogar na Verdijevev korzu. Pravzaprav je bila v znamenju proslavljanja krvodajalstva tudi sobota, ko so člani goriške sekcije slavili 23. praznik. V goriški sekciji je trenutno včlanjenih nad petsto krvodajalcev, letos pa so pridobili okrog štirideset novih članov.

Na sobotni prireditvi v avditoriju, kjer sta spored popestrila zbora Sant'Ignazio in Monte Sabotino ter godba na pihala iz Vileša, je govoril predsednik goriške sekcije Ezio Gandini. Pohvalil je prizadevnost dosedanjih članov za pridobivanje novih članov ter opozoril na vrsto težav organizacijskega, logističnega in tudi normativnega značaja.

Večja slovesnost je bila v nedeljo dopoldne, ko je goriško združenje prostovoljnih krvodajalcev (ADVS) obeležilo 30-letnico ustanovitve. Slovesnost je bila v avditoriju ob udeležbi podpredsednika vsedržavnega združenja FIDAS (v njem so včlanjena posamezna združenja krvodajalcev) Claudia De Vettorja, predsednika deželnega odbora FIDAS dr. Furlanija, deželnega

odbornika za zdravstvo Brancatija ter številnih predstavnikov krajevnih ustanov. Bili so prisotni, s praporji, predstavniki vseh sekcij, ki delujejo na Goriškem.

V goriški splošni bolnišnici nujno potrebujejo krvodajalce s krvno skupino 0. Lahko se prijavijo tudi občani, ki še niso člani krvodajalskih sekcij. V bolnišnici bodo ugotovili njihovo zdravstveno stanje in če se lahko odločijo za transfuzijski postopek odvzema krvnih ploščic. Dovolj je, da se zgledajo v transfuzijskem centru v Gorici.

Slovesnost ob tridesetletnici je minila, lahko rečemo, v delovnem vzdušju. Tako je dr. De Vettor podal zaokroženo sliko o krvodajalstvu v Italiji (ni spodbudna, saj moramo uvoziti 70 odstotkov hemoderivatov), o tehničnem razvoju, ki je bil dosežen v tej panogi, o številnih tveganjih, ki so jim izpostavljeni pacienti z uvažanjem krvi in krvnih derivatov. Dr. Furlani je orisal položaj v deželi Furlaniji-Juljski krajini, ki je bistveno drugačen od tistega v državi, čeprav tudi tu stvari niso urejene najbolje.

Na področju krvodajalstva je hudo opazno pomanjkanje ustrezne zakonodaje. Na to so opozorili vsi govorci, medtem ko je deželni odbornik posredoval nekaj zagotovil glede organizacija trasfuzijskih centrov v deželi in posebej na Goriškem. Po tem načrtu bo v Gorici urejen popoln transfuzijski center, v Trzinu bo ločena sekcija centra, medtem ko bosta v Krmini in Gradežu dve manjša zbirna centra.

Ob trideseti obletnici združenja ADVS so pripravili tudi brošuro s podatki o nastanku in dejavnosti vseh sekcij. Žal je, kljub predhodnemu dogovoru, v zadnjem trenutku prišlo do neljubega dogodka, glede rabe slovenščine v omenjeni publikaciji, na kar so bežno opozorili tudi sami slovesnosti.

Na slovesnosti, kjer so poleg zgoraj omenjenih govorili še nekateri drugi, med njimi predsednik združenja Bragagnolo, je župan Scarano povedal, da bodo v doglednem času rešili, za goriško sekcijo prav gotovo najbolj pereče vprašanje sedeža.

Obljuba dela dolg, vendar se zdi, da je kljub lepim besedam krvodajalstvo še zmeraj nekakšna pepelka. Recimo na nedeljski slovesnosti ni bilo nobene uradnega predstavnika Krajevnega zdravstvene enote.

Slovenščina (žal) moti tudi pri humanitarni ustanovi ADVS

Razmišljanje ob izidu brošure ob 30-letnici

Že kakih petnajst let sem med krvodajalci in nameravam to tudi ostati. Začel sem v Gorici, pri tamkajšnji sekciji, po ustanovitvi sekcije v Sovodnjah, kjer sem doma, sem prestopil, naravno, k temu društvu. Vse do pred nekaj dnevi sem bil prepričan, da so humanitarne ustanove, kakršno je tudi Združenje prostovoljnih krvodajalcev, imune pred raznimi skrajnostmi, da jezik ali narodnost nista problem. "Nerodni spodrsilaj", čeprav bi ga bilo treba poimenovali kako drugače, ob proslavljanju 30-letnice združenja ADVS v Gorici, me je strelil. Ker želim, da bi se krvodajalstvo razvijalo in da bi se utrjevale moralne vrednote, ki so v njegovi osnovi — med temi je tudi spoštovanje jezika, človekovega dostojanstva in različnosti — menim, da je o dogodku treba spregovoriti. Zato, da bi bilo v prihodnje poleg poplave lepih besed o solidarnosti in spoštovanju, manj farizejstva in zlaganosti.

Spodrsilaj zadeva kajpak slovenščino. Kriva je kajpak slovenščina, ki je, žal, tudi pri goriškem združenju prostovoljnih krvodajalcev, še zmeraj motilni element. Združenje ADVS je ob proslavi 30-letnice delovanja pripravilo tudi dokaj zajetno brošuro, ki jo bodo gmotno podprle, poleg Občine in Pokrajine, tudi nekatere bančne ustanove, med njimi Kmečka banka. V brošuri je popis dejavnosti šestnajstih

sekcij združenja. Med temi je tudi sovojenjska sekcija. Dogovorjeno je bilo, da bo v brošuri, poleg teksta v italijanski, tudi tekst v slovenščini in sicer za del, ki se nanaša na sekcijo v Sovodnjah. V zadnjem trenutku so se stvari zapletle. Za slovenski tekst ni bilo več prostora. Po ostrih reakcijah so našli nekakšno kompromisno rešitev. Dejal bi najslabšo, saj v bistvu potrjuje in pojasnjuje celotno ozadje in pristop do vprašanja. V nedeljo so tako delili dve vrsti brošure: uradno, brez teksta v slovenščini, in nekaj izvodov, z dodatkom v slovenščini, namenjenih izključno članom sovojenjske sekcije.

Dodaten komentar menim, da bi bil odveč, saj je tako početje dovolj zgovorno in v hipu postavi na laž doberšen del lepih besed izgovorjenih s poudarkom ganjenosti, ki jih je bilo slišati te dni.

Osebo sem bil ob dogodku prizadet in najbrž z mano še veliko drugih krvodajalcev, saj gre navsezadnje tudi za vprašanje dostojanstva.

Kri rešuje življenje. S krvjo pomaga sočloveku. Anonimno daješ del samega sebe. Ni važna narodnost, jezik, barva kože. Gre za popolnoma prostovoljno odločitev. Darovalec je cenjen zaradi svojega dejanja, zaradi darovanja krvi. Prav zaradi tega je osnovno moralno načelo, da ga spoštujemo kot celoto, kot človeka, da spoštujemo njegov jezik.

Žal so pri goriškem združenju — in zadnji dogodek to nesporno dokazuje — še prisotni razni izmi, ki so bili morda razumljivi pred tridesetimi leti, ki pa na pragu tretjega tisočletja nimajo več mesta.

Kljub neljubemu dogodku bom še naprej ostal med krvodajalci. Želim si le, da bi bilo v prihodnje manj lepih besed in več strpnosti, sodelovanja in spoštovanja, ker je samo v tej smeri možen omikan razvoj.

Vladimir Klemš

Scarano potrjuje da ne bo kandidiral za župana Gorice

Antonio Scarano potrjuje namen, da na prihodnjih občinskih volitvah ne bo več kandidiral za goriškega župana, obenem pa se odločneje spušča v politični boj med dvema komponentama znotraj krščanske demokracije. To je najpomembnejši podatek z mestnega kongresa KD, ki se je zaključil v nedeljo. Kongres je potrdil premoč, ki jo ima v občinskem merilu notranja levica, kateri pripadajo številni veljaki stranke (deželni odbornik Brancati, deželni tajnik Longo, pokrajinski tajnik Grion, predsednik Pokrajine Crisic in drugi). Ponovna izvolitev Giovannija Matteia za občinskega tajnika potemtakem ni bila v dvomu, saj sredinska koalicija, v kateri prevladujejo Andreottijevi pristaši s Scaranom na čelu, ni bila v stanju, da bi mu zoperstavila svojega kandidata.

Mattei je v svojem poročilu dejal, da mora stranka dati večjo težo programom kot pa zavezništvo, pokazati večji posluš za socialne probleme in varstvo okolja, v dialogu z večinskimi partnerji, a tudi s KPI. Te smernice za volilni program KD za prihodnje občinske volitve, se razlikujejo od manjšinskih stališč, ki jih je zagovarjal Scarano. Pritožil se je, da je Gorica na deželni ravni zapostavljena in menil da se mora v stranki na Goriškem utrditi sredinska komponenta, ki danes prevladuje na vsedržavni ravni. To bodo najbrž skušali doseči na novembrskem pokrajinskem kongresu stranke, saj v pokrajinskem merilu levica nima tolikšne premoči kot v sami Gorici.

V Trzinu tudi sinoči niso odobrili odškodnine odborniku Sartoriju (PRI)

Težave tržiškega občinskega odbora in večine, ki ga podpira se nadaljujejo. Tudi na včerajšnji seji občinskega sveta niso odobrili višine odškodnine za novoizvoljenega odbornika Sartorija (PRI). Tokrat sicer niso glasovali, ker je župan umaknil točko z dnevnega reda in napovedal, da bo o tem razprava in glasovanje na prihodnji seji. Sklicana je za prihodnji četrtek. Občinski svet se bo predvidoma sestal tudi v petek.

Včeraj zjutraj je bil na občini sestanek med županom in predstavniki

strank koalicije, kjer so se dogovorili za odločitev spornega vprašanja, ki je že dvakrat spravilo večino v dokaj neroden položaj. Na dveh glasovanjih predlog o višini odškodnine ni prejel zadostnega števila glasov, ki je predvideno po zakonu. V vrstah večine so se pojavili prosti strelci. Zadnjič jih je bilo menda kar pet.

In prav strah pred prostimi strelci je narekoval predstavnikom večine določeno previdnost. Nekaj svetovalcev je bilo včeraj namreč odsotnih. Večjo

prisotnost pa napovedujejo za prihodnjo sejo, ko naj bi predlog sigurno prejel potrebno število glasov.

Sicer so predstavniki večine na včerajšnji seji ob glasovanju dokazali veliko kompaktnost, ko so zavrnili predlog komunistov in zelenih, naj se o višini odškodnine razpravlja takoj na začetku seje. Predlog je bil zavrnjen z dvaindvajsetimi glasovi. Torej z absolutno večino. Vprašljivo pa je seveda, kako bi se isti svetovalci obnašali, glede zadeve Sartori.

Župan in stranke koalicije so se raje odločili za odgoditev do prihodnjega četrтка, ko naj bi bilo v dvorani vsaj 26 svetovalcev večine. Ob taki udeležbi bi bilo mogoče nevtralizirati tudi delovanje prostih strelcev. Zadnjič jih je bilo kar pet.

Zadeva je torej preložena, prej kakor rešena.

Od zadnje seje sem se je politična situacija še bolj zavozlala, saj so predstavniki zelenih predlagali začetek pogovorov za sestavo drugačne večine, za kar menda obstajajo tudi številčne možnosti.

Omeniti velja, da so komunisti po glasovanju, oziroma po zavrnitvi predloga, zapustili sejno dvorano, kjer se je zasedanje še nadaljevalo.

Občinski svet je na sinočnji seji razpravljaj zatek o finančnem načrtu za nov poseg na grezničnem omrežju in o pridobivanju finančnih sredstev v ta namen. Gre za zagotovitev denarja za izgradnjo kolektorja na območju Marina Julia. Vrednost investicije znaša skoraj 1,5 milijarde lir.

Zeleni križ pod težo deficita prisiljen omejiti dejavnosti

Finančne težave, ki že več let predvsem pa v zadnjem času bremenijo delovanje ustanove, in razširitev upravnega odbora sta bili osrednji točki v razpravi na rednem in hkrati izrednem občnem zboru Zelenega križa, ki se je odvijal v nedeljo na sedežu v Ul. Crispi. Zasedanja se je udeležil tudi deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati. V svojem posegu se je Brancati zavzel za postopno prilagoditev obsega dejavnosti resničnim organizacijskim in finančnim zmogljivostim ustanove. To pomeni, da bo moral Zeleni križ opustiti program širjenja svoje dejavnosti in utrditi svoje delovanje predvsem v Gorici.

Odbornik Franco Iurlaro je s tem v zvezi predstavil načrt, ki so ga pripravili v upravnem svetu, po katerem naj bi Zeleni križ pod težo razmer opustil delovanje središč za prvo pomoč v Gradežu in v Cervignanu. Glede delovanja tamkajšnjega oddelka je tudi povedal, da so že pred dvema letoma odobrili predlog, naj bi se sekcija v Cervignanu osamosvojila.

Potrebo po prilagoditvi programov delovanja narekujejo številke o lanskem poslovanju. Na skupščini so namreč odobrili obračun za leto 1988, v katerem je Zeleni križ imel skoraj 300 milijonov lir izgube. V obračunu, ki ga je prebral predsednik preglednikov računov Armando Obič, je namreč kar

294 milijonov 437 tisoč lir nekritih stroškov.

Na občnem zboru so nato izvolili šest novih članov upravnega sveta, s katerimi se je število predstavnikov v tem organu povečalo od devet na petnajst. Izvoljeni so bili Vincenzo Macoratti, Girolamo Scrosoppi, Dante Guglielmotti, Giorgio Miseri ter dva predstavnika prostovoljcev, ki delujejo pri zelenem križu, Sara Spagnul in Roberto Silvestri. Ob teh novih članih ostajajo v upravnem svetu Fulvio Cabrin, Guido Guerritore, Giampiero Licinio, Mario Liubich, Franco Iurlaro, Gianfranco Stacchi, Flavio Petruz in Marco Tushar. Svetovalci se bodo sestali v četrtek in izvolili predsednika, dva podpredsednika ter pet članov izvršnega odbora.

V treh prometnih nesrečah težje ranjene tri osebe

Štiri osebe so se v soboto zvečer ranile - nekatere precej hudo - v treh prometnih nesrečah, ki so se z nekajurnim presledkom pripetile v Gorici in pri Gradišču. Nekaj pred 19.30 je v Drevoredu Colombo v Stražicah fiat uno, ki ga je upravljal 19-letni Massimo Fumo iz Ul. Fabiani 4, zbil na tla 12-letno Deborah Di Dionisio iz Ul. Grado 9, ki je šla čez cesto. Deklico so z rešilcem Zelenega križa peljali v splošno bolnišnico, kjer so ji zdravniki ugotovili poškodbe na kolenu in veznem tkivu stegenice na desni nogi. Predvidoma se bo zdravila dva meseca.

Kar tri mesece se bo moral v ortopedskem oddelku v Gorici zdraviti 17-letni Massimo Konic, Ul. Cicuta 14, ki se je niti uro kasneje ponesrečil na

križišču med Ul. Brigata Re in Ul. delle Grappate. Peljal se je na motorju proti Ločniku in čelno trčil v peugeot 205 19-letne Antonelle Peteani, Ul. Cotonificio 6, ki je vozila iz nasprotnne smeri in nameravala zaviti v levo. Vzroke nesreče preiskuje prometna policija. Konicu so v bolnišnici ugotovili več zlomov stegenice in drugih kosti leve noge.

Isti večer je okrog polnoči na cesti med Gradiščem in Morarom prišlo do trčenja med tremi avtomobili: najprej sta čelno trčili alfa, ki jo je upravljal 26-letni Marino Bressan iz Gradišča in fiat uno 33-letnega Claudia Cadenara iz Morara. V alfo, ki je ostala sredi cestišča se je nato zaletel še 24-letni Roberto Calligaris iz Škocjana ob Soči, ki je privozil z lancia beta, medtem ko je fiat običal na bližnji njivi in so morali poseči gasilci, da so potegnili voznika iz pločevine. Claudio Cadenar je dobil zlom pogačice in prsnice ter druge poškodbe, zaradi katerih se bo moral zdraviti dva meseca v ortopedskem oddelku goriške splošne bolnišnice. Več sreče je imel Marino Bressan, ki je v silovitem trčenju dobil le nekaj ran in udarcev: v bolnišnici so mu nudili prvo pomoč in ga odslužili s prognozo okrevanja v desetih dneh. Tretjemu vozniku ni bilo treba niti v bolnišnico, škoda na vseh treh vozilih pa je velika.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

Vabilo ZSKP in ZSKD

Ob letošnji goriški sezoni Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta Zveza slovenske katoliške prosvete in Zveza slovenskih kulturnih društev vabita vse, da se v čimvečjem številu udeležijo gledaliških predstav in da si priskrbijo abonma.

Tudi na tak način bomo namreč izrekli priznanje in zahvalo našim osrednjim gledališki ustanovi ter istočasno prispevali k splošni kulturni rasti goriškega prostora.

Otvoritvena predstava sezone 1989-90
FRIEDRICH SCHILLER

Spletke in ljubezen

REŽIJA ZVONE ŠEDLBAUER

Danes, 17. oktobra, ob 20.30 — Abonma RED B.

Vpisovanje abonmentov od 17.30 do 19. ure, v soboto od 10. do 12. ure v Kulturnem domu, Ul. Brass 20, tel. 33288.

kino

Gorica
CORSO 17.30-22.00 »Indiana Jones - l'ultima crociata«. M. Ford in S. Connery.
VERDI 18.00-22.00 »Storie di ragazzi e ragazze«.
VITTORIA 17.30-22.00 »La signora dietro la porta«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Tržič
EXCELSIOR Zaprt.
TEATRO COMUNALE - OBČINSKO GLEDALIŠČE Zaprt.
Nova Gorica
SOČA - Nova Gorica 18.00-20.00 »Avtocesta strahu«.
SVOBODA - Šempeter 20.00 »Opojnost«.
DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore - Ul. Fratelli Roselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes v Gorici ob 12. uri Luigi Zorut iz splošne bolnišnice v Krmini, ob 13.15 (zaprtje krste) Giordino Montina iz splošne bolnišnice v Krmini.

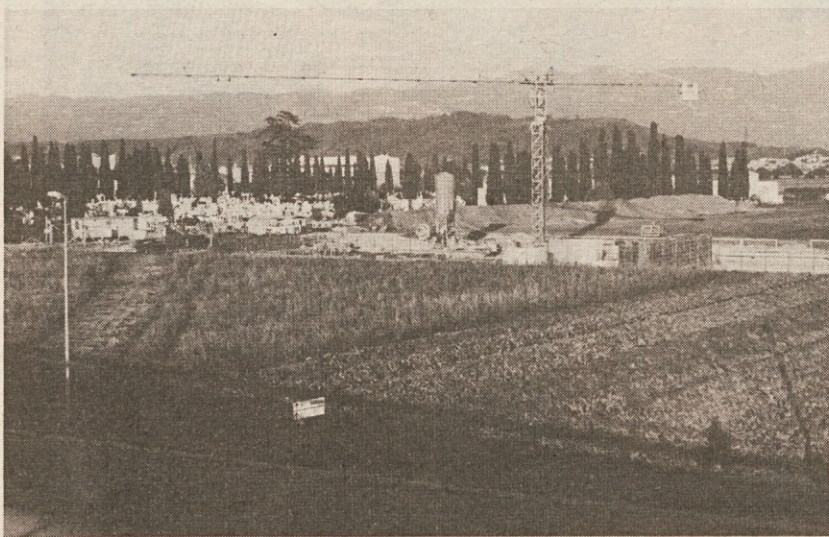
Že nekaj let so težave s prostorom Dela za razširitev pokopališča

Ob goriskem pokopališču so v polnem teku dela za njegovo razširitev, ki je že lep čas potrebna, saj so v zadnjih letih letih na dnevnem redu težave s pokopi. Kdor ni razpolagal s prostorom v družinski grobnici se je pač moral sprijazniti z dejstvom, da so njegove preminule drage za dalj časa pokopali v skupnih grobnicah. Razširitev glavnega pokopališča je bila predvidena že dolgo časa, po težavah s financiranjem in drugih zapletih pa so končno pred koncem avgusta začeli z deli.

Splošni načrt predvideva štiri sklope del, od katerih sedaj izvajajo prvega. Občina razpolaga za ta prvi, najnужnejši poseg, z milijardo 800 milijoni lir, ki jih bodo porabili predvsem za to, da bodo na pokopališču zagotovili nov prostor za pokope. Pokopališče širijo v smeri proti jugu, torej desno od glavnega vhoda. Dela bodo zajela približno hektar površine. Pridobili bodo prostor za približno 600 novih grobov, kostnice za 320 pokopov in pa stenske celice za posmrtno ostanke 570 ljudi.

Poleg tega bodo uredili zelenice, tlakovali poti in namestili klopi.

Dela so v začetnem obdobju napredovala brez zapletov. Če bo tako tudi vnaprej bi jih morali dokončati v predvidenem roku enega leta. Do prihodnje jeseni bodo tako če že ne do-

Gradbišče na južni strani pokopališča

(Foto Marinčič)

končno odpravili, vsaj znatno omilili težave s prostorom na pokopališču. Predvidevajo namreč, da bodo s sedanjo razširitvijo razpolagali z zadostnim številom stenskih celic, medtem ko bo kljub šeststo novim grobovom še pri-

manjkoval prostor. Upati je, da si bo občinska uprava v tem času zagotovila potrebna finančna sredstva za postopno uresničitev nadaljnjih treh sklopov splošnega načrta za razširitev pokopališča.

V okviru 30-letnice ZSKP v Gorici Priznanja za dolgoletno delo in dosežke na kulturnem področju

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici nadaljuje s prireditvami ob 30-letnici ustanovitve. Višek praznovanj bo opereta Planinska roža, ki jo bodo predvidoma izvajali zadnjo nedeljo oktobra v obnovljenem Katoliškem domu.

V soboto, 14. t. m., je Zveza pripravila v telovadnici ob Katoliškem domu srečanje s člani in predstavniki društev ter najbolj zaslužne, posameznike in ustanove, nagradila.

Slovesnosti so se udeležili tudi številni gosti in predstavniki oblasti. Tako smo med udeleženci opazili Rudija Pavšiča, predsednika goriske Zveze slovenskih kulturnih društev, goriskega prefekta in številne druge goste.

Priložnostni nagovor je na slovesnosti imel predsednik ZSKP dr. Damjan Paulin, ki je izrazil hvaležnost in počastil spomin vidnih, zdaj že pokojnih sodelavcev in voditeljev zveze, Mirka Fileja, Maksa Debenjaka, Viktorja Prašnika, Emila Valentinciča, Alenke Černic, Jožeta Juraka.

Priznanja za posebne zasluge in dosežke na kulturnem področju so prejeli Dramska družina Štandrež, mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba, ansambel Lojze Hlede iz Števerjana, Ljudski radio Gorica, msgr. Jožef Žorž, dr. Kazimir Humar, prof. Stanko Jeri-

cijo, Zdravko Klanjšček, Bogomir Špacapan, Herman Srebrnič, Bogomil Breclj, dr. Silvan Kerševan in Maksimiljan Komac.

Poleg omenjenih posebnih priznanj (v obliki stenske slike), so na sobotnem srečanju podelili še 46 priznanj za tridesetletno delovanje pri posameznih društvih. Priznanje so prejeli: Ivo Ambrožič, Bernard Antonič, Silvan Bensa, Irena Beltram, Dušan Brajnik, Stanislav Brajnik, Andrej Bratuž, Klavdija Breščak, Antonieta Calligaris, Alojzija Calligaris, Elvira Chlabai, Marij Concut, Marina Cotič, Ludvik Čevdek, Vito Čevdek, Mirjam Dorni, Arnaldo Ferfolja, Marija Ferletič, Peter Ferletič, Radislav Ferletič, Odorina Frandolič, Majda Juretič, Lucijan Kerpan, Jožef Kodermac, Maksimiljan Kogoj, Marilka Korsič, Lenard Kosič, Ivo Kovic, Karlo Lavrenčič, Romano Lavrenčič, Marinka Leban, Rafaela Makuc, Joško Maraz, Joana Nanut, Janez Pavletič, Andrej Paulin, Jolanda Percipiano, Karla Pušnar, Silvan Radinja, Bruno Rustja, Viktor Selva, Jožef Šviligoj, Ciril Terpin, Majda Zavavlav, Franka Žgavec, Marija Žgavec.

Na sobotni slovesnosti je za kulturni spored poskrbel deklški pevski zbor Alenka iz Števerjana.

V zadnji številki Biltena OK ZK članki o zelo aktualnih vprašanjih Zanimanje za publikacijo v Novi Gorici narašča

V Novi Gorici je izšla nova številka Biltena, ki je glasilo občinske organizacije Zveze komunistov. Vsebuje veliko aktualnih in zanimivih prispevkov, ki v marsičem izražajo in pojasnjujejo sedanjo družbeno in demokratično preobrazbo, ki poteka zlasti v Sloveniji. Omenjeno glasilo izhaja v nakladi kar tisoč izvodov in po njem radi posegajo tudi občani, ki niso člani Zveze komunistov. Zaradi takšne razširjenosti tudi naziv oziroma naslov Bilten ni več primeren in zdaj razmišljajo o novem imenu glasila Zveze komunistov v Novi Gorici. V novi številki zdaj še Biltena je objavljen tudi povzetek pogovora, ki so ga v Novi Gorici imeli s predsednikom Predsedstva CK ZK Slovenije Milanom Kučanom. Obravnavali so dileme in stiske Zveze komunistov in celotne jugoslovanske družbe v sedanjem kriznem obdobju. Na vprašanje o vsebini in ciljih štirinajstega izrednega kongresa ZK Jugoslavije, je Milan Kučan dejal tudi naslednje: "V ospredju razmišljanj o kongresu morajo biti vsebinska vprašanja. Tri so ključna. Najprej kakšen socializem želimo in v kakšni Jugoslaviji je mogoč. Drugo vprašanje je, kakšno Slovenijo želimo in v kakšni Jugoslaviji. In tretje vprašanje, kako si predstavljamo naše povezovanje ali vstopanje v procese, ki potekajo v sodobnem svetu. To so ključna vprašanja, ki zadevajo prihodnjo podobo slovenske in jugoslovanske družbe. Mislim, da nihče, ki

resno razmišlja o teh vprašanjih, ne misli, da je možna samo ena oblika federativne ureditve Jugoslavije. Kakršna že bo oblika našega skupnega življenja, ona je lahko in mora biti samo sporazum narodov in narodnosti, ki v federativni državi Jugoslaviji želijo živeti".

V novi številki glasila občinske organizacije Zveze komunistov, dr. Ciril Ribičič objavlja članek oziroma razmišljanja o dopolnitvi slovenske ustave. V njem tudi poudarja, "da je Zveza komunistov Slovenije, zaradi konstruktivnega sodelovanja z alternativnimi organizacijami in pobudami, predvsem pa zato, ker je onemogočila nenačelne državne in politične pritiske iz drugih republik in iz federacije na slovensko Skupščino, pridobila na ugledu. Zato je posebna odgovornost Zveze komunistov Slovenije, da novih razmer ne zlorablja za vzpostavljanje preživelih ekonomskih in političnih vzorcev. Med drugim mora negovati in spodbujati zametke političnega pluralizma v Sloveniji. Tudi zato, ker se je pokazalo, da je to edina prava pot, da iz zapane in ukazajoče monopolne organizacije nastane sodobnejša, učinkovitejša, bolj prepričljiva, odprta in družbeno priznana zveza. Takšna Zveza komunistov, ki bo izraz teženj in povezovalka najbolj ustvarjalnih sil slovenskega naroda in vseh državljanov Slovenije".

Marjan Drobež

Fotografije in diapozitivi dveh natečajev Žel. krožka

Na gradu bo od 21. do 29. oktobra razstava fotografij dveh natečajev, ki ju je razpisal Železničarski krožek v Gorici, pod pokroviteljstvom nekaterih javnih ustanov in podjetij. Med slednjimi velja omeniti zlasti Krminsko zadržno klet. Oba natečaja sta bila vsedržavnega značaja. Prvi je bil na prosto temo, medtem ko je bil drugi na temo "Trta in grozdje v krajevni kulturni tradiciji". Slovesno nagajevanje zmagovalcev bo v nedeljo,

22. t. m., ob 11. uri, ko bodo predvajali tudi diapozitive. Konkurenti v prvem natečaju (na prosto temo) so lahko izbirali med črnbelo tehniko, barvnimi fotografijami in diapozitivi, medtem ko so udeleženci tematsko vezanega natečaja lahko izbirali samo med črnbelim in barvnimi fotografijami. V nedeljo popoldne, po končani slovesnosti na gradu, si bodo člani žirije in nagajenci ogledali zadržno klet v Krminu.

S kolesom okrog po Korziki Filipini, Čile, Peru in še kaj

V petek, 19. oktobra, ob 20.30 bodo prišli na svoj račun ljubitelji pustolovščin in fotografije. Slovenski mladinski rekreativni kulturni klub iz Gorice prireja namreč v Kulturnem domu večer diapozitivov Poletje '89. Podobno prireditev so uspešno izpeljali že v lanski sezoni.

Letos bodo doživljaja na različnih koncih sveta prikazali na platnu Rajko Petijan, ki bo spregovoril o Filipinih, Tatjana in Mauro Guadagnino, ki sta se potepala po Kanadi, Rafko Butkovič in Marko Jarc bosta prikazala fotografske posnetke iz Čila in Peruja, lepote Korzike pa bo predvajal Herman Kosič.

Herman Kosič si je ogledal Korziko v nekoliko neobičajni vlogi kolesarja. V začetku septembra se je (sam) odpeljal z vlakom do Livorna, kjer je prestopil na trajekt, ki ga je popeljal do Bastije. Tu se je začel Hermanov kolesarski "maraton",

ki je trajal celih štirinajst dni. Povedal nam je, da je skupno prevozil okrog 800 kilometrov in je na ta način obkrožil Korziko. Treba je priznati, da je med nami prav malo oseb, ki bi si upalo na tako dolgo potovanje s kolesom.

Potovanje s kolesom je vsekakor enkratno doživetje. Herman nam je povedal, da se je namenil na Korziko, ker je želel spoznati nove ljudi in njihov način življenja. Istočasno je upal, da bo našel v obmorskih krajih kak pristen ribiški motiv, ki bi ga nato primerno naslikal. Herman namreč med drugim tudi rad slika in riše, toda kljub vsej dobri volji mu ni uspelo ovekovečiti prizor iz ribiškega življenja. Tudi na Korziki je turizem prepravil vse obalne kraje, ki so se spremenili v sodobne turistične centre.

Obala Korzike ostaja kljub vsemu zelo slikovita. Ko se voziš s kolesom, verjetno

najbolj ceniš naravo in njene lepote. Slikovita obala, temno modro morje in zanimivo rastlinstvo te poplatača za ves trud, ki ga vlagas v cestne strmine. Toda vožnja po Korziki ni enostavna, saj se moraš stalno izogibati luknjam in kamenju. Ceste so namreč slabo vzdrževane. Hermanu je bilo vreme največkrat naklonjeno, saj ga je le enkrat zalotilo neurje na 600 metrskega grebenu. Lilo je kakor iz škafa, tudi toče ni manjkalo, pa še zavore so odpovedale. Ko se spraviš na pot s kolesom moraš računati tudi na take ali podobne neprijetnosti.

Kolesarski krog se je zaključil brez problemov, le enkrat je preluknjal gumo. Herman je na poti srečal še večje število kolesarjev, ki so se prav tako potepali po Korziki. Največ je bilo seveda Francozov, več pa je bilo tudi Nemcev in Italijanov. Nekaj poti je Kosič prevozil v družbi drugih kolesarjev, s katerimi lahko takoj navežeš pogovor.

Kaj pa naslednje leto? Herman nam je povedal, da že načrtuje drugo turo. Kam in kdaj nam ni hotel povedati, dodal pa je, da bi si za naslednje leto dobil primerno družbo, ki bi se želela s kolesom odpraviti daleč naokrog. Morda bo petkov večer diapozitivov prepračil kakega navdušenega kolesarja, da se bo pridružil Hermanu.

(Na sliki: tudi s takimi nevšečnostmi je treba računati).

Obisk parlamentarne komisije o varnosti na delu

Člani parlamentarne komisije, ki raziskuje problematiko varnosti na delovnih mestih, posebej varnosti v podjetjih z državno soudeležbo, bodo jutri na obisku v ladjedelnici v Trzinu.

Komisija, ki jo vodi senator in bivši generalni tajnik CGIL Luciano lama, bo ob 9. uri pregledala obrat, ob 11. uri bo imela srečanje z vodstvom podjetja, ob 11.30 pa srečanje s člani tovarniškega sindikalnega sveta. Ob 12.30 bo na županstvu srečanje z novinarji.

MOTO RACING

MOTORISTIČNA PRIREDITEV TREH BENEČIJ

SEJMIŠČE V GORICI
DO 22. OKTOBRA

PROGRAM

VSTOPNINA: redna 9.000, znižana 5.000

URNIK: 10.00 - 22.00

SOBOTA, 21. OKTOBRA

ob 11.00 Tehnično-športna kontrola za »RALLYSTAR TREH BENEČIJ« - nagrada CASINO NOVA GORICA
ob 14.00 Predtekmovalja »RALLYSTAR TREH BENEČIJ« in »RALLYSTAR MILLESIMÉ«

NEDELJA, 22. OKTOBRA

ob 14.00 »RALLYSTAR MILLESIMÉ« - »RALLYSTAR TREH BENEČIJ«

Prirreja jo društvo Lipizer s podporo Občine Bogatejša koncertna sezona

Glasbena sezona društva Rodolfo Lipizer se bo letos začela v nedeljo, 22. oktobra, s prvim koncertom iz sporeda nedeljskih matinej. Poleg osmih nedeljskih koncertnih srečanj bo sezona letos obsegala še deset večernih koncertov in izredni koncert, ki ga bo ponudila Goriska občina. Prav sodelovanje z občinsko upravo je novost letošnje sezone. Do lanskega leta sta društvo Lipizer in Občina prirejala vsak svojo sezono, tako da so se včasih pojavljale težave zaradi nasičenosti ponudbe, pa tudi kakovostna raven koncertov ni bila vedno na višku. Letos Občina ne bo priredila svoje sezone, pač pa bo gmotno podprla abonmajske koncertne spored društva Lipizer, ki bo tako lahko ponudilo več nastopov vrhunskih solistov in ansamblov.

Spored večernih koncertov bo že 31. oktobra ponudil nastop vrhunškega kvarteta Borodin, ki sodi med najboljše komorne ansamble nasploh. Tudi druga imena iz sporeda niso manj pomembna: med drugimi bodo nastopili nekateri res izjemni pianisti kot so Paul Badura Škoda, Argentinec Daniel Rivera in Nikita Magaloff, pa še pianistka Ingrid Silič, Trio Čajkovski iz Moskve, Johann Strauss Ensemble z Dunaja, novoletni koncert pa bo 30. decembra imel lanski zmagovalac Lipizerjevega violinskega natečaja Kitajec Hu Kun ob spremljavi poljskega Sudetskega simfoničnega orkestra. V petek, 17. novembra, bo orkester "Post Kapelle" iz Celovca nastopil na koncertu z brezplačnim vstopom, ki ga ponuja Goriska občina v okviru praznovanja 25-letnice pobratenja s Celovcem.

Glasbene matineje se bodo pričele v nedeljo, 22. t. m., ob 11. uri v avditoriju z nastopom pianistke Paole Fasola.

Pri Založništvu tržaškega tiska je izšla knjiga z naslovom Nabrežinski kamnolomi. Napisali so jo Aleš Breclj, Zvonko Legiša in Ivan Vogrič. Grez za dragoceno delo o pomembni gospodarski dejavnosti v Nabrežini in tudi v drugih krajih na našem Krasu. Knjiga je bogato ilustrirana, v njej so označene številne pomembne stavbe pri gradnji katerih so uporabili nabrežinski kamen.

Aleš Breclj je profesor na nižji srednji šoli, uči slovenščino, zgodovino in zemljepis. Objavil je nekaj spisov o krajevni zgodovini. Sodeloval je pri sestavi šolske brošure o Devinu z naslovom Dom Lepe Vide. Objavil je diplomsko nalogo o slovenskih neodvisnih političnih skupinah na Tržaškem v času od 1949-1952.

Zvonko Legiša je ravnatelj na nižji srednji šoli Igo Gruden v Nabrežini. Kot profesor je poučeval matematiko in naravoslovje. Sodeloval je pri interdisciplinarnem delu pri raziskavi jezera v bližini San Daniele del Friuli. Njegov spis o vodnih rastlinah je bil objavljen v zborniku I Quaderni.

Ivan Vogrič je študent na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, publicist, sodeluje v Primorskem dnevniku, Gospodarstvu ter zborniku II Territorio.

Pogovor z avtorji je za naš dnevnik imel novinar Marko Waltritsch.

Vprašanje: Dvakrat pred nekaj leti, najprej leta 1980, potem pa leta 1986, sta bili v Nabrežini prirejeni dve razstavi o nabrežinskih kamnolomih. Najprej, leta 1980, je najbrž prvič bilo prikazano, kaj vse so v več kot sto letih naredili Nabrežinci na področju kamnarstva, oziroma kako so v Nabrežini izkoriščali kamnolome in se lotili kamnoseštva. Leta 1986 pa je bila prirejena večja razstava ob 2000-letnici kamnolomov. Je po vašem mnenju prva razstava iz leta 1980 bila razlog za kasnejšo, obsežnejšo razstavo?

Odgovor: Mislimo, da ne. Vsekakor pa smo imeli neko bazo, za prireditve te razstave ob dvatisočletnici, vedeli smo že vnaprej kam in na koga se lahko obrnemo. Že pri prvi razstavi smo imeli precej pri tem dela, pri drugi razstavi pa je bil prof. Legiša koordinator in tudi usmerjal kako in kam je treba. Vsekakor zamisel pa ni prišla od tam. Zamisel je prišla nekje od zunaj.

Vpr.: Kdo je dal to zamisel?

Aleš Breclj, Zvonko Legiša in Ivan Vogrič

Odg.: Če se ne motim je bil to podjetnik Rizzi. Bil je dolgoletni ravnatelj podjetja Corlato.

Vpr.: Kako to, da je on to predlagal?

Odg.: Predvsem, ker ga to zanima. Ni samo podjetnik, ki se ukvarja samo z svojimi delavci, s svojim kamnolomom. Rad tudi raziskuje zgodovinsko preteklost kamnolomov. Pokazal nam je neko svoje delo napisano pred več leti, sicer kratek spis, ki ga je objavil v neki brošuri.

Vpr.: Je že bilo kdaj prej v Nabrežini prirejeno kaj podobnega?

Odg.: Ne, nikoli prej.

Vpr.: Kasneje ste priredili razstavo ob 2000-letnici kamnolomov. Kako je bila ta zasnovana?

Odg.: Ta je bila širše zasnovana in pobudnik, oziroma pokrovitelj, je bila devinsko nabrežinska občinska uprava. Ta je v okviru proslav ob 2000-letnici pripravila še druge pobude, ne samo te razstave. Imeli smo razne okrogle mize, strokovne izlete v kamnolome, ter še eno predrazstavo na katero zmeraj pozabljamo. Ta je bila v prostorih Avtonomne turistične ustanove v Sesljanu. To je bilo v zimskih mesecih, nekaj časa pred osrednjo razstavo.

Vpr.: Razstavo torej, da ostanemo pri njej, je pripravila skupina domačih ljudi, med katerimi ste bili tudi vi trije?

Odg.: Pokrovitelj je nekako bilo domače kulturno društvo Igo Gruden. Koordinator pa je bil Zvonko Legiša, ki je okrog sebe zbral skupino ljudi. V glavnem smo eksponate mi zbirali, pomagala pa nam je še skupina drugih.

Vpr.: Ste imeli veliko težav z zbiranjem materiala?

Odg.: Tudi težave so obstajale, predvsem zaradi tega, ker to ni bil naš

Dolga povest o nabrežinskem kamnu

poklic, in je vsakdo od nas moral žrtvovati svoj prosti čas. Važno pa je to, da smo se zares z velikim veseljem vrgli na delo. Nismo poklicni zgodovinarji. Raziskava pa nas je navdušila, verjetno tudi zaradi tega, ker smo obravnavali problem, ki nam je bil blizu. Bil je to naš, domač argument. Prav zaradi tega nas je zanimalo, da bi prišli do kakšnega pametnega zaključka.

Vpr.: Razstava je imela velik uspeh. Kako to ocenjujete?

Odg.: Več tisoč obiskovalcev je bilo na njej. Lahko bi se dodalo tudi, da priprave za to razstavo so se začele že

Odg.: V tem oziru je bil odziv precej ugoden. Mislimo, da glede tega sodelovanja bi ga lahko bilo še več, ker gotovo je še marsikdo, ki ima doma še kakšne dokumente in slike, ki bi bile še zanimive. Najbrž pa je res to, da marsikdo niti sam ne ve kaj ima doma shranjenega. Nekateri pa verjetno niso verjeli v naša prizadevanja. Prepričali so se šele takrat, ko so videli razstavo. Potem so, nekateri tudi v zadnjem trenutku, prišli in nas vprašali: »Pa boste dali to naše na razstavo?«

Vpr.: Na razstavi je bilo videti veliko dokumentov in tudi fotografij, ki so last domačinov ter tudi podjetnikov. So vam ti šli hitro na roko ter vam izročili dokumente ali je v njih bilo kaj nezaupanja?

Odg.: V glavnem so nam zaupali. So pa tudi izjeme, to se pravi so tudi nekateri, ki sploh niso hoteli, iz principa, ne vem katerega, niso hoteli dati ničesar iz svojega arhiva. K sreči so to bile le izjeme.

Vpr.: V knjigi o nabrežinskih kamnolomih, ki je red kratkim izšla pri Založništvu tržaškega tiska, je zapisano da ste šli, kot ste uvodoma sami povedali, v arhive v Trst, na Dunaj, v Oglej, v Celovec in še v druge kraje. Ste že v času priprav na razstavo imeli namen napisati knjigo, ki je sedaj pred nami?

Odg.: To je občinska uprava že imela v načrtu. Ko smo nabirali gradivo, smo vedeli, da bo tisto gradivo služilo obenem za eno brošuro. V kakšnem obsegu naj bi ta izšla nismo še znali, vsekakor v načrtu je bilo tudi to. Povedati pa moramo, da mi smo si predpostavljali naprej razstavo. Šele v drugi fazi, po razstavi, bi spravili ves material, katalogirali bi ga, uredili po argumentih. Sicer je vse to bilo urejeno že prej. Nameravali pa so ga dokončno urediti in nekoliko še dopolniti, kar smo čutili, da je bilo nekje pomanjkljivo.

Vpr.: Knjigo, še prej pa razstavo, ste pripravili v večjem številu. Tu so omenjeni Aleš Breclj, Nadja Doljak, Lijana Drašček, Zvonko Legiša, Irene Micheli, Aleš Pertot, Antek Terčon in Ivan Vogrič. Knjigo pa ste napisali v treh. Po spisih v knjigh sodeč ste si porazdelili določene sektorje.

Odg.: Da, to je bilo že dejansko na razstavi. Že takrat smo si porazdelili

delo. Že na razstavi smo imeli isto, kot je v knjigi, porazdeljeno po argumentih, ki smo jih sami izbrali. Glavno besedo smo imeli tudi pri pripravi razstave, medtem ko drugi, ki so tukaj navedeni, so bili nekje naši sodelavci in nam pomagali. Lijana Drašček nam je pomagala pri risanju nekaterih shem, Irene Micheli v glavnem je nekaj prevajala, v glavnem didaskalijske, kar seveda ni majhno delo. Aleš Pertot je tudi nekaj risal, Magda Pertot je šla z Alešem na Dunaj, torej v Avstrijo. Antek Terčon je poskrbel, da smo lahko šli v neki arhiv in sam poskrbel nekaj materiala. Rekli bi, da so vsi ti bili naši sodelavci. Mi trije v bistvu smo imeli glavno besedo. Navedli pa smo vse tiste, ki so z nami sodelovali.

Vpr.: Pričujoča knjiga je torej rezultat vašega dela za pripravo razstave. Je v njej še kaj novega, ste kaj dodali?

Odg.: Seveda. Poudariti moramo, da smo seveda marsikaj dopolnili, marsikaj pa tudi popravili.

Vpr.: Vso dokumentacijo ste zbrali v času priprav na razstavo. Ste kasneje odkrili še kaj novega?

Odg.: Knjiga se je rojevala eno celo leto. Porod je bil zelo težak. To se v njej tudi pozna. Kdor bo to stvar pozorno preveril, bo videl, da so v njej nekatere napake, sicer v glavnem tiskarske, ne pa naše. Sicer pa, ne vemo zakaj, knjiga je precej časa čakala v vica, da smo jo lahko dobili. Preden so jo dali v pregled je bilo treba čakati 10 mesecev. Tisti, ki je to pregledoval, je svoje delo opravil v 40 dneh. V pičlih dveh mesecih nas je poklical vse tri, da smo stvar še enkrat pregledali. Potem si je on vzel še nekaj časa, in šele potem so stvari šle naprej.

Vpr.: Po tej dvojni raziskovalni fazi, pred razstavo in po njej, imate vtis, da je še ostalo kaj nedorečenega, kar niste ugotovili do konca?

Odg.: Gotovo! Še zmeraj bo kaj ostalo v senci.

Vpr.: Mislite, da je ostalo kaj pomembnega v senci?

Odg.: Rekli bi, da gotovo kaj takega obstaja. Morda nismo imeli dovolj časa, ker smo pač amaterji. Vsak od nas ima seveda drugo delo. Šola vzame svoj čas. Kar se tiče prej omenjenega lektorja, je treba povedati, da se nam je oglašil nekje tam aprila ter maja, ko v šoli je največ dela. Knjigi

se ne moreš posvetiti tako kot bi bilo treba. Vsekakor pa smo seveda brskali še marsikje in lahko bi še kaj našli, tako v arhivih kot v pri kakšnem domačinu. Marsikaj bi lahko našli v katastrskih mapah, v arhivih avstrijske železnice. Treba bi bilo imeti čas in denar, da bi lahko šli v vse arhive. Dodali bi še, da so naša prizadevanja, kot tudi prizadevanja naših pokroviteljev, imela to pozitivno plat, da so spodbudile še druge k raziskovanju. Imamo primer Mitje Terčona, ki je naredil diplomsko nalogo o kamnolomih. Gledališčnik Adrijan Rustja je napisal lepljenko v sedmih delih. Na teren v naše kraje je prišel lektor naše knjige Božo Premrl, ki piše magistrsko delo o kamnolomih v naših krajih.

Vpr.: Kakšen je bil vaš vtis, ko ste našli dokumente in slike, kam vse, na vse konce sveta, je šel ta nabrežinski kamen? Ste za to že prej vedeli?

Odg.: V glavnem iz ustnega izročila, morda tudi nekaj recimo, jaz sem zvedel iz Jadranskega koledarja. V Jadranskem koledarju se je zmeraj nekaj pisalo o nabrežinskih kamnolomih. Nabrežinca ali kogarkoli, ki stanuje v občini Devin-Nabrežina, bo brez dvoma zanimalo nekaj domačega. Po tej naši raziskavi pa človek vidi vse to v nekih novih dimenzijah, ker se zdi skoraj nemogoče, da je ta naš kamen šel zares po celem svetu, na Novo Zelandijo, v Singapur, v ZDA, pa še drugam. Največ težav povzroča raziskovalcem to, da podjetniki nimajo nekega arhiva, kjer bi zapisovali kam vse so izdelke prodajali. Dobili smo neke podatke o delavcih v Sovodnjah pri Cotiču. Ti so iz začetka dvajsetih let. Sicer so ti iz časov, ko je on odrasel in diplomiral in se začel malo boljše zanimati za kamnolom, ki je bil seveda očetov. Arhivov tudi občina nima. Verjetno to vse je treba dati nekako v povezavo z dogodki iz prve svetovne vojne. Sicer pa takrat Nabrežina ni bila evakuirana, saj je dober del prebivalcev ostal doma. V kamnolomih pa takrat ni bilo dela.

Vpr.: Bo knjiga izšla tudi v italijanski? Bo morda devinsko-nabrežinska občina finančno poskrbela za prevod te knjige?

Odg.: Tega ne vemo. Nekaj se je sicer o tem govorilo, nič pa ni bilo točnega. Nekaj je sicer že prevedenega. Sicer pa bi bil prevod precej zahtevno delo.

Vpr.: Kaj bi radi še povedali pred zaključkom našega pogovora?

Odg.: Upamo, da so nas te skupne izkušnje pripravile do tega, da bomo tudi nadaljevali v bodoče s podobnimi raziskavami. Možnosti bi bilo več, ne samo o tem argumentu. Lepo bi bilo napisati monografijo o Nabrežini. To pa bi kar nujno zahtevalo ekipno delo. Kar se te knjige tiče mislimo, da bo knjiga predvsem dobrodošla nekdanjim kamnolomcem, predvsem zaradi tega, ker ni takšna kakršno so izdali pred časom v Trstu, mislimo na tisto z naslovom I marmi del Carso. Tista je bila namenjena podjetnikom, ne pa preprostemu človeku. Naša knjiga je pisana tudi dovolj poljubno, da je za vsakogar sprejemljiva. V njej je tudi dovolj slik, ki pritegnejo in so tudi kvalitetnejše in originalne. Upamo, da bo knjiga važen dokument za ljudi, ki se za to zanimajo, kakor tudi za tiste, ki bodo zgodovino kamnolomov raziskali še bolj podrobno kot smo to naredili mi.

Vpr.: Mislim, da bi lahko zaključili ta naš pogovor z ugotovitvijo, da mi na Primorskem o naših zadevah imamo veliko napisanega v časopisih, v koledarjih, v raznih knjižicah, ki so izšle ob raznih proslavah, težko pa dobiš organsko napisana dela, še zlasti z gospodarskega področja. Vaša knjiga je torej ena izmed redkih, v katerih imamo organski pregled ene gospodarske dejavnosti. To je tembolj važno, ker vaša knjiga predvsem zanima eno samo vas, istočasno pa širše kraško področje, na katerem so bili kamnolomi. V vse te kraje pa so prihajali delat ljudje iz širšega kraškega zaledja in tudi iz sosednih italijanskih ter furlanskih krajev.

Podjetnik Anton Radović s sinom in delavci (1897)

Operna hiša na Dunaju (1861 - 1869)

»Koroški deželni glavar Haider bojkotira dunajski memorandum«

Tajnik ZSO dr. Marjan Sturm

CELOVEC — Koroški deželni politiki očitno na vsak način hočejo preprečiti izvedbo dogovora, ki je bil sklenjen v »dunajskem memorandumu« med ministroma Neisserjem in Löschnakom ter obema osrednjima organizacijama koroških Slovencev. Ena izmed točk pogovora med delegacijo deželne uprave in kanclerjem Vranitzky je bila prav ta memorandum, kot rezultat tega pogovora pa so izpostavili koroški politiki pristanek kanclerja, da bo predvsem o javni dvojezični trgovski akademiji prišlo še dogovorov med zvezno in deželno vlado.

Dokaz za to, da Koroška hoče preprečiti ustanovitev javne dvojezične trgovske akademije, je tudi dejstvo, da je prejšnji petek napovedan obisk Stokovne komisije zveznega ministrstva za pouk v Celovcu, z namenom, da bi si na gimnaziji za Slovence ogledala prostorske možnosti za ustanovitev javne dvojezične trgovske akademije, odpadel. To se je zgodilo na pritisk deželne glavarja Haiderja, ki je svojim uradnikom prepovedal, da bi sodelovali v tej komisiji.

Tajnik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm je tako ravnanje deželnega glavarja ostro zavrnil in ugotovil, da »Haider torej uresničuje svoj bojkot dunajskega memoranduma, ki ga je napovedal ob priložnosti 10. oktobra.« Zveza slovenskih organizacij slej ko prej izhaja iz tega, da je memorandum podpisan s strani zvezne vlade in obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev: »Zato je edinole v pristojnosti zvezne vlade, da ga uresniči.«

Sturm je v zvezi s to zadevo pozval zvezno ministrico Hawlichovo in zvezno vlado, »naj končno enkrat ne klonijo pred nemškonalnim pritiskom s Koroške in v smislu memoranduma uresničitvijo vse štiri točke, še prav posebej javno dvojezično trgovsko akademijo v Celovcu.«

ANDREJ MOHAR

Predlogi KPI za višje finančne prispevke F-JK

TRST — Svetovalska skupina komunistične partije v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine je v dogovoru s komunističnimi parlamentarci F-JK smatrala potrebno, da v deželni skupščini sama predstavi zakonski osnutek, kot je sicer predvideno v deželnem statutu, s katerim spremeniti predpise o podeljevanju rednih finančnih prispevkov naši deželi s strani osrednje vlade, ki so povezani z višino denarnega priliva, ki ga v državne blagajne prispeva F-JK z davki Irpef, Irpeg in Iva.

To so komunisti včeraj najavili na tiskovni konferenci na sedežu deželnega sveta, katere sta se poleg deželnega tajnika Roberta Viezzija udeležila še poslanec Renzo Pascolat (slednji je najavil, da bodo komunistični predstavniki v parlamentu vložili zakonski osnutek, ki bo predvidel drugačne predpise, kot jih sicer določa državni zakon št. 457/84) in načelnik svetovalske skupine v deželnem svetu Paolo Padovan.

Komunistični predstavniki so predvsem podčrtali, da revizija davkov Irpef, Irpeg in Iva, ki so določeni po zakonu št. 457/84, pomeni odkrito odgovoriti na napad na deželno avtonomijo. Pri tem so tudi poudarili, da je treba to avtonomijo ne samo braniti, ampak jo tudi razširiti in konkretizirati v vseh njenih oblikah.

Vladni finančni maneuver namreč predvideva - ugotavljajo ko-

Deželni tajnik KPI Roberto Viezzi

munisti - občutno krčenje finančnih sredstev deželim, predvsem pa onim s posebnim statutom, s čemer jim v veliki meri krči možnost raznih pobud.

Po mnenju KPI gre torej za hud diskriminacijski napad na avtonomijo in specifičnost. Gre za napad, ki se konkretizira z novim centralizmom osrednjih oblasti.

Zakonska pobuda KPI želi torej biti tudi preizkusni kamen za novo oblikovano deželno večino, dodaja KPI, ker je treba specifičnost deželne uprave braniti predvsem s konkretnimi dejanji.

»Tovarna prahu« na Črnem kalu

Redni sejmi odslej tudi v Sežani

SEŽANA — V sredo bo krajevna skupnost Sežana Na sejmišču pri sežanski kleti organizirala prvi redni mesečni prodajni sejem, na katerem bo že prvič sodelovalo več kot 20 izdelovalcev in zasebnih prodajalcev konfekcije, pletenin, domačih in drugih obrtnih izdelkov iz občine in od drugod. Organizatorji so se odločili, da bo sejmski dan vsakega osemnajstega, če ta datum pade na nedeljo pa devetnajstega v mesecu. Prodajalo in kupovalo se bo od 8. do 18. ure, po potrebi pa tudi dlje. Obljubljajo še, da bodo sejem pripravili tudi za nekatere praznike in druge priložnosti, ko se bo v Sežani zbralo več ljudi.

Na sejmišče želijo privabiti čimveč prodajalcev z najrazličnejšo ponudbo. Zanje so pripravili tudi dovolj ličnih stojnic, ki jih bodo oddajali v najem po 300 tisoč dinarjev na dan. Seveda pa bodo prodajalci lahko postavili tudi svoje mize, za kar bodo morali plačati le simbolični prispevek.

Pokroviteljstvo nad sežanskim sejmom sta prevzela sežanski Jadran in novogoriški Projekt.

J. O.

KOPER — V največjem kamnolomu na obalno-kraškem območju, v Gradisovem kamnolomu na Črnem kalu, je bilo konec minulega tedna zelo živahno. Delavci so prekinili delo, da bi slovesno obeležili novo pridobitev v okviru intenzivnega posodabljanja kamnoloma. Uradno so - ob tridesetletnici delovanja kamnoloma - otvorili novo primarno drolilnico, ob sekundarni drolilnici in silosih za 620 kubičnih metrov različnega peska oziroma kamenja, najnovejšo pridobitev v triletnem obdobju intenzivnega posodabljanja kamnoloma.

Črnokalski kamen je, kot smo slišali od direktorja tozda GE Koper Franca Plazarja in vodje kamnoloma Mladena Grguriča, moč najti tako v Benetkah kot v novonastajajoči marini Ičići pri Opatiji ter v Stinici, pa v koprski luči in še marsikje po Sloveniji in Jugoslaviji. Mladen Grgurič pravi: »Komaj 15 odstotkov naše proizvodnje porabimo za naš toz, vse drugo potuje drugam.« Franc Plazar pa poudarja: »Premalo se zavedamo, cenimo izjemno surovinsko bazo - za gradbeništvo seveda - ki jo imamo na našem območju. V našem tozdu bomo zato nadaljevali s posodabljanjem, izkoristili potencial, ki ga imamo.« Kamen je za vse, ki ne delajo z njim pač kamen in nič drugega. Danes je kamen in bil je pred tridesetimi leti in še nazaj. Toda danes delavci kamnoloma nimajo več v rokah težkih kladiv, macol, s katerimi so lomili kamne, časi, ko so z nekaj kilogrami eksploziva odrušili 5 kubičnih metrov kamna, so minili. Danes z eksplozivom naenkrat zminirajo kar 30 ti-

soč kubičnih metrov materiala, skromni drobilec, ki je dnevno zdrobil od 50 do 80 kubičnih metrov kamna oziroma peska, je pozabljen. Najnovejša pridobitev, primarni drobilec, v eni uri (!) zdrobi 300 kubičnih metrov kamna, v minuti torej kar pet kubikov, največja skala je lahko velika celo kubični meter...

Časi se spreminjajo, tehnologija dela »čudeže« in tisti, ki so pred tremi desetletji z macolami, skorajda kot kakšni težki zaporniki, razbijali kamen, danes z navdušenjem gledajo na novosti. Koliko znoja je bilo včasih potrebno, da si kubični meter veliko skalo raztolkel, danes pa stroj to stori v nekaj deset sekundah. Nov čas, nove tehnologije pa prinašajo tudi nove razvojne možnosti. Zmogljivosti Gradisovega kamnoloma na Črnem kalu so ob sedanjih porabi kamna (okrog 15 tisoč kubičnih metrov dnevno, letno pa okrog 300 tisoč kubičnih metrov) ocenjene na 125 let. Danes je v eksploataciji 16,5 ha kamnoloma, raziskan rezervat pa je velik 107 hektarov. Na obalnem območju imajo sicer še dva kamnoloma, že Gradisov pa bi očitno zadoščal za domače potrebe in še več. Zdrava konkurenca sicer mora biti, res pa je, da je treba ohraniti tudi naravo. Morebiti bi o tem kmalu razmišljal kdo, ki mu je več do narave kot pa konkurence pri prodaji kamna. Pri Gradisu pravijo, da »za seboj vse pospravijo« in tako so doslej pogozdili že več kot 4 hektare površin, ki jih ne uporabljajo več, v prihodnjem petletnem obdobju pa načrtujejo izgradnjo tovarne prahu.

DUŠAN GRČA

Kraškega vina bo letos manj, vendar bo boljše

SEŽANA — Ob spoznanju, da bo letošnji pridelek grozdja na Krasu celo manjši, kot so se bali, tamkajšnje vinogradnike in kletarje tolaži le misel, da so potrpane jagode celo boljše od povprečja zadnjih petih let pred lansko trgatvijo, ki je bila, kot vemo, izjemno kvalitetna.

Tako bodo v mline sežanske kmetijske zadruge Vinakras namesto pričakovanih 240 vagonov grozdja stresli le nekaj več kot 100 vagonov. S trgatvijo belih sort grozdja so na Krasu po posvetovanju s strokovnjaki začeli 29. septembra, medtem ko so se trgači v prve vinograde, zasajene s trtami refoška, podali šele 7. oktobra. Večino trgovce so končali ta konec tedna, pridelek (tudi slabše kvalitete) pa bodo odkupovali, dokler ne bo obrana zadnja brajda.

Kot je pred dnevi na seji sežanskega izvršnega sveta povedal direktor kmetijske zadruge inž. Vincenc Rupnik, imajo najboljši pridelek vinogradniki iz okolice Pliskovice in Brij, kjer je v grozdju tudi po 80 in več enot sladkorja. Najslabše pa so se odrezali pridelovalci na komenskem koncu, kjer je v nekaterih vinogradih samo toča obrala približno 65 odstotkov pridelka. Poleg posledic lanske suše in letošnjih vremenskih nevspečnosti je tokrat pridelek v kraških vinogradih precej manjši tudi zaradi slabega opraševanja ob cvetenju in boleznih, kot sta peronospora in venenje pecljevine.

Upošteva neobičajno veliko letošnje obolelost trt je izvršni svet naložil domači kmetijski združenju, naj pri najboljših ustanovah naroči podrobno analizo domačih škrofov oziroma zaščitnih sredstev za trte. Glede na to, da vinogradi, ki so jih zaščitili z uvoženimi pripravki, skoraj niso bili prizadeti, se namreč vinogradniki upravičeno sprašujejo, če morda domača škropiva niso bila taka, kot bi bilo pričakovati glede na njihovo deklarirano sestavo in predvideno delovanje.

Kljub težavam, ki jih povečuje celo slana, pa trgovci in odkup po besedah direktorja Rupnika poteka brez zastojev. Organizirali so šest odkupnih mest in pravočasno razrešili vsa vprašanja v zvezi s ceno ter zagotovili denar za takojšnje izplačilo. Tako so cene grozdja na Krasu v povprečju od 10 do 40 odstotkov višje kot v okoliških vinorodnih rajonih. Zadruga bo 65 odstotkov akontacijske odkupne cene, ki za kvalitetnejše grozdje znaša od 14.000 do 22.300 dinarjev za kilogram, izplačala najpozneje do konca tega meseca, ostanek pa na podlagi uspešnosti prodaje letošnje letine. V Vinakrasu glede na stabilno povpraševanje upajo, da z njo tudi v prihodnje ne bodo imeli težav.

JANEZ ODAR

O gospodarski situaciji v Sloveniji

KOPER — Člani Medobčinskega sveta ZKS Koper so na razširjeni seji - udeležilo se je tudi več direktorjev velikih, uspešnejših odziv na Obali in Krasu - obravnavali sistemske ukrepe ZIS ter aktualno gospodarsko situacijo v Sloveniji. Uvodničar Vlado Klemenčič je opozoril na nekaj pozitivnih gibanj v slovenskem gospodarstvu (povprečno 4,1 odstotna rast industrijske proizvodnje, realen porast obsega dela v prometu pa tudi gradbeništvo, povečevanje izvoza ter uvoza, zmanjševanje - za en odstotek - števila zaposlenih v združenem delu, večanje produktivnosti...), kar lahko vpliva določeno mero optimizma v boju za spremembe, izboljšanje razmer. Dejal je tudi, da je spodbudno, da se v gospodarstvu občuti nekakšno vrenje, povečana iniciativnost, kar se kaže skozi podatke o nastajanju novih gospodarskih subjektov. Vseh se je letos v prvem polletju »rodilo« okrog 3000 (podatek ni preverjen), od tega (to je statistično ugotovljeno) je 2000 novih obrtnikov. Seveda je treba dodati, da je 1000 obrtnikov prenehalo dejavnost, toda rast na tem področju je letos taka, kot je v Sloveniji menda ne pomnijo. Ko je Klemenčič govoril o inflaciji, je menil, da ima pri njeni rasti pomembno vlogo psihološki pritisk, saj se materialna neskladja, problemi, s katerimi se soočamo, niso tako povečevali kot se inflacija. Menil je tudi, da je treba spremeniti miselnost, da bodo ob premagovanju tega ključnega problema potrebne velike žrtve. Treba je vedeti, da so subjekti gospodarstva danes žrtve. Morebiti malce preveč političen uvod je v razpravi dobil novo vsebino.

Direktorji ozdov so soglašali s uvodničarjem, da se je treba upreti vsem pritiskom na ekonomsko politiko, ki hoče spremembe, pritiskom, ki naj bi ustavili oziroma upočasnili trend preobrazbe. Ob tem pa so mnogi izpostavili (teoretično in praktično) vprašanje ureditve lastninskih razmerij v naših pogojih tržnega gospodarstva. Tu je še precej nedorečenega. Zlasti pa gre za to, kako pri gospodarskih subjektih, predvsem pa delavcih, doseči interes, motiv za to, da bi bogatili sredstva, s katerimi razpolagajo. Danes namreč večina tega interesa ni. Kot je dejal eden od razpravljalcev, bi bilo bržčas marsikaj drugače, če bi se tudi dopoldan na delovnem mestu obnašali kot popoldan, doma in da je v premajhni proizvodnji angažiranega preveč kapitala, kar ima seveda vrsto negativnih posledic. Vrsta razprav se je sukala tudi okrog politike obresti, pri čemer so nekateri menili, da je ta zgrešena in da se skoznjo plačuje kup dolgog, ki jih niso ustvarili sedanji kreditojemalci. Na eni strani je bilo prisotno stališče, da smo pač z realnimi obrestmi (gre za strateško odločitev, ki pa ne izključuje napak v metodologiji) naredili, kar smo pač v inflaciji, ki smo ji priča, morali, na drugi strani, pa da je to nož v hrbet vsem, da bomo s tem vse uničili. Pri tem ni šlo za napad na banke, ampak na sistemske rešitve, ki so privedle do tega, da se mnogi ukvarjajo več ali manj s posojanjem denarja in žive od obresti, toda kot je dejal eden od razpravljalcev: »Denarja ne bomo jedli. Še vedno bo treba jesti krompir, kruh... Z dušenjem proizvodnje pa tega ne bo več. Ostal bo le denar.«

D. G.

V klet še zadnji pridelek

KOPER — Konec tedna so v slovenski Istri končali s trgatvijo. Koprski klet Vinakoper, ki je od lanskega decembra v likvidacijskem postopku, je tako pod streho, bolje rečeno v sode, spravila še zadnji letošnji, vendar za klet najpomembnejši pridelek. Trgatev ni bila najboljša, kar kažejo manjše količine nabranega grozdja v družbenih vinogradih, pa tudi odkup od zasebnih vinogradnikov je bil manjši od pričakovanih.

V družbenih vinogradih so letos nargali 2800 ton grozdja, čeprav so ocenjevali, da ga bo okoli 3500 ton. Tudi kakovost je od sorte do sorte različna, tako da so v kleti najbolj zadovoljni s chardonnayem in kabernetom, manj z refoškom in merlotom, še najmanj pa z malvazijo. Stalno deževje in vlaga med cvetenjem in zorenjem je v glavnem razpolovila letošnji pridelek, čeprav so v kleti vinograde letos kar osemkrat škropili z raznimi sredstvi, kar je več kot ob »normalnem« vremenu. Sodeč po odkupu so manj grozdja pridelali tudi zasebni vinogradniki. Vinakoper je od zasebnikov odkupil le 600 ton grozdja, kar je za 400 ton manj, kot so računali pred trgatvijo.

Zanimivo je, da je Vinakoper tokrat prvič vinogradnikom takoj izplačal gotovino za odkupljeno grozdje.

Bolj kot z grozdem so letos v Vinakopru zadovoljni z letino hrusk v sečoveljskem nasadu in v Bonifiki. Z obranjanjem so končali 20. septembra, nabrali pa so kar 1200 ton hrusk. Približno sto ton hrusk so izvozili v Italijo in zanje iztržili 450 milijonov lir. Na sečoveljskem nasadu hrusk so se lotili urejanja namakalnega sistema na 60 hektarih, za kar so namenili okoli deset milijard. Od 150 hektarov nasada bo tako kar sto hektarov urejenih z namakalnimi napravami. V nasadih Vinakopra so letos pridelali še 140 ton jabolk in 350 ton breskev, vendar so z breskvami na trgu zaradi letošnjih izjemno nizkih prodajalnih cen bore malo iztržili.

Klet je pod streho torej spravila vse pridelke; končuje pa se tudi postopek likvidacije. Po besedah likvidacijskega upravitelja ga bodo uspešno izpeljali, saj so vsem upnikom že vrnili dolgove, ki si jih je Vinakoper nakopal v prejšnjih letih.

IZTOK UMER

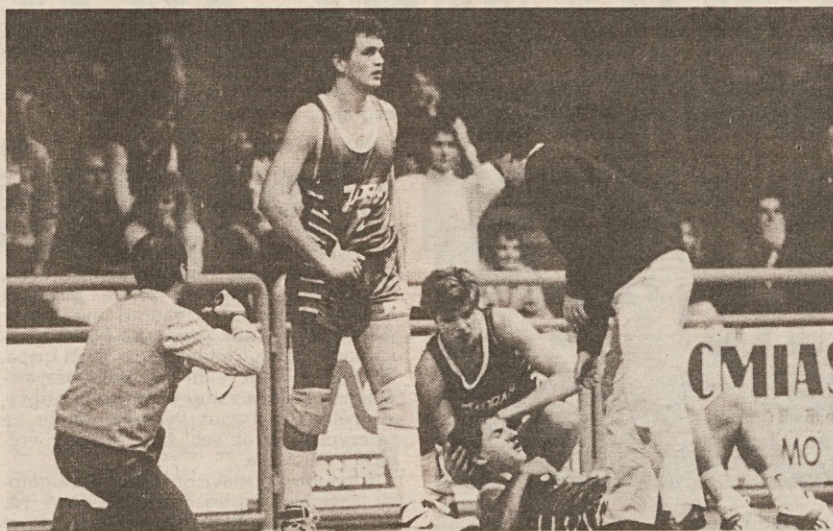
Po četrtem zaporednem porazu naše združene ekipe v košarkarskem prvenstvu B-2 lige

Drvarič: »Jadranovci ne smejo popustiti«

»Seveda se veselim vsake zmage in ta je še pomembnejša, ker smo jo osvojili v gosteh in kar po dveh podaljških. Obenem pa mi je tudi žal za Jadran. Tak pa je šport,« je dejal po sobotni tekmi v tržaški športni palači trener zmagovitega moštva Electroluxa iz Pordenona Janez Drvarič. Bivši Ivkovičev pomočnik pa ni sedel na klopi Pordenončanov, ker še nima dovoljenja italijanske košarkarske zveze.

Drvarič je nato še tako ocenil sobotno srečanje: »Bila je to zelo napeta tekma in predvsem sta se izkazali obrambi obeh moštev, kar tudi priča ogromno število osebnih napak in tudi prostih metov. Tu pa smo bili mi pri sebnosti. Čeprav se zavedam, da za jadranovce ni lahko po tem ponovnem porazu, pa menim, da fantje morajo zdržati, še naprej vestno delati kot doslej, absolutno ne smejo popustiti. Jadranovcem in mojemu prijatelju trenerju Vatovcu pa iz vsega srca želim, da bi se rešili pred izpadom. Sezona je namreč še zelo dolga, še bo priložnosti za točke. Važno pa je - ne popustiti!«

Po štirih kolih je Jadran torej še brez točke. Da so naši izgubili eno tekmo za eno točko, drugo po enem podaljšku, četrto pa kar po dveh podaljških, verjetno ni odvisno samo od smole. Sedaj postaja že jasno, da na vsakem srečanju naši fantje skoraj prekomerno plačujejo davek neizkušeni nastopanja v tej ligi. Borijo se zelo požrtvovalno, doslej, v prvih štirih kolih so bili povsem enakovredni vsem ostalim tekmečem te lige. Razen v Montichiariju, kjer so po našem po-

Slika, ki verjetno dovolj zgovorno kaže smolo Jadranove ekipe v tem delu prvenstva: Valter Sosič je na tleh, ob njem pa sta Battini in Pregarc (št. 7) ter trener Vatovec.

vsem zasluženno izgubili, so jadranovci v končnici tekme vodili tudi za več točk, potem so si to prednost napravili in v podaljšku tudi izgubili.

Kako to? Razen Sosiča, Čuka in Rauberja (Daneu je še poškodovan) so ostali igralci novinci v tej ligi. Ni čudno torej, da jih v odločilnih trenutkih zajame trema. In tudi ni čudno, da zajame trema

pred zmago tudi Jadranove starejše igralce, saj so v prejšnjih letih v odločilnih trenutkih vedno reševali "Jadranovo usodo" Ban in Starc.

Teh igralcev pa ni več in sedaj tarnati je prepozno. In prav v zvezi z odstopom Bana in Starca smo na tribinah slišali marsikatero pikro, češ da se je Jadran s tem denarjem obogatil in ga ni investiril v nakup novih igralcev, itd. Zadeva pa je povsem drugač-

na, in sicer: tako Marko Ban kot Klavdij Starc sta bila med najzaslužnejšimi za vse dosedanje Jadranove uspehe, ostala sta zvesta Jadranovim barvam vsa ta leta, odrekla sta se prvoligaški slavi in tudi mastnim denarjem, ki bi ju prejemale vsa ta leta. Marko je star 29, "Tolo" 28 let. Zakaj jima spet preprečiti igranje v višji ligi? Po našem je bilo povsem pravilno, da sta igralca izbrala novo pot in da sta tudi na "že stara košarkarska leta" nekaj zaslužila.

Časa pa za tarnanje, kritike, ni. Štirje zaporedni porazi so zares zelo težko breme. V nedeljo pa se je na mednarodnem mladinskem turnirju v Nabrežini huje poškodoval tudi Dean Oberdan. Če to ni smola...

Spodbudna nota pa je vendarle dejstvo, da se je po daljšem premoru zaradi poškodbe spet priključil ekipi Robert Daneu. S "Čito" v ekipi je tudi upati, da bosta končno "prišli" toliko pričakovani prvi točki v tem prvenstvu. Osvojiti pa ju v soboto na gostovanju v Castel San Pietru gotovo ne bo lahko. (jan)

JADRAN V ŠTEVILKAH
METI. DVE TOČKI: Čuk 14:25; Pregarc 5:11; Sosič 2:8; Battini 6:12; Rauber 10:14. **TRI TOČKE:** Oberdan 0:1, Pregarc 1:7, Rauber 1:2. **SKOKI:** Čuk 7 v obrambi, 1 v napadu; Pregarc 2, 0; Sosič 1, 2; Battini 6, 2; Rauber 4, 4. **IZGUBLJENE, PRIDOBLEJENE ŽOGE:** Oberdan 1, 1; Čuk 2, 1; Pregarc 1, 5; Corsi 3, 0; Sosič 1, 2; Battini 1, 0; Rauber 1, 5. **BLOKADE:** Sosič 2, Rauber 3. **BLOKADE:** Čuk 2.

V nedeljo v Nabrežini v organizaciji ŠD Sokol

Slovanu pred Jadranom Farco košarkarski memorial M. Venier

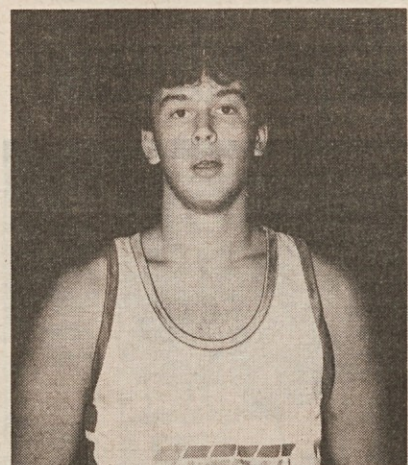
V nedeljo je ŠD Sokol počastilo spomin na Mateja Venierja z organizacijo kvalitetnega mladinskega košarkarskega turnirja.

V jutranjih urah je skorajda prišlo do presenečenja, saj se je moral ljubljanski Slovan pošteno namučiti, preden je strl odpor Iskre Avtotehne iz Nove Gorice. Goričani so si v prvem polčasu zagotovili tudi 22 točk naskoka. Po počitku pa je Slovan z odlično 1-3-1 obrambo nadoknadil zaostanek, tako da je bil potreben podaljšek, v katerem pa so Ljubljanci nadigrali Primorce.

Otvoritvena tekma letošnjega memoriala Matej Venier med Jadranom Farco in Cicibono pa je bila objektivno manj zanimiva, čeprav so se cicibonši enakovredno upirali jadranovcem skoraj vso tekmo. V zadnjih minutah pa so Vatovčevi varovanci le bolje igrali in si tako zagotovili vstop v finale. V prvem nedeljskem srečanju se je zlasti izkazal Dean Oberdan, saj je dosegel kar 53 točk, vendar pa je med igrjo zadobil močan udarec v glavo, tako da je moral po zdravniško pomoč v bolnišnico in se potem seveda ni udeležil finalnega srečanja za 1. mesto.

V popoldanskih urah je Nova Gorica povsem nadigrala Cicibono, ki je nastopila nekoliko okrnjeno. V finalu za prvo mesto pa si je Slovan že v uvodnih minutah pridobil rahlo prednost, ki jo je obdržal vse do poslednjega sodnikovega žvižga. Zaman so bili poskusi mladih jadranovcev, s Stanisom na čelu, ki je res dobro igral v napadu, da bi v zadnjih minutah le presenetili goste. Slovan je povsem zaslužen osvojil prvo mesto, saj je to izredno homogena ekipa, ki izvaja zelo dobro skupno igrjo.

Memorial Matej Venier se je zaključil s kratkim govorom predsednika ŠD Sokol Paola Vidonijs, ki je lepemu številu gledalcev orisal Matejevo vsestransko aktivnost v društvu, saj je bil Matej najprej košarkar, nato trener, hkrati pa soustanovitelj mladinskega krožka Igo Gruđen, ki obstaja še danes. Ob koncu je Matejeva sestra, skupno s predsednikom Vidonijem, nagradila ekipe. Pokal najboljšega igralca pa je osvojil Novogoričan Matej Vranjež.

POLFINALE
JADRAN FARCO - 123:107 (54:53)
 JADRAN FARCO: Oberdan 53, Gerli, Lesizza 4, Stermi 19, Stanissa 16, Battini 5, Sosič 16, Pertot 10.
 CICIBONA: Presl, Bajc 8, Bavčar, Cecco, Gasperini, Turk, Lippolis 35, Race 2, Vodopivec 20, Cupin 10, Pertot 16, Bogatec 16.

SLOVAN - 107:98 (42:62), 86:86
 SLOVAN: Vaide, Leban 23, Erjavec 3, Duščak 2, Smajlovič 10, Skansi 6, Lazar 4, Bavec 20, Makula 10, Senčar 29.
 NOVA GORICA: Kimlar 1, Vranjež 26, Fapčič 4, Vuk 8, Rijavec, Škrt 8, Bajc, Galjaž 13, Bole 15, Žižmond 26.

FINALE ZA 3. MESTO
NOVA GORICA - CICIBONA 128:98
 CICIBONA: Presl, Bajc, Tavčar, Cecco 11, Gasperini 7, Turk 19, Vodopivec 26, Cupin 18, Pertot 4.
 NOVA GORICA: Kimlar 9, Vranjež 24, Fapčič 5, Vuk 8, Rijavec 6, Skrt 11, Bajc 10, Galjaž 19, Bole, Žižmond 36.

FINALE ZA 1. MESTO
SLOVAN - 102:93 (54:46)
 JADRAN FARCO: Daneu 18, Lesizza 6, Stermi 23, Sosič 2, Battini 10, Gherli, Stanissa 24, Pertot 10.
 SLOVAN: Vaidé 4, Leban 10, Skansi 12, Erjavec 14, Duščak 10, Makula 6, Smajlovič 6, Senčar 12, Lazar 11, Bavec 17.

KONČNA LESTVICA: 1. Slovan Ljubljana, 2. Jadran Farco, 3. Nova Gorica, 4. Cicibona. (A. N.)

V prvi nogometni amaterski ligi

Štandrežcem usoden drugi del srečanja

PRO FIUMICELLO - JUVENTINA RADENSKA 2:1 (0:1)
 STRELCA: Klanjšček v 32. min., Tomat (obakrat 11-metrovka) v 49. in 59. min.

PRO FIUMICELLO: Zuppicchini, Capone, Sgubin, Glereani, Gherzil, Zuppel, Visintin (Fabris), Milanese, Masin, Tomat, Delpin.

JUVENTINA: Andreoli, Chizzolini, Bastiani, Trevisan, Kerpan, Venturini, Klanjšček, Kavs, Tabaj, Cingerli, Andaloro (Del Negro od 64. min.).

Sodnik: Lucchese iz Trsta. **GLEDALCEV:** 500.

FIUMICELLO — Če bi med odmorom iz prvega na drugi polčas vprašali koga od 500 in več gledalcev prisotnih v Fiumicellu, kako se bo srečanje zaključilo, bi verjetno vsi enoglasno napovedali zmago Štandrežcev. Domačini, ki prihajajo iz tedna polemik in zaradi zamenjave trenerja iz protesta niso sploh trenirali, so v prvem delu tekme zaigrali zelo slabo, ali bolje rečeno, Juventina Radenska je predvajala najboljšo igrjo, ki smo jo letos sploh videli. Odlična režija na sredini igrišča, povsem pazljiva obramba in nevarnost gostujočih napadalcev so v prvih 45 minutah neštokrat spravile v težavo domačo enajsterico.

Priložnosti za gol je bilo več, Štandrežci pa so izkoristili le eno, ko je Klanjšček zelo dobro izvedel prosti

strel v kazenskem prostoru Pro Fiumicella in zatresel Zuppicchinijevo mrežo.

V drugem polčasu pa se je zgodilo to, česar nihče ni pričakoval. Pro Fiumicello je stopil na igrišče kot preroben, igral izredno motivirano in pokazal zvrhano mero borbenosti. Taka sprememba je presenetila Juventinove igralce, ki so s težavo preprečevali domače napade. Nič pa niso morali storiti v 49. minuti, ko je sodnik pokazal belo točko z 11. metrov. Tomatov strel je bil neubranljiv. Isti igralec je s podobnim strelom vdrgel premagal nekrivega Andreolija, ko je sodnik v 59. minuti drugič dosodil Pro Fiumicellu najstrožjo kazen.

Podrejeni položaj Štandrežcev pa ni pomagal, da bi le-ti zaigrali bolj odločno, tako da bi si zagotovili zaslužen remi. Pravih priložnosti za zadetek je bilo malo, tako da je Pro Fiumicello tak položaj izkoristil za hitre protinapade.

Juventina Radenska bi sicer lahko izenačila v 73. minuti, ko bi Kavs lepše izkoristil predložek v kazenskem prostoru. Zadnjo priložnost pa so gostje zamudili v 90. minuti, ko je Tabaj prebiskovo streljal z glavo.

Srečanje v Fiumicellu pa bo vsekar dobro šola za Juventino Radenska, ki kot novinec v ligi nabira še izkušnje. Sicer sosednji prvenstveni potek vsekakor ni negativen, ravno nasprotno. (Petra)

V prvi nogometni amaterski ligi (skupina A)

Zaslužena zmaga Valnatisoneja

VALNATISONE - PRO OSOPPO 2:0 (0:0)

STRELCA: Specogna v 58. min. in Sfiligij v 66. min.
 VALNATISONE: Venica, Beltrame (Urli), Bardus, Sfiligij (Moreale), Zogani, Billia, Stacco, Specogna, Seclli, De Marco, Liberale.

SPETER SLOVENOV — Valnatisone je s prepričljivo zmago proti zadnjemu vršenemu Pro Osoppu vknjižil drugi par točk pred domačim občinstvom. Zmaga igralcev iz Špeta Slovenov je povsem zaslužena, saj so bili vseskozi boljše od nasprotnikov in pokazali tehnično boljšo igrjo. Kljub premoči domačih je prvi zadetek padel komaj v drugem polčasu, ko je Specogna dobro izkoristil podajo odličnega Seclija. Od tega trenutka dalje je bilo tekme konec, saj Pro Osoppo ni nudi domačim prav nobenega odpora.

IZIDI 5. KOLA (skupina A): Fagagna - Gemonese 1:0, San Sergio - Fortitudo 1:1, Cividalese - Tavagnacco 0:1, Flumignano - Rauscedo 2:0, Sanvitese - Ponziana 1:0, Tricesimo - San Daniele 1:4, VALNATISONE - Pro Osoppo 2:0, Codroipo - Azzanese 2:2.

LESTVICA: Tavagnacco 9, Flumignano in Fagagna 8, San Daniele in Sanvitese 7, VALNATISONE in Azzanese 6, Cividalese in Fortitudo 5, Gemonese, Tricesimo in Ponziana 4, Codroipo in San Sergio 3, Rauscedo 1, Pro Osoppo 0. **TAKO V NEDELJO:** San Daniele - VALNATISONE.

košarkarski prvenstvi

MOŠKA B-2 LIGA			
IZIDI 4. KOLA			
Imola - San Donà			87:78
Montebelluna - Petrarca PD			124:100
Oderzo - Montichiari			75:80
Ozzano - Castel SP			73:67
Pierobon PD - Faenza			84:96
Malaguti - Cesena			105:86
Jadran - Electrolux PN			82:84
Virtus PD - Vicenza			86:82

LESTVICA			
Montebelluna	4	3	1 407:346 6
Vicenza	4	3	1 369:341 6
Virtus PD	4	3	1 315:300 6
Electrolux PN	4	3	1 335:321 6
Ozzano	4	3	1 328:320 6
Faenza	4	3	1 326:321 6
Montichiari	4	3	1 364:332 6
Imola	4	3	1 316:319 6
Petrarca PD	4	2	2 434:419 4
Malaguti	4	2	2 385:405 4
Oderzo	4	1	3 342:347 2
Pierobon PD	4	1	3 350:362 2
Castel SP	4	1	3 339:357 2
Cesena	4	1	3 345:395 2
JADRAN	4	0	4 303:329 0
San Donà	4	0	4 313:357 0

PRIHODNJE KOLO
 Castel SP - JADRAN; Cesena - Oderzo; Faenza - Imola; Montichiari - Malaguti; Montebelluna - Ozzano; Petrarca PD - Vicenza; Electrolux PN - Pierobon PD; San Donà - Virtus PD

JADRANOVI STRELICI
 Čuk 110; Rauber 70; Battini 47; Pregarc 38; Sosič 30; Daneu 8, Corsi 5, Pertot 4, Oberdan 3

MOŠKA D LIGA			
IZIDI 3. KOLA			
Bor Radenska - Intermuggia			93:81
Roncade - POM Tržič			102:77
San Daniele - Mogliano			90:83
Ardita GO - Arte GO			79:65
Latisana - Ponte Piave			78:60
Tecnoluce - Autosandra			83:72
Nervesa - Virtus UD			54:70
Inter 1904 - Sacile			72:73

LESTVICA			
Virtus UD	3	3	0 242:176 6
Tecnoluce	3	3	0 255:234 6
Roncade	3	3	0 273:238 6
San Daniele	3	3	0 261:244 6
Intermuggia	3	2	1 271:244 4
Mogliano	3	2	1 254:249 4
Ardita GO	3	2	1 252:264 4
Sacile	3	2	1 256:251 4
Inter 1904	3	1	2 201:197 2
Nervesa	3	1	2 208:214 2
Latisana	3	1	2 209:217 2
Bor Radenska	3	1	2 225:242 2
Arte GO	3	0	3 212:237 0
Ponte Piave	3	0	3 226:253 0
POM Tržič	3	0	3 233:273 0
Autosandra	3	0	3 223:262 0

PRIHODNJE KOLO (21. IN 22. 10.)
 Virtus Videm - BOR RADENSKA; Intermuggia - Roncade; POM Tržič - Ponte di Piave; Latisana - Ardita GO; Tecnoluce - Nervesa; Mogliano - Inter 1904; Arte GO - Sacile; Autosandra - San Daniele.

BOROVNI STRELICI
 Korošec 74; Pieri 46; Persi 32; Blasina 19; Paulina 17; Arena 16; Smotlak 13; Kovatič 8.

nogomet

1. AMATERSKA LIGA			
Skupina B			
IZIDI 5. KOLA			
Sangiorgina - Varmo			0:0
Corno - Percoto			2:0
Portua - Portuale			1:1
Torviscosa - Cordenonese			0:0
Fiumicello - JUVENTINA			2:1
Cervignano - Tamai			2:0
Lauzacco - Costalunga			0:0
Visinale - S. Canzian			1:3

LESTVICA			
S. Canzian	5	3	2 0 10:5 8
Varmo	5	2	3 0 5:2 7
Percoto	5	3	0 2 6:4 6
Cervignano	5	2	2 1 5:3 6
Costalunga	5	1	4 0 1:0 6
Fiumicello	5	2	1 2 10:9 5
JUVENTINA	5	2	1 2 7:6 5
Cordenonese	5	1	3 1 5:5 5
Corno	5	2	1 2 5:5 5
Sangiorgina	5	2	1 2 4:4 5
Tamai	5	2	1 2 4:4 5
Portua	5	1	3 1 3:3 5
Lauzacco	5	1	3 1 5:6 5
Portuale	5	1	2 2 3:6 4
Torviscosa	5	0	2 3 1:5 2
Visinale	5	0	1 4 2:9 1

PRIHODNJE KOLO
 Costalunga - S. Canzian, Tamai - Lauzacco, JUVENTINA - Cervignano, Cordenonese - Fiumicello, Portuale - Torviscosa, Percoto - Portua, Varmo - Corno, Sangiorgina - Visinale.

PRESTI AUTO

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

Športno društvo iz Bazovice je bilo ustanovljeno leta 1923 pod fašističnim režimom

Zarja pokončno preko viharjev naše zgodovine

Težki začetki po prvi vojni

Dolga je zgodba organiziranega športnega delovanja v Bazovici, mnogo truda in dela je bilo vloženo, zato da danes obstoja na vzhodnem robu kraške planote dobro organizirano društvo, z lastnimi igrišči in nekaterimi nujno potrebnimi objekti. Iz pogovorov z bivšimi in sedanjimi odborniki izzveni še vedno neutrudljiva volja in želja, da bi se Zarja še ojačila, da bi postala povezovalni člen vaše mladine. Ko človek pregleduje stare zapisnike ali brska po literaturi, v kateri je društvo omenjeno, ugotovi, da je tudi Zarjo prizadela ista usoda, ki je doletela vse slovenske organizacije med vojnoma in še posebno, ko se je razbohotila fašistična oblast, ki je imela za cilj uničiti vse, kar ni v skladu z novo ideologijo. A vendar... Zarja še danes živi! Oglejmo si na hitro dolgo prehojeno pot.

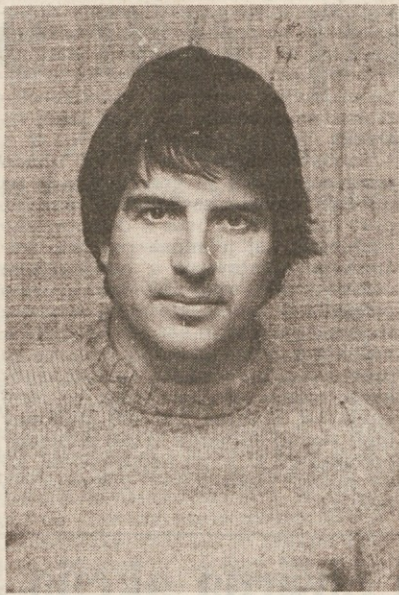
Društvo je bilo ustanovljeno leta 1923, ko je bil že občuten fašistični pritisk. Pripravljalni odbor se je sestavljal: predsednik Ladko Škerjanec, člani: Valerija Mahnič, Milena Poženel, Angela Marc, Ninček Škerjanc, Edvard Grčič, Mirko Škerjanc. V knjigi Milčeta Škrapa »Uporna mladina« izsledimo še podatek, da je bilo društvo ustanovljeno 25. oktobra (letnica je sicer zgrešena, saj

bilo tako prekinjeno, a so se vendar nekateri člani še vedno zbirali in odhajali na skupinske izlete ali tabor, kjer so se srečevali s člani drugih razpuščenih društev. Mladi so odhajali v manjših skupinah, da bi ne zbujali prevelike pozornosti policijskih oblasti.

Današnji senator S. Spetič je v svojem prispevku k brošuri »Bazovica v boju« med drugim napisal: »Zarjo so imeli mladi bazoviški fantje v mislih še v gozdovih. Ko so se ob tabornem ognju pogovarjali, so večkrat omenjali domačo vas. Kaj bo treba še narediti, je bilo vprašanje. Obnoviti bo treba, so si odgovarjali, kulturo, gospodarstvo, šport. Res je Zarja bila obnovljena jeseni leta 1945 kot nogometni klub, ki je sodeloval na prvenstvih, ki jih je organizirala zveza ZDTV-UCEF tja do leta 1953; atletiki Zarje so si tudi priborili kopico priznanj pri teku čez drn in strm.

Tretja ustanovitev po daljšem mrtvilu

Počasi je delovanje ponovno zamrlo in nekaj let je vladalo v Bazovici športno mrtvilo. A vendar želja po športnem udejstvovanju ni popolnoma zamrla. Med tem časom so se pogoji delovanja in športnega udejstvovanja popolnoma spremenili. Društva so se vključila v italijanske športne strukture (CONI), saj le na tak način so mladi lahko tekmo-

Mirjan Žagar

»Vsa dela smo opravili sami, le izkop in prevoz zemlje je bil poverjen podjetju. Celotno področje obsega po uradnih listinah 39.540 kvadratnih metrov in mi smo ga morali zravnati in usposobiti za nogometno igrišče. Sedaj ga imamo popolnoma urejenega, a vzdrževalna dela zahtevajo vsakodnevno skrb in dodatno delo.«

Zarja je v prvih treh letih tekmovalj prestopila v 2. kategorijo, kjer tekmuje še danes. Le eno leto ni bila športna sreča naklonjena društvu: nazadovalo je v tretjo ligo, a se je le po enem letu ponovno povzpelo, kar je svojevrsten rekord.

Leta 1967 je bila ustanovljena sekcija ženske odbojke. Odbojkarice so dolga leta nastopale v drugi italijanski ligi. Pomanjkanje igralcev in trenerskega kadra je botrovalo, da je bila sekcija ukinjena oziroma združena v SZ Sloga, ki sedaj goji odbojko na celotnem Vzhodnem Krasu. Moška odbojka se ni obnesla, saj v vasi, ki živi za nogomet, le težko uspevata dve ekipni panogi.

»Med mojim predsednikovanjem - je nadaljeval Brass - smo navezali tesne stike z nogometnimi klubi v Sloveniji. Imeli smo nekaj časa redne stike z Velenjem, z ekipo Jezero ob Zbiljskem jezeru, z moštvo Merkatorja in z nogometisti iz Prevalj. Žal so ti stiki počasi zamrli zaradi dveh razlogov: preobremenjenost odbornikov in tekmovalcev ter pomanjkanje finančnih sredstev. Menim, da smo lahko ponosni na to, kar smo do danes zgradili, a vendar moramo nadaljevati.«

Navdušeni balinarji

V prostorih gospodarske zadruge v Bazovici so navdušeni balinarji uredili že pred leti balinarsko stezo. Rekreativna je za počasi razvila v tekmovalni šport. Zarjani so prirejali razne turnirje, vabili ekipe iz Slovenije in Istre in se udeleževali raznih gostovanj. Bili so celo gonilna sila v balinarski komisiji pri ZSSDI. Prostor na dvorišču zadruge je bil utesnjen in si ga ni dalo razširiti. Ponovno so Bazovci vzeli »lopato« v roke in začeli graditi dve stezi ob nogometnem igrišču. Igrišča so sedaj gotova in tako se ta dejavnost še hitreje razvija. In prav gradnja igrišč je bila povod, da se je sekcija včlanila v italijansko balinarsko zvezo. Nastale so nove zadolžitve in nove obveznosti, a kaj hočemo to je šport.

Se pred tem je zaživela lokostrelska sekcija z najmlajšimi tekmovalci. Tu niso potrebne posebne naprave in zaradi tega je bila investicija za društvo dokaj skromna. Sekcija se razvija in doseženi so bili že zavidljivi uspehi. Pripomniti moramo, da je Zarja edino slovensko društvo, ki goji to zvrst športnega tekmovalstva na Tržaškem.

Odborniki niso pozabili tudi na vzgojo otrok, saj so uredili otroško telovadbo v prostorih otroškega vrtca.

Mnenje M. Žagarja

Logično je, da sem stopil tudi do sedanjega predsednika Mirjana Žagarja. Tudi z njim je stekla beseda brez težav,

Ivan Brass

kar na dvorišču pred hišo. Nisva govorila o preteklosti, saj - kot je pripomnil Mirjan - o tem je bilo že mnogo napisanega; tako je pogovor stekel o perspektivah o nalogah, ki čakajo odbornike društva, če želijo ostati zvesti osnovnim mislim in izročilom, in sicer da mora biti Zarja del vaše skupnosti. »Dosegli smo določene uspehe, a vendar moramo še utrditi našo prisotnost,« meni Žagar. Lepo je, da je v zadnjih letih ZSSDI pripravilo nogometne turnirje za osnovnošolsko in nižješolsko mladino. Na tak način smo imeli priložnost, da pridemo v stik z raznimi otroki, ki so bili skoraj že odtujeni od našega življenja. Na robu mesta ali celo v samem središču Trsta živi mnogo slovenskih družin, a mi jih ne poznamo, nimamo stikov z njimi. In prav preko takih prireditel lahko ugotovimo - tudi če površno - kje so otroci, ki lahko pridejo v poštev za vključitev v naša društva.

Tak način delovanja zahteva mnogo truda in napora: otroka moras prevzeti na dom, ga peljati na Bazovico, kjer so treningi in potem ga moraš vrniti staršem. Na tak način si prevzamemo veliko finančno in moralno breme, a vendar moramo tako postopati, da bi dosegli dva cilja: tako bomo ojačali društvo a istočasno bomo poskrbeli, da se ne bi doraščajoča mladina porazgubila v okolje kjer živi, torej med večinski narod. Po drugi strani menim tudi, da bi morali tesneje sodelovati z ostalimi slovenskimi društvi. Sodelovanje mora biti iskreno in temeljiti na medsebojnem zaupanju. Zavedam se, da bomo težko dosegli tak premik v naši miselnosti, a brez tega ne bo šlo. Le na tak način bomo lahko pripomogli k boljšemu in smotnejšemu razvoju zamejske telesne kulture. Po drugi strani bomo tako omogočili boljšim tekmovalcem, širše razvojne možnosti, saj med nami je mnogo talentiranih mladincev, a so raztreseni pri raznih društvih, in tako se ne morejo uveljaviti.«

Žagar je tudi omenil, da so bila v zadnjem obdobju dekleta dokaj zastopljena in da bo moral dobiti način, kako bi jih Sloga tesneje vključila v

Vojko Križmančič

svoje vrste. Po njegovem mnenju namreč društvo ne more skrbeti za razne moštvene sekcije. Ni dovolj kadrov in vsaka sekcija zahteva popolnega človeka oziroma skupino ljudi, ki bodo skrbeli za razvoj in za tekmovalstvo. Žagar je še dodal: »Združenje bi moralo nujno poskrbeti za ureditev travmarske ambulante. Ne moremo namreč čakati po več dni, da bi poškodovanega igralca peljali na specifične in strokovne preglede. To mora biti urejeno že dan po tekmovalstvu. Na tak način bi bila pravočasno postavljena diagnoza in bi lahko hitreje ukrepali. To naj postane ena od prvenstvenih nalog Združenja v prihodnji sezoni.«

Žagarju sem tudi omenil, da sem pred časom v rokah glasilo Zarjan in ga pobaral, kaj in kako je s to pobudo. Ugotovil sem namreč, da je vsega skupaj izšlo 9 števil med oktobrom '82 in junijem '83. V prvi številki je namreč prav Žagar napisal: »Na tak način (z izdajo Zarjana - op. ur.) hočemo seznanjati vašo skupnost o vsem, kar je govora, dogajanja in bodočega načrtovanja v sklopu športnega društva Zarja. Cilj... pa ni zgolj v suhoparnem podajanju bolj ali manj zanimivih podatkov, ampak s pomočjo le-teh prikazati delavnost in prizadevnost društva...«

»Kaj hočeš - je dodal Mirjan - ta pobuda je doživela neuspeh, kakor se mnogokrat dogaja. Ko sem dal zamisel, so se vsi strinjali, mnogi so obljubili aktivno sodelovanje, a do tega ni prišlo. Ostal sem sam in nisem zmogel opravičiti vsega dela, a tudi ni imelo smisla, da podaja svoje zamisli le ena sama oseba.«

Pogovor sva morala prekiniti, ker je odšel na sestanek z vsemi ostalimi vaškimi društvi, da bi skušali skupaj urediti nekaj novega, da bi pritegnili vso mladino, tudi tisto, ki jo šport ne zanima.

Kakor vidimo torej, tudi današnje vodstvo je ostalo zvesto prvotnemu izročilu obnovljene Zarje. Delati za Bazovico in to z lastnimi močmi!

Spomladi leta 1986 sta se srečali enajsterici tedanje Zarje in reprezentanca dotedanjih igralcev

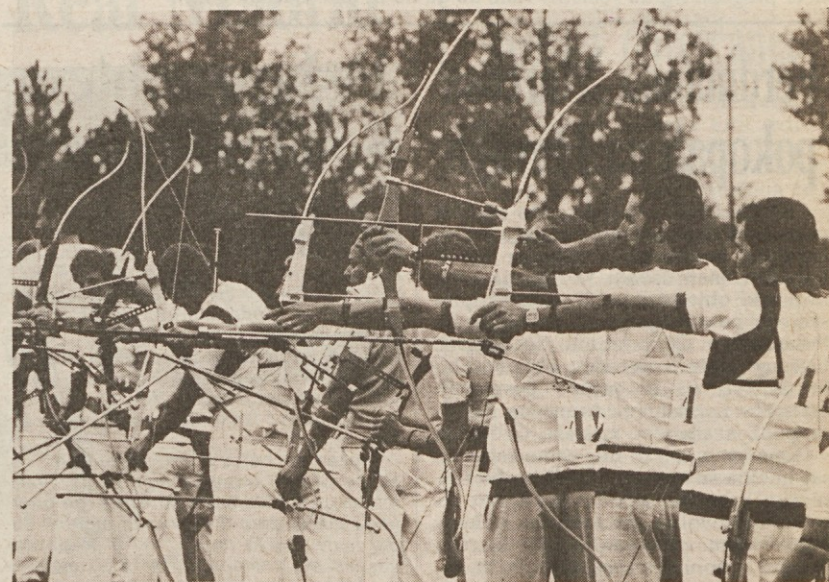
pisec navaja leto '25) in da je imelo »45 članov, kar je bilo za to razmeroma malo vas že kar veliko. Društvo je bilo zelo agilno in iz nekega poročila posnemam, da so imeli od 27. 6. 26 pa do sred. oktobra '26 kar 12 sestankov, 14 rednih in 1 plenarno sejo, 3 prosvetne sestanke ter Cankarjevo proslavo. Gonilna sila društva sta bila študenta brata Danilo in Drago Gruntar. Še posebej je veljalo to za Danila, ki ni bil samo idejni vodja društva, ampak je veljal v isti dobi za najboljšega slovenskega atleta v Italiji. Poglavitne športne panoge so bile hazena oz. ženski rokomet in nogomet, ki je bil najbolj priljubljen. Ob priložnostih prijateljskih srečanj so bile na sporedu tudi atletska tekmovalstva predvsem teki in štafete.

Nasilna ukinitvev

Društvo ni imelo možnosti, da bi se utrdilo in zaživelo že 9. septembra 1927 leta, torej po štirih letih delovanja, je prišel odlok o njegovi ukinitvi, češ da njegovo delovanje ni v skladu z nacionalnimi interesi. Uradno delovanje je

Pripravil
ODO KALAN

Fotografije
DAVORIN KRIŽMANČIČ

V zadnjih letih se je pri Zarji zelo razmahnilo lokostrelstvo

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povzra.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglas - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

17. oktobra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Medtem ko so delno preklicali blokado Trga Tienanmen Napovedujejo čistko v vrstah pekinške partijske organizacije

PEKING — Pekinško partijsko organizacijo bodo »prečistili in obnovili«, tako da bodo iz nje izločili vse člane, ki niso odločno nastopili med splošnimi »protivladnimi izgredivi«. Mestni partijski odbor je predstojnikom sprejel resolucijo, ki napoveduje večmesečno čistko, ki naj bi se končala šele prihodnje leto. Po »prečiščenju« bodo obnovili članske izkaznice le tistim, ki bodo dokazali svojo privrženost socializmu.

Sekretar pekinške partijske organizacije Li Ximing je obenem ostro napadel kitajske zasebne podjetnike, ki so v zadnjem obdobju zahtevali in tudi dosegli članstvo v KP Kitajske. »Nobenega izkoriščevalca ne bomo sprejeli v partijo«, je poudaril mestni sekretar Li Ximing. Tisti, ki jih je partija že sprejela v svoje vrste, se bodo morali obvezati, da osvajajo ideale partije in da se bodo vsestransko zavzeli, da bodo dobičke »reinvestirali« v dobrobit skupnosti in za povečanje proizvodnje in ne za osebno korist.

Ta napad na zasebnike je po mnenju političnih opazovalcev posledica tako imenovane afere Wan Runnan. Predsednik največje zasebne družbe za elektroniko Stone Corporation je moral namreč zbežati v tujino, ker je aktivno podprl študente v njihovem boju za večjo demokratizacijo kitajskega političnega življenja.

Ob tem pa se samo po sebi zastavlja vprašanje, kateri zasebni podjetnik bo svoj trud in pamet daroval v »dobrobit skupnosti«, če od svoje podjetnosti ne bo imel osebnih koristi. Ponedeljkova resolucija bi torej lahko pomenila, da bo Kitajska spremenila odnos tudi do zasebne pobude v gospodarstvu in da se tudi v gospodarstvu ponovno ogreva za načela komandnega socializma, potem ko je to jasno dokazala s tanki na Trgu Nebeškega miru.

Položaj pa je vse prej kot jasen. Včeraj so po večmesečni zapor odprli javnosti Trg Tienanmen. Dostop na ta največji pekinški trg pa bo mogoč samo s pooblaštilnim pismom delov-

nih organizacij, zasebniki in tujci pa bodo morali zaprositi za dovolilnico, ob njenem prevzemu pa bodo morali policiji v jamstvo pustiti osebne dokumente ali pa potni list. Trg Nebeškega miru naj bi s takim ukrepom ostal miren, saj bodo nanj stopili lahko le najzanesljivejši, morebitne »protirevolucionarne« elemente pa bodo takoj izsledili.

Kitajska partija pa se ne ubada samo s čistkami in prevzganjem od gnilega Zahoda zaslepljenih množic, prav take težave ima z demografsko eksplozijo, saj je njena politika družinskega načrtovanja z enim samim otrokom za vsako družino ključno propadla. V prvem letošnjem semestru se je namreč rodilo kar 510 tisoč otrok več kot v istem obdobju lani, ko so prav tako prekoračili »načrtovano« kvoto rojstev. Do leta 2000 bo torej imela LR Kitajska kar 100 milijonov ljudi več od milijarde in 200 milijonov prebivalcev, ki so jih napovedovali, ko so sprožili restriktivno demografsko politiko.

V Ankari bombni atentat na savdskega diplomata

ANKARA — V eksploziji peklenskega stroja je bil včeraj v Ankari težko ranjen savdski diplomat Abdurahman Širavi. Ko je šef knjigovodstva savdskega vojaškega atašea prižgal svoj avtomobil, je prišlo do silovite eksplozije. Diplomatu je eksplozija razcefrala noge, tako da so mu jih morali odrezati.

Na sliki (telefoto AP): Širavijev avto po eksploziji

V Italiji obširna akcija proti trgovcem z mamili

RIM — V italijanskem glavnem mestu ter v Catanii, Bologni, Genovi, Imoli in Campobassu, so včeraj aretirali več kot trideset oseb, v glavnem mladoletnikov, ki so prekupčevali z mamili.

Dvanajst oseb je moralo v zapor v Rimu, drugih štirinajst pa je imelo svoje postojanke v drugih italijanskih mestih. Karabinjerji so v Rimu odkrili neki penzijo, ki ga je večina strank obiskovala le z namenom, da bi si nabavila mamilo. V zapor so tako morali vratar Guido Zacconi in drugih šest oseb, ki so v nekem prostoru pozorno pripravljale doze heroina.

Karabinjerji, ki so na prometnici iz Rima v Ostio pregledovali avtomobile, so prišli na sled tudi trojici, ki je imela pri sebi pravo potujočo orožarno ter znatne količine mamil. Karabinjerji so izrazili mnenje, da se je skupina pripravljala na kak roparski podvig, saj so imeli pri sebi tudi volnene kape, lepilni trak in rokavice. V zapor so tako morali 41-letna Cristiane Larras, njen 21-letni sin Laurent Recchia in 24-letni Davide Greco. Lastnika avtomobila, 39-letnega Huguesa Recchio, pa so prijavili policiji.

Tudi policija je bila včeraj na delu, saj so agenti aretirali številne prekupčevalce z mamili. Rimski namestnik državnega pravdnika Bertrone je namreč podpisal nekaj deset zapornih nalogov na ime trgovcev s smrtjo na drobno.

Zaplenili 59 kg heroina

BANGKOK — Na mednarodnem letališču v Bangkoku so včeraj zaplenili rekordno količino heroina. V kovčkih petih Nigerijcev so namreč našli 59 kilogramov najčistejšega heroina, vrednost zaplenjenega mamila pa presega 25 milijard lir.

Tajski policijski agenti so slučajno zvedeli za pošiljko heroina, v akcijo pa so stopili pravočasno, saj so ukazali odgovornim za check in, naj zelo pozorno pregledujejo vso prtljago. Ko so Nigerijci, ki so kot vsi ostali turisti mirno čakali v vrsti, odkrili, da jim bodo gotovo prišli na sled, so se kar sredi letališča podali v dir. Štirim moškim je menda uspelo zbežati, čeprav je policija že javila, da jih je prepoznala. S kilogrami zapakiranega heroina jim je vsekakor ostala edina ženska skupina tihotapcev z mamili, 29-letna Aramide Moronfulu.

Tajski zakonik predvideva izredno stroge kazni za tihotapce z mamili.

Na sliki (Telefoto AP): zaplenjen heroin, v ozadju pa počitek aretiranih tihotapke

V Milanu štirje podobni samomori v zadnjih 24 urah

MILAN — V noči na ponedeljek so v Milanu zabeležili že četrty samomor v zadnjih 24 urah. V bolnišnici Fatebenefratelli se je z okna kopalnice oddelka za notranjo medicino v tretjem nadstropju pognala 83-letna Carmela Mantica. V nedeljo dopoldan je na podoben način v isti bolnišnici napravil samomor 59-letni Carlo Francesco Santoro. Nekaj ur kasneje je prav tako z okna bolnišnice San Carlo skočil 71-letni upokojenec Vincenzo Goffredo.

V vseh treh primerih je samomorom botrovala starost, bolezen in osamelost. V nedeljo pa je z okna stanovanja skočila in se ubila tudi 42-letna učiteljica Maria Izzo. Vzroki njenega brezupnega dejanja niso znani. Zaskrbljujoča pa je ugotovitev, da se ljudje poslužujejo določenih oblik samomora, ko take primere zasledijo v časopisu in radijskih poročilih.

Amazonske pragozdove krčijo tudi z ognjem

RIO DE JANEIRO — Amazonski pragozd je težko bolan. Pri tem seveda ne gre le za ponovitev Stingovega klika na pomoč, pač pa za ugotovitev brazilskega združenja za varstvo narave IBAMA.

Zastopniki tega združenja so namreč ugotovili, da je letošnje deževje nekoliko pomagalo amazonskim pragozdom, prav tako učinkovite pa so bile težke globe, ki so jih prisilili vsem, ki so kakorkoli podtikali ogenj v zavarovanih krajih, vse to pa je premalo.

Poleg velikih ran, ki zevajo v pragozdu na krajih, kjer je človek pričel graditi velike transamazonske ceste, obstaja odprto vprašanje uničevanja z ognjem. Zasebniki si na ta način prilastijo nekaj hektarov rodovitne zemlje. Mnoge pa zelo zanima lesno bogastvo amazonskega pragozda. Celotno v brazilski vladi se mnogi ogrevajo za gradnjo velikih termoelektrarn, ki naj bi delovale na oglje iz pragozda.

V tem pogledu je povsem razumljivo, da vlada kdaj »pozabi« na obljube, ki jih dela naravovarstvenikom. Tako so na primer ostali brez helikopterjev, ki bi jim morali služiti bodisi pri gašenju požarov bodisi za preventivo. Ob tem velja še omeniti dejstvo, da so požari v pragozdu izredno nevarni, saj aktivno sodelujejo pri širjenju ozonske luknje. Po ugotovitvah združenja IBAMA sproščajo brazilski požari kar pet odstotkov vsega svetovnega ogljikovega dioksida. To bi sicer pragozd mirno »očistil« sam, ko ga ne bi tako načrtno krčili.

Ferdinanda Marcosa pokopali na Havajih

HONOLULU — Ferdinando Marcos počiva od včeraj na pokopališču v Honoluluju, potem ko je njegova vdova Imelda zaman čakala 17 dni, da bi ji filipinski oblasti dovolile, da pokoplje svojega pokojnega moža na Filipinih. Predsednica Cori Aquino se namreč boji morebitnih neredov ob pogrebu in dejstva, da bi prihod posmrtnih ostankov nekdanjega tirana na Filipine podžgal njegove pristaše. Grobnica v Honoluluju naj bi bila samo časna, saj Imelda še vedno upa, da se bo filipinsko vrhovno sodišče pozitivno izreklo in dovolilo, da Marcosa pokopljejo v domovini. Ferdinando Marcos je umrl v bolnišnici na Havajih 28. septembra v starosti 72 let, potem ko je bil dalj časa hudo bolan.

Država zahteva 5 milijard kazni

CAGLIARI — Nekdanji nogometaš Ricciotti Greatti, ki se je rodil v Vidmu, lastnik podružnice zavarovalnice SIDA v Cagliariu, ter drugih 17 oseb, ki so z njem vpletene v široko davčno goljufijo, tvegajo, da bodo morali plačati finančnemu ministrstvu 5 milijard lir. To je namreč vsota, ki jo je zahteval državni pravobranilec odv. Giulio Steri ob začetku prvostopenjskega procesa. Greatti naj bi namreč izstavljal fakture za neobstoječe storitve.

Proces so odložili za nedoločen čas, ker je Greatti trenutno baje bolan. Sprejeli so ga v bolnišnico sardinskega glavnega mesta zaradi ledvičnih motenj. Sedaj bodo proces najbrž vodili po novem kazenskem postopniku in 18 obsojencev bo lahko zaprosilo za skrajšani postopek.

Ozdravljeni Neptunovi konji

Konjem na Neptunovem vodnjaku v Firencah so spet »prišli« kopita, ki jim jih je neznan vandal odbil pred dvema tednoma (Telefoto AP)